

Handwritten mark resembling a stylized 'R' or 'P' with a vertical stroke extending downwards.

18
7

BESCHRYVINGE
VAN HET ZEVEN HONDERDJAERIG

JUBILÉ

VAN DEN HEYLIGEN

MACARIUS,

BEZONDEREN PATROON TEGEN DE PESTE,

Het welk geviert zal worden binnen de

STAD VAN GEND

HOOFDSTAD VAN VLAENDEREN,

Te beginnen met den 30. Mey tot den 15. Juny 1767., met de
voordere Uytlegginge van de Plechtigheden, Cavalcade, Ver-
cierfelen, Vierwerk, en andere Vreugdebedryven, de welke ter
dier gelegendheid zullen geschieden.

Alles verciert met kopere Plaeten.

TOT GEND,

By JAN MEYER Gezwooren Stads-Drukker, op d'Hoog-poorte
in 't gekroond Zweird.

Met Privilegie van H. K. ende K. A. M.

PRIVILEGE.

MARIE THERESE par la Grace de Dieu , Impératrice Douairiere des Romains , Reine d'Allemagne , de Hongrie , de Boheme &c. Archiduchesse d'Autriche , Duchesse de Bourgogne , de Lothier , de Brabant , de Limbourg , de Luxembourg , de Gueldre , &c. Princesse de Suabe & de Transilvanie , Marquise du St. Empire Romain , Comtesse de Habsbourg , de Flandre , d'Artois , de Hainau , de Namur &c. Dame de Malines , Duchesse de Lorraine & de Bar , Grande Duchesse de Toscane. A tous ceux qui ces présentes verront , Salut. Nous avons reçu l'humble Supplication & Requête de *Jean Thomas Meyer* , Imprimeur Libraire en notre Ville de Gand , tendant à obtenir nos Lettres d'Octroi pour imprimer en françois & en flamand un Livret aiant pour Titre : *La Vie de St Macaire , avec la Description des Processions &c. soit avec ou sans Figures , analogues au prochain Jubilé à célébrer en la dite Ville de Gand à l'honneur de ce Saint.* Savoir faisons que Nous ce que dit est considéré , inclinant favorablement à l'humble Supplication & Requête du dit *Jean Thomas Meyer* , lui avons permis , octroïé & consenti , permettons , octroïons & consentons , qu'il puisse & pourra seul & à l'exclusion de tous autres imprimer le Livret ci dessus mentionné , le vendre , faire vendre & debiter , pendant le terme de six ans à compter de la date des Présentes , à charge & condition que le Suppliant se conformera en tout aux Edits & Reglemens émanés au fait de la Librairie , & qu'avant d'exposer ledit Livret en vente , il en fasse remettre deux Exemplaires bien & proprement reliés dans notre Bibliothèque Roiale , un dans celle de Notre Très-cher & Féal , **MESSIRE PATRICE COMTE DE NENY** , Chevalier de notre Ordre Roial de S. Etienne , Conseiller en notre Conseil d'Etat , Chef & Président de notre Conseil Privé , & un autre Exemplaire dans la Bibliothèque de notre Université de Louvain ; Défendons & interdisions bien expressement à tous Imprimeurs & Libraires & à toutes autres Personnes quelconques , d'imprimer ou faire imprimer ledit Ouvrage soit avec ou sans Figures , ou de vendre ou distribuer les Exemplaires qui pourroient en être fait ailleurs , sans le consentement exprès & par écrit du Suppliant , à peine de confiscation des Exemplaires contre-faits , & d'encourir par-dessus ce une amende de cent Florins contre chacun des Contrevenans , la moitié applicable à notre Profit & l'autre moitié au Profit de l'Impétrant. Voulons au surplus , que Nos présentes Lettres d'Octroi soient imprimées en entier au commencement ou à la fin de l'Ouvrage cideffus mentionné. Si donnons en Mandement à Nos Très-chers & Féaux les Chefs & Président & Gens de Nos Privé & Grand Conseils , Président & Gens de Notre Conseil en Flandre & à tous autres Nos Justiciers , Officiers & Sujets qui ce regardera , que de cette Notre présente Grace & Octroi ils fassent , souffrent & laissent le Suppliant pleinement & paisiblement jouir & user sans lui faire , mettre ou donner , ni souffrir lui être fait , mis ou donné aucun trouble ou empêchement au contraire. *Car ainsi nous plaît-il.* En temoignage de quoi Nous avons fait mettre Notre Grand Séeil à ces Présentes. Donné en Notre Ville de Bruxelles le douzieme jour du Mois de Février l'An de Grace XVIIe. Soixante Sept & de Nos Regnes le XXVIIme. Paraphé N^o. v^o. Plus bas étoit écrit , *Par l'Impératrice Douairiere & Reine en Son Conseil* , étoit signé *P. Maria* , & le Grand Séeil de Sa Majesté imprimé en Cire vermeille y appendoit à double queue de Parchemin.

7

AEN DE ZEER EDELE HEEREN
VAN HET
MAGISTRAET DER STAD
VAN GEND.

HOOG-BAILLIU

* * * * *

SCHEPENEN VAN DER KEURE.

M'Her JEAN-PHILIPPE BURG-GRAEVE VILAIN XIII.

Jor. PIETER - EMANUEL - JOSEPH D'HANE , Heer van Leeuwerghem , &c.

Jor. CHARLES-JOSEPH DE BEAUFFE , L. I. R.

Jor. ANTONE-MARIN DE LA MOTTE , Heer van Fresignies.

Jor. CORNELIS CARPENTIER , Trezorier-generael van de Provincie van Vlaenderen.

Jor. PETRUS-JOANNES BORLUUT , Heer van Noortdonck.

Jor. GERARD-FRANÇOIS RODRIGUES DEVORA Y VEGA , L. I. R.

Jor. ANTONE DE CROMBRUGGHE , L. I. R.

Jor. AMBROSIUS ROOMAN , L. I. R.

Jor. FERDINANDUS-EMANUEL VAN HOOBROUCK , Heer van Axenwalle.

d'Heer ende Meester JOSEPHUS-LAURENTIUS PATTHEET , L. I. R.

d'Heer JAN-BAPTISTE RYNGAUT.

d'Heer JACOBUS GOETHALS.

RAED-PENSIONARISSEN.

Jor. PIETER-FRANÇOIS PYCKE d'Idegem.

d'Heer ende Meester JUDOCUS CLINCQUET.

* 2

d'Heer ende Meester CHARLES-FRANÇOIS VANDER WEEDEN.
d'Heer ende Meester PETRUS-THEODOR DE MEYERE.

SECRETARISSEN.

d'Heer ende Meester GUILLIAUME-HYACINTE GOBERT.
d'Heer ende Meester CAROLUS GOETHALS.
d'Heer ende Meester PETRUS-GREGORIUS VAN ALSTEIN.
Jor. JACQUES-JOSEPH BAUWENS.
d'Heer ende Meester ALBERTUS GOEMAN.

ONDER-BAILLIU.

M'Her JAN-BAPTISTE BARON D'HEEMS.

SCHEPENEN VAN GEDEELE.

M'Her CHARLES-JOSEPH GRAEVE VAN LICHTERVELDE, Heer van
Laethem.
Jor. PIETER-FRANÇOIS DELRIO, Heer van Nieuwkerke, Den-
terghem, Eeke &c.
Jor. JEAN-RODRIGUEZ DEVORA Y VEGA, Heer van Moortseele.
Jor. ANTONE TRIEST.
Jor. ANTONE-MARIE DE VAERNEWYCK.
Jor. FREDERIC DE VAERNEWYCK, Heer van Belleghem.
Jor. JOSEPH-PETRUS VAN VOLDEN, L. I. R.
Jor. FRANÇOIS DU BOIS, (dit van den Boffche) Heer van Weghe-
walle &c. L. I. R.
Jor. CHARLES-PHILIPPE-GABRIEL BASTON.
Jor. JAN-BAPTISTE SCHOUTHEET.
d'Heer ende Meester JACOBUS VAN YPERSEELE, L. I. R.
d'Heer ende Meester JEAN-FRANÇOIS DE KERSMAEKER, L. I. R.
d'Heer JAN-BAPTISTE DE KEERLE.

RAED-PENSIONARIS.

d'Heer ende Meester ANTONE-FRANÇOIS VAN YPERSEELE.
SECRETARISSEN.

Jor. JAN-BAPTISTE PAPEJANS de Morchoven.

Jor. ANTONE-GUILLIAME KERVYN.

Jor. FRANÇOIS-JOSEPH VANDE WOESTYNE.

Jor. MATTHIAS-JAN-ANTONE HEUBENS.

d'Heer ende Meester PIETER-JOAN ELBO.

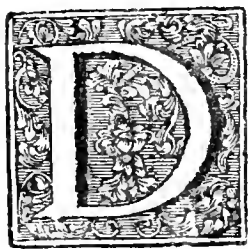
ONTFANGERS.

Jor. EMANUEL-CHARLES VAN HOOBROUCK, Heer van Asper en
Synghem, Tresorier.

d'Heer DAVID 'T KINT, Ontfanger van de Werken.

d'Heer JOSEPH-BERNARD BLOMME, Ontfanger van het Recht van
Issuë.

Zeer Edele , Weirde , Wyze ende
Voorzienige Heeren ,

En Feestdag van Paesschen altyd ge-
weest zynde den grootsten en plechtig-
sten by de Joden , is onder die volkeren
niet ingesteld geweest , als om aen de zel-
ve hunnen uyttrek van Egypten te doen
gedenken ; hier toe dienden alle de ceremonien , die

by't vieren van dat Feest moesten verricht worden , met alle de voordere omftandigheden , de welke aen hun om het zelve te vierèn , waeren voorgefchreven ; daerom zeyde den Heer : " Ziet toe dat gy deze „ plechtigheden wel volbrengt , endē als uwe kin- „ deren u zullen vraegen wat deze plechtigheid is „ beteekenende , gy zult hun dit antwoorden : Het „ is de Offerande van den Voorbygang des Heeren , „ die , wanneer hy de Egyptenaeren floeg , de huy- „ zen der Ifraëlitèn voorbyging , en bevrydde van „ het verderf.

In navolginge van dit voorbeeld is het altyd eene alderoudfte gewoonte geweest , van de gedachteniffe der gedenkweirdige voorvallen te vereeuwigen door het inftellen van plechtige Jubiléen en openbaere Vreugde-feeften ; daerom heeft het ook aen U-E. behaegt als waere Vaderen dezer Stad , niet alleen hunne hooge befcherminge te verleenen tot het plechtig vieren van het zeven honderdjaerig Jubilé van den Heyligen *Macarius* , maer op dat zulks met zoo veel te grootere pracht zoude gefchieden , daer toe niet alleen hunne mildaedige hand te openen , maer ook nochte moeyte nochte arbeyd te fpaeren , om dien noyt volprezen iver aen een ider in te boezemen en mede te deylen , alhoewel bynae niemand der ingezetene is , den welken niet betracht door eene bezondere genegendheyd en godvruchtigheyd uyt te fchynen in den kostelyken toefel , die tot dit groot Jubelfeest word bereyt.

Terwylen dan dit tegenwoordig Feest bijzonderlyk geschied om te bewaeren de gedachtenisse hoe de inwoonders dezer Stad verscheyde eeuwen zyn bewaerd ende verlost geworden van de pestilentielle ziekten door de voorspraeke van den H. *Macarius*, word met recht dit Jubilé geviert door U-E. wys ende voorzienig beraed, door het welk zy hebben weten te winnen de gemoederen der Ouders ende Borgers, om de zelve te bewegen van ter eere van zoo grooten Heyligen en Beschermmer, alle krachten aen te wenden tot volkomen uytvoeringe van het gene U-E. tot luyfter van zoo groot Feest alreede hadden geschikt, met inzicht van de ouders aen hunne kinderen, ende de kinderen ouder geworden zynde, naermaels aen hunne naerkomelingen, ende de menigte van vremdelingen aen hunne t'huys geblevene vrienden, by hunne wederkomst te doen verhaelen, wat al groote zaeken den almogenden God in deze Hoofdstad heeft uytgewerkt door de voorspraeke van zynen besonderen Dienaer den Heyligen *Macarius*.

Tot bereykinge van dit zoo roemweirdig oogmerk, ende op dat de gedenkenisse dezer door U-E. medehulpe ende gunste gehouden Jubilé, noyt uyt de gedachten der naerkomelingen zoude gaen, hebbe ik van myne oodmoedige plicht geoordeelt, al het zelve door den Druk kenbaer te maeken, verhopende niet min, dat U-E. zeer Edele, Weirde, Wyze ende Voor-

zienige Heeren , volgens hunne gewoonelyke goedgunstigheyd, al het gene dat'er zoude kunnen ontbreken , zullen gelieven te verschoonen , zoo om de kortheyd van tyd , die my niet en heeft toegelaeten dit werksken zoo sierlyk , als het wel behoorde , voor den dag te brengen , en uyt te drukken de menigte der Arken ofte Zegenbogens , het vercierfel der Huyzen , de algemeyne Vieringen , en menigvuldige andere Vreugdeteekenen , als om dielwille dat deze Opdragt voornaementlyk is gedaen , om te betuygen de diepe Eerbiedigheyd met de welke ik d'eere hebbe van te blyven

Zeer Edele , Weirde , Wyze ende Voorzienige Heeren ,

U.L. Onderdaenigsten ende geboorzaemsten Dienaer en Drukker
JAN MEYER.

Gend den 25. April 1767.

V O O R - R E D E N .

NOyt volkomen lof en dank zy gegeven aen de goedgunstige voorzienigheyd Gods, aen den welken het in de voorige tyden gelieft heeft, ook in verre afgelegene landen Heylige Mannen te verwekken tot tydelyken ende geestelyken welstand van dit ons Land en Volk: dusdanige zyn wel boven al geweest de HH. Amandus, Livinus ende Macarius, wiens bezondere daeden, zoo veel zy ons betreffen, wy hier in het kort verhandelen, op dat een ider te klaerder verstaen den inhoud van dit ons schuldig en dankbaer zeven honderdjaerig Jubel-feest, het welk de stad van Gend nu viert ter eeren van haeren Beschermmer in de Peste den H. Macarius.

KORT BEGRYP VAN HET LEVEN VAN DEN H. AMANDUS.

AMandus is uyt zeer edelen stam in Aquitanien, bynae de uytterste paelen van Vrankryk, geboren. Zeer jong is hy op het Eyland Oye Monik geworden.

Wanneer hy nu meer als genoegzaam in deugd en geleerdheyd geground was, ging hy ontrent het jaer 627., *Honorius I.* Paus zynde, nae Roomen, om de graven der Apostelen te bezoeken. Aldaer door den H. Apottel *Petrus*, die aen hem verscheen, vermaend zynde, om nae Vrankryk te keeren, ende aldaer het H. Evangelie aen de heydenen te verkondigen, heeft hy de reyze langs Duydsland genomen, ende is tot Trier, onder *Dagobertus* Koning, op den 26. October des jaers 628., 34. jaeren oud zynde, tot Bisschop der Volkeren gewyd; welk groot ampt hy aenstonds met veel iver en arbeyd ondernomen heeft; doch niet over al nocte t'allen tyde met gewenschten uytval: waerom hy aen de Zee-kusten zig veel besig hield met de kleyne kinderen uyt de handen der roovers te koopen, te onderwyzen en te doopen.

In 't jaer 629. geraekt zynde tot Gend, vond hy daer zoo veel wederstand, en dede zoo weynig vrucht, dat hy misnoegd nae Roomen keerde om zig by den Paus over de hardnekkigheyd der afgodisten te beklagen; maer op nieuws aengemoedigd, is hy hier met dubbelen iver, en met opene brieven, soo van *Aicharius* Bisschop tot Noyon, als van *Dagobertus* Koning van Vrankryk, want wy alsdan onder hun waeren, wedergekeert, vindende zyne bid-

plaetse afgeworpen, ende de Priesters zyne Discipelen verstroyd, doch hernam hy Gods werk, ende is ook midden tusschen de lasteringen ende wederstand eyndelyk zoo wyd gekomen, dat hy in 't jaer 631. het beeld van *Mercurius* ende andere afgoden van den grond heeft geweirt, ende aen de aanbiddinge des volks onttrokken, krachtelyk vertoonende aen wie deze hooge eere alleen toekomt.

Den eersten steen wel diep in de gemoederen der Gentenaers geleyd zynde, met hope van voordere winste, is *Amandus* nae het Doornyksche vertrokken, om daer en in de ronde het geplant Geloof na zyne gewoonte meer te doen gronden. Maer het ongeluk wilde, dat hy door *Dagobertus* tot in Gascognen van ons wierd gebannen, om dat hy zyne openbaere ende schandelyke fouten had berispt. Hier heeft hy geene mindere vruchten als elders gedaen; ondertusschen is hy met *Dagobertus* verzoend geworden, heeft zynen zone *Sigebertus* tot Orleans in 't jaer 635. gedoopt, en tot geestelyk kind aengenomen. Dit zoo zynde, komt onsen H. Apostel voor de derde mael nae Gend, alwaer hy de Christene in hun Geloof versterkt, t'saemen de gelegendheyd waerneemt van twee Kloosters te bouwen, en met weirdige persoonen te voorzien, het een ontrent die plaetse, waer de riviere de Leye haere waters in de Schelde stort, het welk hy aen den H. *Petrus* ende aen de andere Apostelen heeft toegewyd, daer naer *S. Bavo* genoemd, het ander op den Berg Blandyn, aen de HH. *Petrus* ende *Paulus* opgedraegen: welke twee hy door zyne eygene zorg 8. jaeren lang met veel vrucht heeft bestiert, de omliggende volkeren zoo nederwaerds van beyde de kanten de Schelde gelegen, tot in Braband toe, als opwaerds tot aen de Scarpe door zyne woorden ende voorbeelden in den Godsdienst onderwyzende. Maer zoo hy wederom elders tot meerdere glorie van den Heer geroepen wierd, heeft hy den H. *Floribertus* tot eenen ende den zelve Abt van die twee huizen aengestelt, ende is van ons vertrokken.

In het jaer 646. door de gemeynte aenzocht, ende door den Koning gedwongen zynde, heeft den H. *Amandus* den last des Bisdoms van Maestricht aenveird, maer zig ook van den zelve naer dry jaeren tyds om wettige redenen, by den H. Paus *Martinus*,

ontmaekt, wederkeerende tot zyn voorgaende Apostolyk Leven; ten tyde van het welk hy menigvuldige steden en landen om Gods naem te verbreyden en Kloosters te stichten, doorloopen heeft; tot dat hy eyndelyk in het jaer 684. het 90. zyns ouderdoms, van verre plaetsen wedergekeerd zynde, door overtreffelyke werken ende wonderheden vermaerd, boven Doornyk in d'Abdye die heden zynen naem voert, in den Heer ontslaepen is.

KORT BEGRYP VAN HET LEVEN VAN DEN H. LIVINUS.

DEn H. *Livinus* uyt edele ende godvruchtige Ouders in Schotland geboren, heeft van jongs af de gaeve van Mirakelen gehad; hier door vermaerd, om de achtbaerheyd by de menschen te vluchten, heeft hy zig met eenige Medegezellen in eenen Bosch vertrokken, waer hy leefde alleen met de vruchten der aerde, ende eenen teug waters: en zoo wanneer hy door de konste van schryven eenige winste dede, deylde hy die aen den armen uyt; den Koning *Coromagnus* verzocht hem in het Hof; maer hy meer zyne zaligheyd als de eere betrachtende, vluchtte tot den H. *Augustinus*, Apostel van Engeland; dezen heeft hem minnelyk ontfangen ende tot de volmaektheyd en wetenschap opgevoed, ende eyndelyk Priester gewyd.

Naermaels tot zyn Vaderland gekeerd zynde, is hy in plaetse van zynen overleden Oom tot de hooge weerdigheyd van Ards-Bisschop des Ryks verheven, maer altyd vol van de liefde Gods, wierd hy zoo ontfteken tot de zaligheyd der zielen, ende de bekeeringe der ongelooovige, dat hy niet langer binnen de paelen van zyn Bisdom konde verblyven: waerom hy den last van zyne Kerke aen *Sylvanus* Ards-diaken overgaf, ende met zyne dry Discipelen over Zee itak, den goeden God zynen weg nae Gend stierende, alwaer hy van *Floribertus* Abt zeer vriendelyk ontfangen ende geherbergt wierd.

Het was weynigen tyd naer dat den H. *Bavo*, vol van deugden ende door boetveirdigheyd uytgemergeld, daer heyliglyk overleden was; verstaen hebbende de wonderbaerheyd van dezen man, heeft den H. *Livinus* op zyn Graf dertig volgende dagen het Sa-

crificie der Miffe verricht, zig bereydende tot het groot Apoftolyk Ampt het gene hy ging aenveirden. Hier naer ftelde hy zig op den weg, verfcheyde plaetsen van Vlaenderen en Braband doorreyzende, alwaer hy ontallyke afgodiften door zyne woorden, voorbeeld van deugden, ende Mirakelen tot het Licht des Geloofs heeft gebragt. Maer tot Effche lande van Aelft komende, heeft hy zulke hardnekkigheyd gevonden, dat de heydenen hem de tonge uyt den mond vreedelyk getrokken hebben, afgefmeden, ende die de honden voorgeworpen, de welke niet te min aen den H. Man door Gods Almogendheyd wonderlyk is herfteld; welk groot Mirakel, in plaetfe het de ongeloovige tot betere gedachten zoude brengen, heeft de gemoederen van Gods vyanden meer verbittert, want alzo den H. *Livinus* naer eenigen tyd tot Effche wederkeerde, in gedachten dat zyne fpraeke de aenhoorders zoude tot verwonderinge en tot afftand van hunne ongeloovigheyd brengen, zoo zyn de woedende afgodiften seffens op hem gevallen, hebben zyn lichaem menigvuldiglyk doorwond, en hem ten laeften onthoofd, het gene hy met zyn leven zeer geirn uyt liefde tot God ende tot ons voordeel, den Hemel heeft opgedraegen, besproeyende alzo met zyn bloed het waer Geloof, het gene den H. *Amandus* ons den eerften had verkondigt. Deze roemweirdige dood is voorgevallen den 12. November 659. volgens de rekeninge van den tydkundigen *Bollandus* in het leven van den H. *Amandus* op den 6. Februarius. Zyn lichaem is tot Hautem begraven, ende naerderhand met veel luyfter tot Gend overgebragt in d'Abdye van S. *Bavo*; het welk aen ons de gelegendheyd gegeven heeft van den H. *Livinus* tot Patroon ende Apoftel dezer ftad te kiezen, alwaer men eerst eene Kapelle, daer naer eene cierelyke Kerke t'zynder gedachteniffe heeft gebouwt.

KORT BEGRYP VAN HET LEVEN VAN DEN H. MACARIUS BEZONDEREN PATROON TEGEN DE PESTE.

DEn Heyligen *Macarius* is in Pifidien geboren van zeer treffelyke en edele Ouders; hy is opgevoed geweest in alle deugden, door den Heyligen *Macarius* zynen Peter, Ards-Biffchop van Antiochien in Afien, door den welken hy ter fchole is besteld ge-

weeft; hy heeft den H. Biffchop nagevolgt in de hemelfche zaaken te aenfchouwen, d'aerdfche te verfoeyen, d'eeuwige te begeiren, alzo dat den heyligen ouden Man zeer aerbeydde, op dat den jongen *Macarius* zynen opvolger mogt wezen in de geeftelyke weirdigheden; ende niet te vergeefs, want hy is eendragtelyk gekoren, ende in den Stoel van Antiochien gefield, den welken hy met geduerige Predikationen, almoeffen ende goede werken bediende, ende met vele Mirakelen vereerde; zyne fpyze was heel flecht, zyne kleederen van fcherp kemels-hair, zyn huys bezet met fchaemele ende zieke menfchen; hy gaf 't al aen den armen, zoo dat hy niet meer en had als de eerlykheyd des Stoels, die hy ook aen den weirdigen Man *Eleutherius* bevolen heeft.

Nu dan beroofd van alle middelen, is hy, verlaetende zyn land ende Ouders, den naekten CHRISTUS met zommige Medegezellen nagevolgt, ende getrokken nae het H. Land om de plaetsen, door de voeten van onzen Zaligmaeker geheyligd, met devotie te bezoeken; hy leerde daer de joden ende de heydenen de oprechte waerheyd, voor de welke hy altyd bereyd was te fterven; hy wederftond hunne dwaelingen, nochte en wykte om eenige flagen ofte dreygementen; zy wierpen hem in den kerker, alwaer zy hem op eene vreezelyke wyze hebben mishandelt, waer naer zy hem overdood liggende ende den kerker fluytende, zyn vertrokken; doch ziet! in den kerker verfcheen een hemelfch Licht het welk *Macarius* vertrooftede, verlofte ende genas; hy komt uyt den kerker als eenen anderen *Petrus* Prins der Apostelen; de joden zyn verbaefd, de heydenen verwonderd dat zy vry, los ende gezond zien den genen zy in den kerker gefloten, gebonden ende doorwond hadden gelaeten; zy hooren fpreken van het hemelfch Licht, van d'Engelfche vertrooffinge, van de godelyke verloffinge ende genezinge, zy zyn door alle deze zaaken beweegd geweest van herten, en hebben voor het meefte deel ons heylig Ge loof aenveird.

Alf nu den Heyligen *Macarius* de heylige plaetsen onzer Verloffinge, met zoo veel iver en werkzaemheyd, bezocht had, is hy van daer vertrokken, en naer veel reyzens ende verfcheyde Mira-

kelen onder den weg gedaen te hebben, in Beyerland aengekomen, alwaer hy eenigen tyd is verbleven, ende ook door verscheide Mirakelen heeft uytgeschenen; van daer is hy langs Mentz naer Keulen vertrokken, laetende over al onder den weg besondere teekenen van Heyligheyd. De heylige plaetsen binnen Keulen bezocht hebbende, is hy nae Mechelen vertrokken, alwaer hy een groot Mirakel heeft uytgewerkt; te Maubeuge is hy met zyn gezelschap minnelyk onthaeld geweest; te Kameryk komende, is hy ten eersten nae Onze Lieve Vrouwe Kerke gegaen, om aldaer in 't gebed te vernachten; den Heer willende vertoonen de verdiensten van zynen Dienaer, liet door een besonder Mirakel hem aldaer kenbaer maeken, het welk aenstonds wierd verbreyd, ende den vremdeling vereerde; maer hy schouwende den lof der menschen, is terstond nae Doornyk getrokken, alwaer hy eenen grooten oproer onder de Borgers, met gebeden en het teeken des Kruys, in de tegenwoordigheyd van *Baudouin den IV.* zelden Graeve van Vlaenderen, gestut heeft.

Alnu den H. Man langen tyd gereyft had, ende den Heer wilde dat zynen getrouwen Pelgrim rusten zoude, is hy te Gend gekomen, ende wierd in het Klooster van *S. Bavo* van *Erenbaldus* Abt vriendelyk ontfangen; zyn gedrag was heylig, het behaegde een ider, hy en liet geen tyd voorbygaen van het volk tot deugden te vermaenen; al wat hem gegeven wierd dat deylde hy aen den armen, wezende aen een igelyk behulpzaam.

Hierentusschen komt hem te voor nae zyn Vaderland te keeren; maer het wierd hem van den Heer belet, die hem den Hemel bereyd had, want zig met eenen Medegezel op den weg begeven hebbende, wierd hy tot'er dood ziek, ende wederom gedraegen zynde in het Klooster, is hy 'smorgens gezond opgestaen door de voorspraeke van den *H. Bavo*, ende is noch vyf maenden in 't Klooster verbleven; hy was noch niet geruft, maer begeirde wederom zyn Vaderland te zien; als het volk zyn vertrek verstaen had, is het in menigte tot hem gekomen, begeirende uyt zyne handen op den Paesch-dag de HH. Sacramenten te nutten, ende voor het leste zyne Benedictie te ontfangen.

Wanneer het volk zyn vertrek volgens zyne heylige begeirten verwachtende was, heeft den Almogenden God de stad van Gend van alzulken Patroon verzekert ende voorzien; daer was in dien tyd de grootste pestilentie, die aldaer oyt heeft gewoed, zoodanig dat de levende quaelyk de doode konden begraven; daer wierd bevolen dat men dry dagen zoude vasten ende alle slach van boeteveirdigheyd verrichten; hoe devotelyk den H. *Macarius* God gebeden heeft, ende de stervende menschen getroost, is onuytsprekelyk; maer als hy voor andere zoo bezorgd was, wierd hy zelf van den Heer bezocht; dan door den geest der Prophetie begaefd zynde, heeft hy te vooren verzekert, dat'er niemand meer als hy met noch twee andere van die pestilentie zouden sterven; hy heeft in de Kapelle van *MARIA* de Moeder Gods, voor den Autaer van *S. Paulus*, zyne begravenisse verkozen; den derden dag van verftervinge gekomen zynde, wierden de Reliquien der Heylige omgedraegen, ende men zuchtete ende bad, dat God hem wilde omkeeren van de gramschap, ende het volk niet voorder vernietigen, ende God heeft bermhertigheyd getoont door de geduerige traenen ende gebeden van den H. Bisschop.

Weynige uren voor zyne dood, is hy by een besonder Mirakel opgestaen, hem vriendelyk onder de Religieuzen van het Klooster over tafel vertoond, ende hun de laeste Benedictie gevende, nae zyne Gelle gegaen, alwaer hy zyne Ziele aen den Heer heeft bevolen; ende terstond daer naer in de tegenwoordigheyd der zelve Religieuzen zynen Geest gegeven; ende ziet! de pestilentie siekte, de welke alles was verwoestende, is volgens zyne Prophetie aenstonds gestut geworden; hy is begraven in de voorgemelde plaetse volgens zyne begeirte in het jaer 1012. den 10. van April; dien H. Man heeft ook aenstonds naer zyne dood door verscheyde Mirakelen zoodanig uytgeschenen, dat al het volk hem van het begin voor eenen grooten Heyligen ende bezonderen Patroon heeft aengenomen, door welkers voorspraeke het verscheyde mael verloft en bewaerd is geworden; de opinie van zyne Heyligheyd is zoodanig onder de menschen verbleven ende alom verkondigd, dat in 't jaer 1067., 55. jaeren naer zyne dood, zyn

vij KORT BEGRYP VAN HET LEVEN VAN DEN H. MAC.
graf is geopend geworden door *Balduinus* Biffchop van Doornyk en Noyon, bygeftaen door den Zaligen *Libertus* Biffchop van Kameryk en Atrecht, in de tegenwoordigheyd van *Baudouin den V.*, Graeve van Vlaenderen, dezelfs zone *Baudouin den VI.*, benevens hunne refpective vrouwen, *Adela van Vrankryk* ende *Richilde*, midsgaders den Koning van Vrankryk *Philippus den I.* met groot gevolg van Edeldom, ende daerenboven noch de Prelaeten van S. Bavo *Seiger* ende S. Pieters *Everlin*, onder een onuytsprekelyk getal van volk.

In deze openinge heeft God Almagtig door een bijzonder Mirakel, gefchied voor d'oogen van die voorzeyde Princen, Biffchoppen, Prelaeten, Edeldom ende menigte van perfoonen, laeten uytſchynen de heyligheyd van *Macarius*, waer t'federt hy tot den dag van heden in groote veneratie is gebleven, ende altyd aengeropen, als eenen bezonderen Patroon tegen de befmettelyke ziekten, waer van zy ook in de voorvallende gelegendheden van tyd tot tyd bijzondere hulpe hebben genoten.

Den roem van zyne heyligheyd ende zynen wonderbaeren byftand zyn zoodanig door geheel Vlaenderen verſpreyd geworden, dat verſcheyde Steden en Dorpen alle moeyte hebben aangewend, om door de mildheyd der Biffchoppen ende van het Kapittel van S. Baefs, eenige Reliquien van den zelve Heyligen te kunnen bekomen, de welke aen hun gejong zynde, aldaer bijzonderlyk worden geëert; deze plaetsen hebben ook zomtyds de krachtige voorſpraeke van den H. *Macarius* ondervonden, ende wel naementlyk de ftad van Bergen in Henegauw, wanneer in het jaer 1615., onder het Gebied der Ards-hertogen *Albertus* en *Ifabella*, de Peſte aldaer woedende op eene ſchrikkelyke wyze, aenftonds is verdwenen op de aennaederinge van zyne Reliquien, de welke van Gend waeren toegezonden, ende waer over het Magiſtraet van Bergen met vele dankbaerheyd vereert heeft eene zilvere Kaffe, waer in de zelve noch tegenwoordig zyn beruſtende, met eenen ſolemnellen Act, beveftigende de weldaeden die het had ontfangen door de voorſpraeke van den zelve Heyligen.*

* Ziet de Legende der Heylige, *Schatteman*, *Sanderus*, ende de Heyligſchryvers gedrukt tot Antwerpen, &c. op het leven van den H. *Macarius*.

ORDER VAN DE PROCESSIE VAN DEVOTIE,

*De welke zal geschieden op de Sondagen van den 31. Mey en
14. Juny 1767.*

1. **D**E Schole der roode Meyskens.
2. De Schole der blouwe Meyskens.
3. De Schole der blouwe Jongens.
4. De Schole der Knechtjens, gezeyd Kulderkens.
5. De Gilde-Broeders van O. L. Vrouwe van den zilveren Berg.
6. De Gilde-Broeders van de versche Vischkoopers.
7. De Confrerie van de Zwaendraegers.
8. De Confrerie van de Vischloffers.
9. De Gezworne van de Lynmaekers ende Gareelmaekers, met hunne Notable.
10. De Gezworne van de Pynders, met hunne Notable.
11. De Gezworne van de Kooremeters, met hunne Notable.
12. Het Gilden van de Twynders, met hunne Notable.
13. Den Hoofdman van de Olieslagers ende Molenaers, met zyne Gezworne ende Notable.
14. Den Hoofdman van de Smeden ende Wapenmaekers, met zyne Gezworne ende Notable.
15. Het Gilden van den H. *Zachæus*, met zynen Deken ende Notable.
16. Den Hoofdman van de Wynzeggers, Wynschrooders, Wynmeters ende Kuypers, met zyne Gezworne ende Notable.
17. Den Hoofdman van de Chirurghyns Barbiers, met zyne Gezworne ende Notable.

* * *

18. Den Hoofdman van de Blouwverwers ende Roodverwers, met zyne Gezworne ende Notable.
19. Den Hoofdman van de Grouwwerkers ende Lammerwerkers, met zyne Gezworne ende Notable.
20. Den Hoofdman van de witte Leertouwers, zwarte Leertouwers, ende Hand-schoenmaekers, met zyne Gezworne ende Notable.
21. Den Hoofdman van de Huydevetters, Schoenmaekers ende oude Schoenmaekers, met zyne Gezworne ende Notable.
22. Den Hoofdman van de Metfers, Ticheldekkers, Stroodekkers, Plakkers ende Calfyders, met hunne Gezworne ende Notable.
23. Den Hoofdman van de Timmerlieden, Schipmaekers, Zaegers, Houtbrekers, Wagemakers ende Schrynwerkers, met zyne Gezworne ende Notable.
24. Den Hoofdman van de Goudsmeden, Tingieters ende Schilders met zyne Gezworne ende Notable.
25. Den Hoofdman van de Hoedemaekers, Riemmaekers ende Merceniers, met zyne Gezworne ende Notable.
26. Den Hoofdman van de Kruydeniers, Kaeskoopers ende Keirsgieters, met zyne Gezworne ende Notable.
27. Den Hoofdman van de Tapytsters ende Lynwaetwevers, met zyne Gezworne ende Notable.
28. Den Hoofdman van de Droogscheiders, Kouffemaekers, Kleerkoopers ende Kleermaekers, met hunne Gezworne en Notable.
29. Den Hoofdman van de Wollewevers, met zyne Gezworne ende Notable.
30. Den Hoofdman van de Brouwers, met zyne Gezworne ende Notable.
31. Den Hoofdman van de Bakkers, met zyne Gezworne ende Notable.

32. Den Hoofdman van de vrye Schiplieden , met zyne Gezworne ende Notable.
33. Den Hoofdman van de Vifchkoopers , met zyne Gezworne ende Notable.
34. Den Hoofdman van de Vleefchhouwers, met zyne Gezworne ende Notable.
35. Het Gilden van de Berechtinge van de Parochiale Kerke van Ackergem.
36. Het zelve van de Parochiale Kerke van den H. *Salvator*.
37. Het zelve van de Parochiale Kerke van O. L. *Vrouwe*.
38. Het gene van de Parochiale Kerke van S. *Jacobus*.
39. Het gene van de Parochiale Kerke van den H. *Michaël*.
40. Het gene van de Parochiale Kerke van den H. *Nicolaes*.
41. Het gene van de Cathedrale Kerke van S. *Baefs*.
42. De Eerw. PP. Carmeliten Difcalfen.
43. De Eerw. PP. Capucinen.
44. De Eerw. PP. Recollecēten.
45. De Eerw. PP. Carmeliten O. L. V. Broeders.
46. De Eerw. PP. Auguftynen.
47. De Eerw. PP. Predikheeren.
48. Het Gilden van den H. *Macarius* van Gend , ende van andere Plaetfen.
49. De Clergie van de Prochie van Ackergem.
50. De gene van de Prochie van S. *Salvator*.
51. De gene van de Prochie van O. L. *Vrouwe*.
52. De gene van de Prochie van den H. *Jacobus*.
53. De gene van de Prochie van den H. *Michaël*.
54. De gene van de Prochie van den H. *Nicolaes*.
55. Het Kapittel van de H. *Pbarailis*.

xij ORDER VAN DE PROCESSIE VAN DEVOTIE.

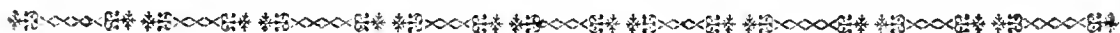
56. De zilvere Kasse, in de welke beruften de Reliquien van den H. *Macarius*.
57. De Clergie van de Cathedrale Kerke van S. *Baefs*.
58. De Religieuzen van de Abdye van S. *Pieters* in Choorkappen van den eenen kant.
59. De Kanoniken van het Kapittel van den H. *Bavo* in Choorkappen van den anderen kant.
60. In het midden zeven Abten van de Provincie van Vlaenderen.
61. Voor het Venerabel de Wierookers, &c.
62. Het Venerabel gedraegen door Zyne Hoogweirdigheyd den Biffchop van Brugge.
63. Den Raed van Vlaenderen.
64. De Advocaeten van den zelven Raed.
65. De Procureurs.
66. Het Magistraet van der Keure.
67. Het Magistraet van Gedeele.
68. De Procureurs van der Keure.
69. Die van Gedeele.
70. De seven Smalle Wetten dezer Stad.
71. De Confrerie van S. *Joris*.
72. De gene van S. *Michaël*.
73. De gene van S. *Sebastiaen*.
74. De gene van S. *Antone*.

ORDER VAN DEN OPTOGT DER CAVALCADE,

De welke uytgevoert zal worden den 1., 9. en 15. Juny naer middag.

De zelve zal bestaen in vier Deelen , waer van het eerste onder de Bestieringe der E.E. P.P. VAN DE SOCIETEYT JESU , ende het vierde ende leste onder die der E.E. P.P. AUGUSTYNEN.

O P E N I N G E

Tot de Cavalcade met dit Jaerschrift ,

MaCarII LaUDes eXtoLLO.

*Ik den lof met bly geschal
Van Macaer verheffen zal.*

1. **D**E twee Majors dezer Stad ,
2. Gevolgd door een Detachement van de Grenadiers van het Regiment Dragonders van den Graeve van St. Ignon.
3. De Stads-Timbalier en Trompetters.

I. GEDIERTE.

DEN PAUW *

4. **G**etrokken door twee peirden, verbeeldende den hoogmoed der afgodisten, gedempt door de Geloofs-verkondinge van den H. *Amandus*, met een Vers ende Jaerschrift van den tyd der geschiedenisse. . . . 631.

CULtUsqUe aC fastUs ConCULCat aVernl.

*Duyvels dienst en helsche pracht
Heeft Amand te niet gebragt.*

Fastum idolorum Gandæ contrivit *Amandus*,
Et veræ Fidei femina prima dedit.

*Afgodistens hoogen moed
Treed Amandus met den voet,
Plant den eersten binnen Gend
't Waer Geloof hun onbekend.*

I. PRAELWAGEN **

5. **B**espannen met vier peirden, verbeeldende de vernietinge der afgoderyen met hunne toebehoorten van autæ, afgod, priesters, offeranden &c. daer boven twee kinders met kruys, boek, en anker; tusschen deze den H. *Amandus*; boven alles de zegenpraelende *Religie*, met dit Jaerschrift van den tyd der geschiedenisse 631.

eVersIs fanIsqUe DIIsqUe,
Vos ChrIsto genUIt.

* Dit Gedierte is gegeven door de liberale jonste der Neiringe van de Tin en Loodgieters.
Ziet plaete B. N.º 2.

** Dezen Wagen is gegeven door liberale jonste der Neiringe van de Timmerlieden en Houtbrokers.
Ziet plaete B. N.º 3.

G

G

G

G

*Hy smyt de tempels neêr,
Breekt goden en outaeren,
Om u door Christî leer
Voor God op nieuws te baeren.*

Den Wagen word beftiert door eenen Engel houdende dit Vers:

*Thefaurum Belgis Fidei plantavit Amandus;
Nonne igitur Belgis semper amandus erit?
Den ſchat van het Geloof Amandus heeft geplant,
Moet by niet zyn altyd bemind in Nederland?*

Aspice Ganda Patrem : genuit te Præful *Amandus* :
Et grates Superis , gratesque repende Parenti.
Quanta fuit paſſus Præful , dum ſubderet Urbem
Legibus æternis , fictasque everteret aras ,
Inferretque Deum Gandæ ; genus unde beatum ,
Et populus Chriſti , celſique eſt cultor Olympi.
Inſignem pietate Virum tot adire labores
Impulit , ecce tuæ , Gandavum , cauſa ſalutis ;
Hinc quoties Patris memorabis carmine laudes ,
Mente Deo gratâ , toties cantare memento :
Tantæ molis erat Gandenſes gignere *Chriſto* !

DE RELIGIE

6. **D**Raegende een Jaerſchrift voor de naervolgende Kaffelryen ende Landen van het Diſtriçt van Gend , alwaer den H. *Livinus* gepredikt heeft.

ILLUſtrati nos , LIVINE , DOGMATIS CHRIS TI.

*Livine , wy zyn u zeer grootelyks verplicht ,
Mids gy door Godes leer ons alle hebt verlicht.*

KASSELRYTEN EN LANDEN.

- 7. DEN AUDERBURG, CORTRYK,
 AUDENAERDE, LAND VAN AELST,
 LAND VAN WAES, DENDERMONDE, &c.

I I.

D E N P H O E N I X *

- 8. **G**etrokken door twee peirden, vertoonende den *H. Livinus*, herlevende in ons door den brandoffer van zyn bloed, met het welk hy het Geloof, door *Amandus* geplant, besproeyt heeft ende doen herleven, gelyk uytdrukt het Jaerschrift des tyds geschiedenisse 659.

. g l g n l t U r a L t e r
 è C l n e r e a r D e n t l s :

*Hy komt uyt d'asch
 Gelyk hy was.*

*Nascitur ut Phœnix Phœnicis funere : sparso
 Sic ex Livini fanguine sparfa Fides.*

*Gelyk uyt Phœnix asch een jongen Phœnix groeyt,
 Zoo groeyde het Geloof met Lievens bloed besproeyd.*

II. P R A E L W A G E N **

- 9. **B**espannen met vier peirden, vertoont den *H. Livinus* Apostel van Vlaenderen, ende bezonderen Patroon dezer Stad, verheven in glorie : onder dezen zitten eenige Engelen, houdende in

* Dit Gedierte is gegeven door liberaele jonste der Neiringen van de Houtdraeyers en Witwerkers.
 Ziet plaete B. N.º 4.
 ** Dezen Wagen is gegeven door liberaele jonste der Neiringe van de Schrynwerkers.
 Ziet plaete C. N.º 5.

hunne handen zoo de teekenen van zyne bisschoppelyke Weirdig-
 heyd als de instrumenten zynder Martelie: op het leegste eenen En-
 gel met dit Jaerschrift van den tyd der geschiedenisse 659.

. FIDes Libato sangUine tInCta.

*'t Geloof besproeyd door 't g'offerd bloed
 Het beydendom verdwynen doet.*

Haud fatis est Gandam Cœlo superasse rebellem,
 Invexisse fidem, populum docuisse timere,
 Et redamare Deum; nisi quæ plantavit *Amandus*,
 Irriget in Domino virtutibus alter Apollo.
 Hoc opus hic labor est: at, quæ sunt ardua Cœlo?
 Ut dederat nasci, dat crescere Civibus. Ecce
 Per pelagi fluctus, *Livinum* Scotia mittit.
 Ipse cruore rigat, quidquid plantavit *Amandus*.

E E R S T E D E E L ;

Beginnende met dit Jaerschrift ;

sIC septIngentIs ganDæ MaCarIUs annIs
 JUBILat

*Zoo jubileert Macaer ,
 Naer zeven honderd jaer.*

D E F A E M E

10. **A** Lom bekend maekende den zeven honderdjaerigen Jubilé ,
 met dit Jaerschrift in het afhangende vercierfel van haer
 Trompet ;

septeM tUbIs , qUIbUs sUa JUBILa eXtULerUnt
 Veteres , præDICatUr festIVItas.

*Met tweemaal dry en een Trompet ,
 Gelyk men deed' in d'oude Wet ,
 Dees zeven Engels blaezen uyt
 Ons Jubelfeest met zoet geluyd.*

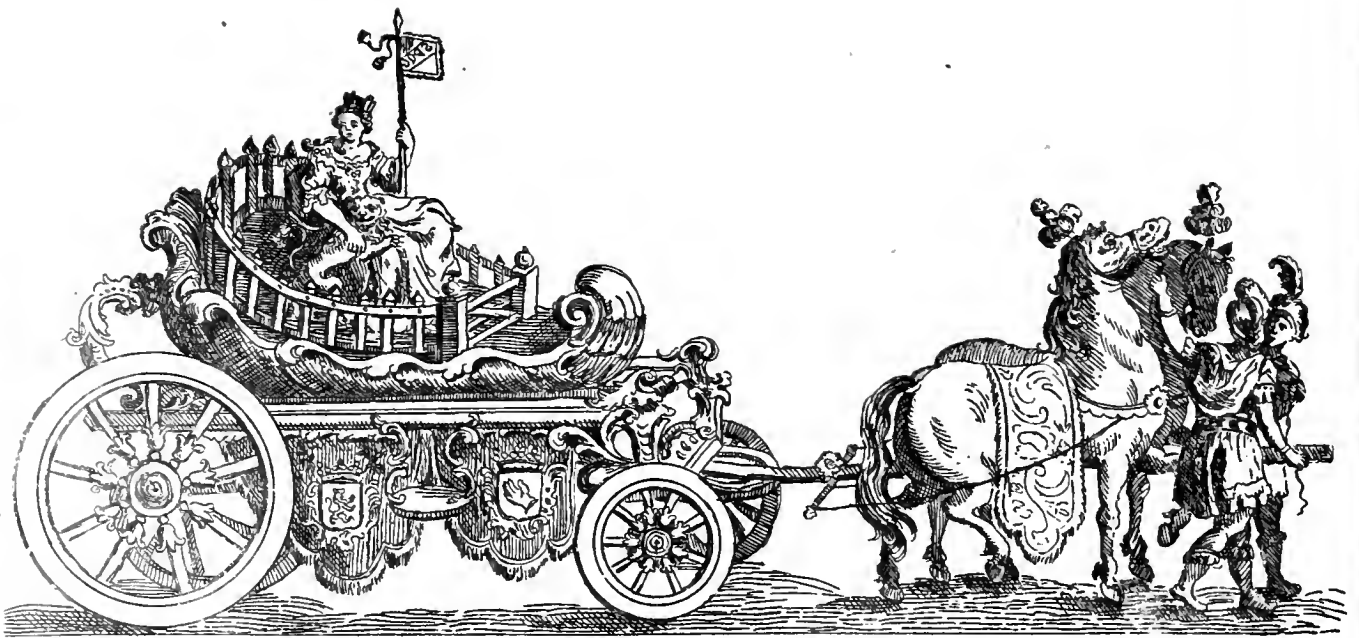
11. **Z** Even Engels met Trompetten , ider verheffende met een
 Jaerschrift den lof van den H. *Macarius* , getrokken uyt
 verſcheyde Schriftuer-plaetsen :

1. BUCCInate InsignI Die soLeMnItatIs Vestraë. ex Ps. 80.
Blaest de Trompet op den verbeven dag uwer Feest.
2. LaUDate CYMbaLIs JUBILatIonIs. ex Ps. 150.
Loft hem door geluyd van toejuychinge.
3. EXULTate Deo , psaLLite MaCarlo. ex Ps. 97.
Verbeugt u in God , en loft Macarius.
4. JUBILate eI In ConspeCtU regIs DoMInI. ex Ps. 97.
Viert zyn Jubelfeest in het aenzien van den Heer uwen Koning.
5. LaUDate noMen eJUUs In Choro aC tUba. ex Ps. 149.
Verbeest zynen naem met zang en geschal.

N° 1.

A

D.W.F.

6. CanItE Deo , qUIa MIrabilIa feCIt In terra Vestra. ex Ps. 97.
Zingt voor God , om dat by wonderbeden gedaen heeft in uw land.
7. LaUDaBILe noMen eJUs per sæCULa. ex Ps. 112.
Lofweirdig is zynen Naem door alle eeuwen.

III. P R A E L W A G E N *

12. **B**Espannen met vier peirden , waer op zit de Maegd van Gend ,
 beschermd door den Leeuw ; zy houd den Standaerd , en
 de Wapen der zelve Stad ; nevens haer de volgende Jaerschriften :

sanCto MaCarlo senatUs & popULUs ganDensIs.

*Tot meerder eere van Macaer
 Het Magistraet , en 't Volk te gaer.*

ganDenses CIVes taM sanCto præSULE tUtl.

*Gelukkig deze Stad
 Met dezen weirden Schat.*

Nevens de Maegd van Gend is eenen Leeuw , wezende haer ge-
 woonelyk teeken van getrouwigheyd , ende door den welken
 zy ook beschermt word : aen deze worden toegeëygent de vol-
 gende Versen ende Jaerschriften :

AUXILIo est VIrgo ganDensIs tUta LeonIs ;

EST qUoqUe MaCarIUs tUtor & UsqUe fUIt.

*Gy zyt , ô gendsche Maegd ! beschermd door dezen Leeuw ,
 Ook zyt gy door Macaer beschermd van eeuw tot eeuw.*

Flandrorum ex votis , ex votis Ganda suorum
 Jubila Macarii celebrare , ut plura requirunt
 Sæcula , vult & amat : pretiosos erigit arcus ,
 Atque triumphales currus , quos ordine longo ,
 Vestibus induti variis , habituque superbo ,

* Dezen Wagen is gejongd door M'her Baron Coppens d'Eeckenbrugge &c,
 Ziet placte A.

Moti in *Macarium* Cives pietate sequuntur.
 Nobilitas, Clerus, Populus lætantur, & unâ
 Tot Spectatores variâ ex Regione quot adsunt,
 His etiam comites quatuor de partibus orbis
 Se jungunt gentes, curruque adveçta superbo
 Quæque suo incedit: raros quos singula fructus
 Harum producit tellus, pretiosaque cuncta
Macario hæc in dona ferunt, ejusque triumphum
 Exornant, sanctumque virum venerantur amantque.
 O quot non pueris, & adhuc ætate tenellis
 Et mater genitorque suis miracula pandunt!
 Hosque attollentes humeris, ut singula cernant,
 Plura manu, digitisque illis spectacula monstrant:
 Sic amor, & pietas teneris impressa medullis
 Sanctum in *Macarium* ventura in sæcula vivent.
 Discite vos Gentes, exemplo discite Gandæ,
 In Sanctis laudare suis Dominumque Deumque.

13. De twee Standaerden van het Gymnasium der Societeyt Jesu.
 14. Den Bewaer-Engel van het zelve, met dit Jaerschrift.

MaCarlo JUBILant soCletatIs stUDIosI.

De Jonkbeyd der Societeyt

Macari feest verheft met vlyt.

15.	DE	DE
GODVRUCHTIGHEYD.		GELEERDHEYD.
haC ItUr aD CœLUM VIa.		Dat CIVIBUs CoLUMen.
<i>Deze toont de rechte baen,</i>		<i>En deze is den onderstand</i>
<i>Om nae t' Hemelryk te gaen.</i>		<i>Van Steden, Volk en beel het Land.</i>

16. Den Standaerd-draeger van *Boudewyn den IV.*, onder welkers regeringe de Peste tot *Gend* door de voorspraeke van den *H. Macarius* is gestut, ende met zyne dood geëyndigd.

17. Twintig

17. Twintig Edellieden van het gevolg van dien Graeve, van de welke de twee laeste draegen dit volgende Jaerschrift en Vers, uytdukkende den tyd der geschiedenisse 1012.

I. A CrIor ILLO
non stetIt In beLLIs baLDUIno beLLIger aLter.

*Daer was geen kloeker Held
Als Boudewyn in 't veld.*

2. Hoc Comite atra lues, urbes dum vastat & agros;
Flandria Macarii funere salva fuit.

*De Pest was in het Land, als Boud'wyn Graeve was,
En door zyn dood Macaer, heel Vlaenderen genas.*

18. BOUDEWYN den IV. by- * OGNIE ofte OGINA van
genaemd schoonen baerd, * Luxembourg, zyne Vrouwe.
VI. Graeve van Vlaenderen. *

I I I.

D E N P E L I C A E N *

19. **G**etrokken door twee peirden, verbeeld den H. *Macarius*, die zyn leven aen God opdraegt tot behoudenisse van de Stad, met een Vers ende Jaerschrift van dien tyd . . 1012.

Ut VIVant, refoVet peLICanUs sangUIne pULLos;
hIC perIt, Ut VIVat Libera ganDa, LUe.

*Om zyn' jongskens te bewaeren,
Stort den Pelicaen zyn bloed:*

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaete jonste der generaliteyt van de Zoutrafineerders ende Zeepzieders, ende de Confrerie van den H. *Gregorius*, onderhouden by de vrye Scholmeesters.
Ziet plaete C N.º 6.

*Dat ons God in Pest zoud' spaeren,
Sterft Macaer met bly gemoed.*

. *sanguine nutrit:*
Est apud Ægyptos volucris rarissima: littus
Incolit hæc Nili: Pelicanus nomine: nidum
Concava saxa tenent: natos ne perdat, amore
Pectora confodiens, materno *sanguine nutrit.*
Alter adest Cœli Pelicanus & alter amore
Ac pietate parens, conservans sanguine sacro
Quos genuit Superis, & quos revocavit ab umbra
Mortis: nec satis est, proprio si sanguine pascat:
Major enim pietas, major prudentia Divo,
Major & in natos chari stat cura Parentis,
Dum *Christo* genitos pascit quoque sanguine *Christi.*

IV. P R A E L W A G E N *

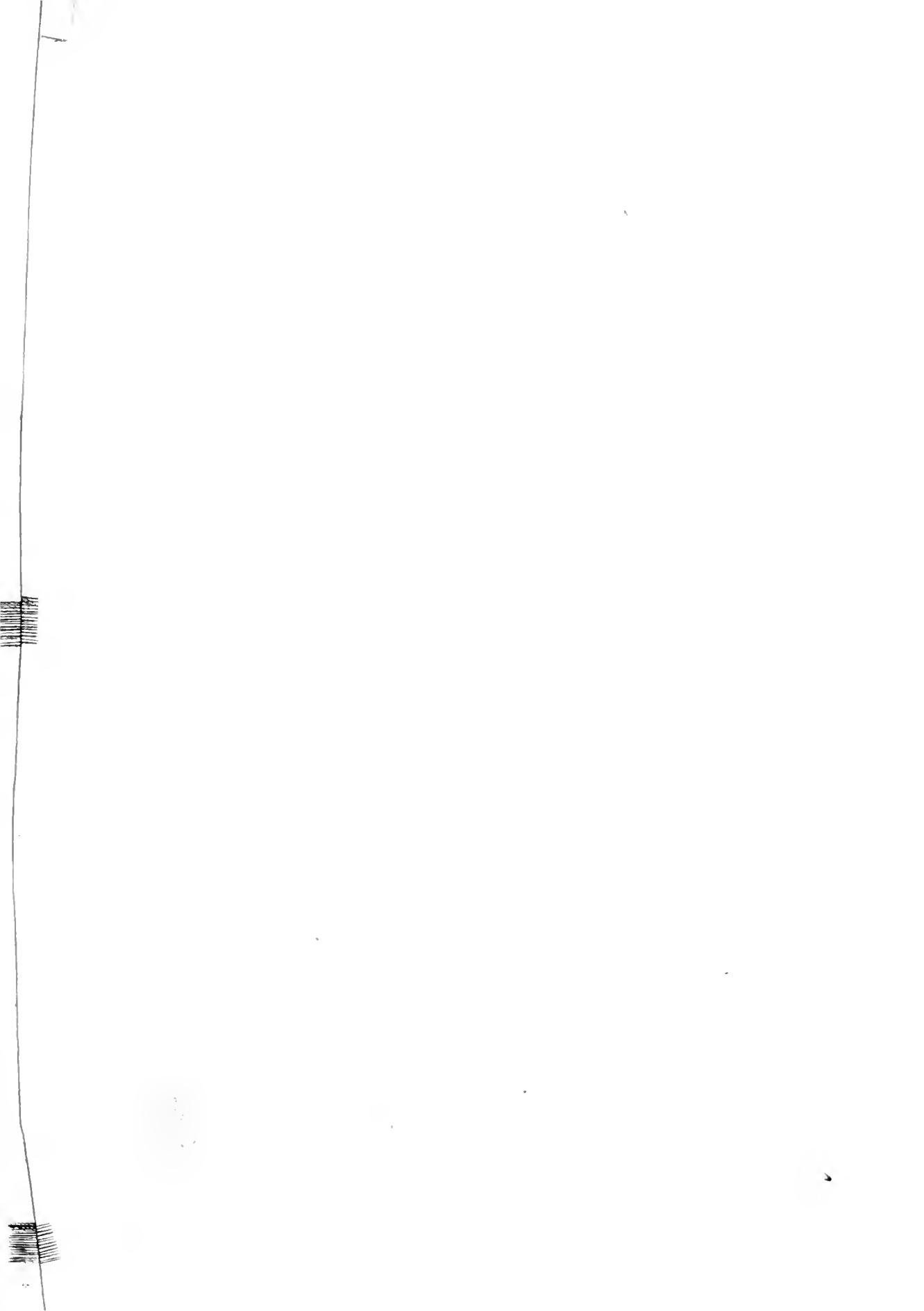
20. **B**Espannen met vier peirden, vertoont de plaegde der Peste;
van vooren zit de Maegd der Stad, beweene de den ellendigen
staet der Inwoonders, die haer omringelen, &c.

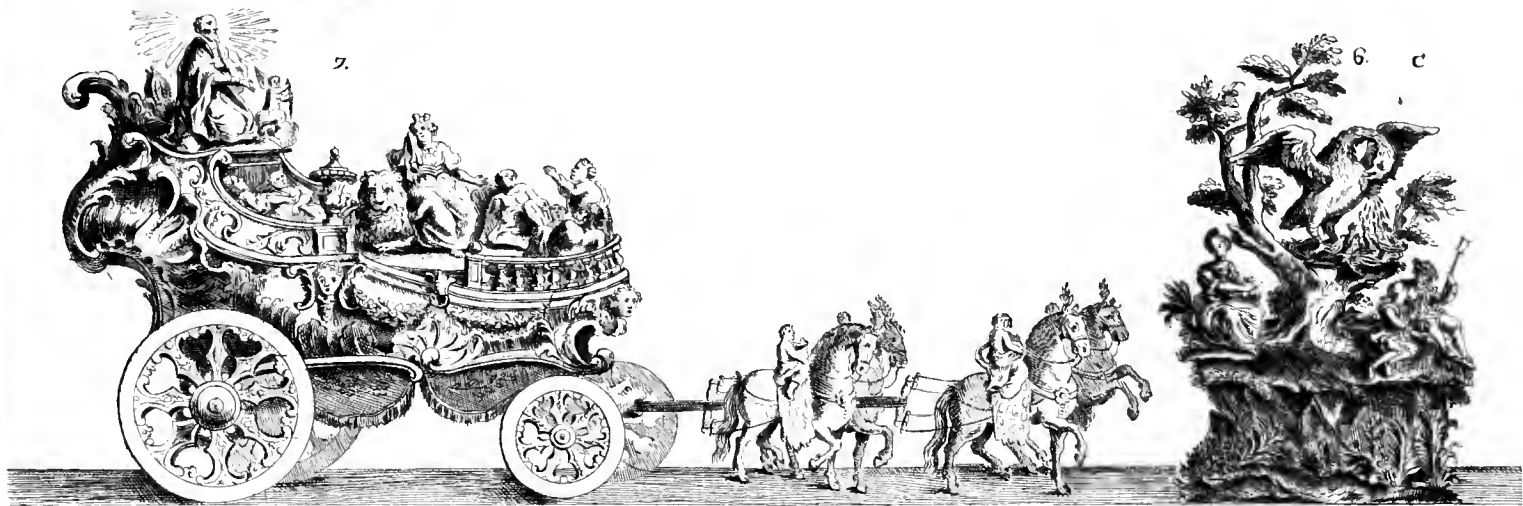
Boven knielt den H. *Macarius*, zig zelve aen God opdraegende tot behoudenisse van het volk, stuttende den woedenden Engel; den Heyligen sycht uyt te spreken dit Jaerschrift op den tyd zynder dood, 10. April 1012.

. CaDo eCCe LUbenter
sI popULO parCIs.

*Spaert het volk, ô Heer van Al!
Ziet! ik geirne sterven zal.*

* Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste der Gildens van de Berechtinge, onderhouden in d'Exempte Cathedrale Kerke van S. *Bavo*, ende Parochiale Kerke van S. *Jacob*.
Ziet plaete C N.º 7.

Funere vicinos cùm Gandæ impleverat agros,
 Pervenit ad miseros damno graviore colonos
 Pestis, & in magnæ dominatur mœnibus Urbis:
 Nec moderator adest, inque ipsos sæva medentes
 Erumpit clades. Obsunt authoribus artes:
 Quo propior quisque est, servitque fidelior ægro,
 In partem lethi citiùs venit: atque salutis
 Spes abiit, finemque vident in funere morbi.
 Qui lacryment defunt: indefletæque vagantur
 Natorum, matrumque animæ, juvenumque, senumque.
 Nec locus in tumulos, nec sufficit arbor in ignes.
 Quæ Regio in terris nostri non plena doloris,
 Cum cernit quî gentem, & lamentabile Regnum
 Eruerit pestis! sed cur renovare dolorem?
 Ecce suo Medicus, qui tollit funere pestem,
 Gallenos superans, Gandavo sufficit unus.

21. Den Standaard-draeger van *Philippus I.* Koning van Vrankryk, den welken tegenwoordig is geweest in de verheffinge der Reliquien van den H. *Macarius*, benevens de twee volgende Princen op den 9. Mey van het jaer 1067.
22. Twintig Edellieden van den Koning, waer van de twee laefte draegen de volgende kenteekenen:

1. patroni nostri reliquiæ, astantibus hinc principibus,
 publico cultui populo expositæ fuerunt.

*d'Overblyffels van Macaer
 Men vertoont in 't openbaer;
 Dry Princen van dien tyd
 Zagen't met eerbiedigheyd.*

2. astat philippus franciæ junior, sub insulensibus
 quinti felice tutele ex votis constitutus.

*Den jongen franschen Koning
Alsdan hier had zyn wooning,
Zyn Voogd want Boudewyn
Na's Vaders eysch moest zyn.*

23. *Philippus* Koning van Vrankryk, ten tyde zynder minderjaerigheyd onder de Voogdye van *Boudewyn den V.*, op het verzoek van den Koning *Henricus*.

24. Twee Edellieden van *Boudewyn* met deze Tydschriften:

1. ADstat baLDUIInUs pIUUs,

2. ADest aDeLa pII UXor,

*Boudewyn aen God getrouw,
Stond daer by met zyne Vrouw.*

25. BOUDEWYN den V. by- ADELA ofte *Alix van Vrankryk*
genaemd van Ryffel ofte zyne Vrouwe.
den godvruchtigen, VII.
Graeve van Vlaenderen.

26. Twee Edellieden van *Boudewyn den VI.*, met deze Jaertydige opschriften:

1. AtqUe MontanUs FILIUUs,

2. Verè omnes Unâ Veneratlone pLenI.

*Den Bergschen Boudewyn stond ook daer by met vreugd,
Aen d'andere gelyk in eerbied ende deugd.*

27. BOUDEWYN den VI. by- RICHILDE van *Henegauw*
genaemd van Bergen, VIII. zyne Vrouwe.
Graeve van Vlaenderen.

D E N E E N H O O R N *.

28. **G**etrokken door twee peirden, verbeeld de krachtige hulpe van den H. *Macarius* in de besmettelyke ende andere ziekten, met dit Jaerschrift uytdrukkende den tyd der Verheffinge 1067.

noVo beLgII thaUMatUrgo.

*Wy hebben in ons Nederland
Een nieuw Mirakel-doenders band.*

Hoc uno variis cornu sanabere morbis :
Hic unus cunctis prompta medela malis.

*In ziekten veelderley men doet den boorn haelen,
d'Aenroeping van Macaer geneest van alle quaelen.*

Fert hæc medicamina mundo.

Bellua quid monstrat, cornu cui nomen ab uno?

Mentis candorem Præfulis illa notat.

Purior hæc ullis non currit bellua sylvis.

Purior haud illo Divus in axe nitet.

Prætereà misero fert hæc medicamina mundo :

Et miseris Præful sæpe medela fuit.

Utque fera hæc abigit cornu quodcumque venenum,

Funere sic Gandæ sustulit ille luem.

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringen van de fyne Schilders, Beeldhouwers ende Glazemaekers.

Ziet plaatje C N.º 8.

V. P R A E L W A G E N *

29. **B**Espannen met vier peirden, vertoont eenen Tempel ende de Verheffinge der Reliquien uyt het Graf van den *H. Macarius*. Neder op den Wagen de Leye en de Schelde in een vloeyende, vertoonen de plaetse dezer Verheffinge; boven vier Engelen met de bisschoppelyke Teekens; de Tombe van den zelve Heyligen, die geopent word door *Balduinus* Bisschop van Doornyk en Noyon, bygestaen door den zaligen *Lietbertus* Bisschop van Kameryk en Atrecht; nevens deze Bisschoppen aenschouwen ook deze openinge de Abten van *S. Bavo Seiger*, ende *S. Pieters Everlin*: achter hun de Assistenten. Boven den Tempel ziet men twee Cirkels met een goud Kruys, verbeeldende het Mirakel in dese openinge geschied, in het bywezen van die voornoemde Princen, Bisschoppen, Prelaeten, Edeldom, en eene groote menigte van volk. Op de Tombe van den Heyligen leeft men dit Jaerschrift van den tyd der geschiedenisse 1067.

. ossa LeVantUr hUMo
patronI nostrI.

*Uyt a' aerde word Macaer verbeven,
Op dat men hem meer eer zoud' geven.*

❖❖

Tempus erat, quo sacra Deus revocaret ad auras
Pignora, quæ toties profunt mortalibus ægris.
Effodiuntur humo, sacrasque feruntur ad aras.
Nec mora, divinis implentur odoribus ædes.
Obstupuere omnes, intentique ora tenebant
Rex, Comes, & Natus Comitum, Procerumque caterva.
Inde thoro Præsul cunctis dum monstrat ab alto

* Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Merceniers.
Ziet plaete D N.º 9.

Relliquias Divi, numerans ex ordine partes,
 Vocibus horrendis tonat innumerabile vulgus,
 Et strepitu portas tentat perfringere Templi.
 Panditur hinc subitò domus omnipotentis: Et ecce
 Bina locum, sacrasque ædes (mirabile dictu!)
 Cingunt ferta. Dei portentum denique complet
 Crux superimpedens, Cœli rutilantior astris.

H E T G E L O O F

30. **D**Raegende een Jaerschrift voor de naervolgende Steden, alwaer den H. *Macarius* verscheyde Mirakelen heeft gedaen:

HÆ CIVITATES MaCarII præSIDIO gLoriantUr.

*Die Steden allegaer
 Hun roemen dat Macaer,
 Door zyne hulp en kracht
 Hun voordeel heeft gebragt.*

31. MECHELEN, MAUBEUGE,
 CAMERYK, DOORNYK,
 BERGEN HENEGA UW, GEND, &c.

32. Den Standaerd-draeger van *Albertus* en *Ifabella* Souvereynen van 't Nederland, wanneer in het jaer 1615. binnen Bergen Henegauw op de aennaederinge der Reliquien van den H. *Macarius*, de welke aen hun van wegens het Capittel van S. Baefs waeren toegezonden, de Peste by openbaer Mirakel opgehouden heeft.

33. Twintig Groote van Spagnien van het gevolg der Ards-hertogen.

34. Twee Edellieden, draegende ider een Jaerschrift van dien tyd:

Voor den Ards-Hertog.	✿	Voor de Ards-Hertoginne.
VeLUt pater FLanDros sUos	✿	VeLUt Mater FLanDros
DefenDebat.	✿	foVebat.

*Van onbeyl Graef Albert, als Vader ons bewaerde ;
Geen liefde Isabel als Moeder voor ons spaerde.*

35. ALBERTUS. ISABELLA.

36. Twee voordere Edellieden draegende de volgende Verfen :

1. Dilecti hi Comites dum dant tæcla aurea Belgis ;
Dira lues Montes destruit Hannoniæ.
2. *Macarii* exuvias poscit cum Plebe Senatus ;
Impetrat, & præfens adfuit auxilium.

*Als de gulde eeuw ons gaven
Graef Albert en zyne Vrouw,
Lag fchier door de Pest begraven
De stad Bergen Henegauw ;
't Magiftraet by ons komt vraegen
De Reliqu'ën van Macaer,
Die daer nauwlyks zyn gedraegen
Of de Pest verdwynt aldaer.*

V.

D E N L E E U W *

37. **G**etrokken door twee peirden, verbeeldende de krachtige
Ghulpe van den H. *Macarius* aen zyne Dienaers met dit
Jaerschrift :

. NULLUS, CUSTODE LEONE, TIMEBIT.

*Door dezen Leeuw bewaerd
Moet niemand zyn vervaerd.*

*Exitium Patriæ pestis si dira minatur,
Macarius Custos, ceu Leo, semper erit.*

*Wanneer de felle pest komt dreygen met de dood,
Macaer als eenen Leeuw beschermt ons in den nood.*

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringevan de Goud en Zilvermeden.
Ziet plaete D N.º 10.

✻
Superat pietate Leonem.

Corpora magnanimo fatis est prostrasse leoni :
 Pugna suum finem , cum jacet hostis , habet.
 Par animo Divus *superat pietate Leonem* :
 Vulnerat , & fanat ; quod Leo nescit , agit.
 Hoc pietatis opus præstat , dum solis ab ortu
 Tendit ad occasum , quò sua fata vocant.
 Indiscretus amor rogat , & violentia Divum
 Urget , ut Armeniæ tecta relicta petat.
 Invocat hîc Superos , & Cœlo vindice , turba
 Criminis in pœnam , lumine capta ruit.
 Quo læsit Præsul , restaurat lumina Cœlo ,
 Et timuit populus , qui nocuêre , Deum.

VI. P R A E L W A G E N *.

38. **B**Espannen met zes peirden , verbeeldende den H. *Macarius* in glorie.

Op het leegste den Peys ende de Rechtveirdigheyd , die el-
 kanderen omhelzen ; wat hooger de Stad van Gend rustende
 op den Leeuw met haere oogen geslagen op de Stad Bergen ,
 aen de welke zy eene behulpzaeme hand toebrenge ; deze
 laeste Stad doet haer de gifte van eene kostbaere zilvere Kasse ,
 waer in tegenwoordig de Reliquien van den H. *Macarius* zyn
 berustende : daer boven de Infante *Isabella Clara Eugenia* , de
 welke is ingeschreven in het Broederschap van den zelve Hey-
 ligen binnen Gend , doende aen hem eenige Offerande : op den
 top van den Wagen den H. *Macarius* in de glorie ; boven den
 Heyligen leeft men dit Jaerschrift :

* Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste van het Kapittel van de Cathedrale van
 S. Bavo , en het Gilde van den H. *Macarius* onderhouden in de zelve Cathedraele.
 Ziet plaete D N.º II.

perpetUUUs In CoeLo ganDensIUM proteCtor.

*Dewyl Macaer hier boven leeft,
Zyn hulp aen Gend op d'aerde geeft.*

Onder den zelven dit volgende :

InVoCa Me In Die pestIs aC tribULatIonIs. ex Pfs. 49. y. 15.

*Wanneer gy zyt in druk,
Door ziekte oft gevaer,
'k Zal wezen uw geluk,
Met trouw aenroept my maer.*

Op de peirden van den zelven Wagen zitten zes Engelen met de volgende Byschriften :

1. Quam fausto, *Macari*, venisti fidere Gandam,
Cui tua mors vita est, & tua vita falus.

*Wat Sterr' heeft u gestiert, wanneer Gend was in druk;
Uw dood haer leven is, uw leven haer geluk.*

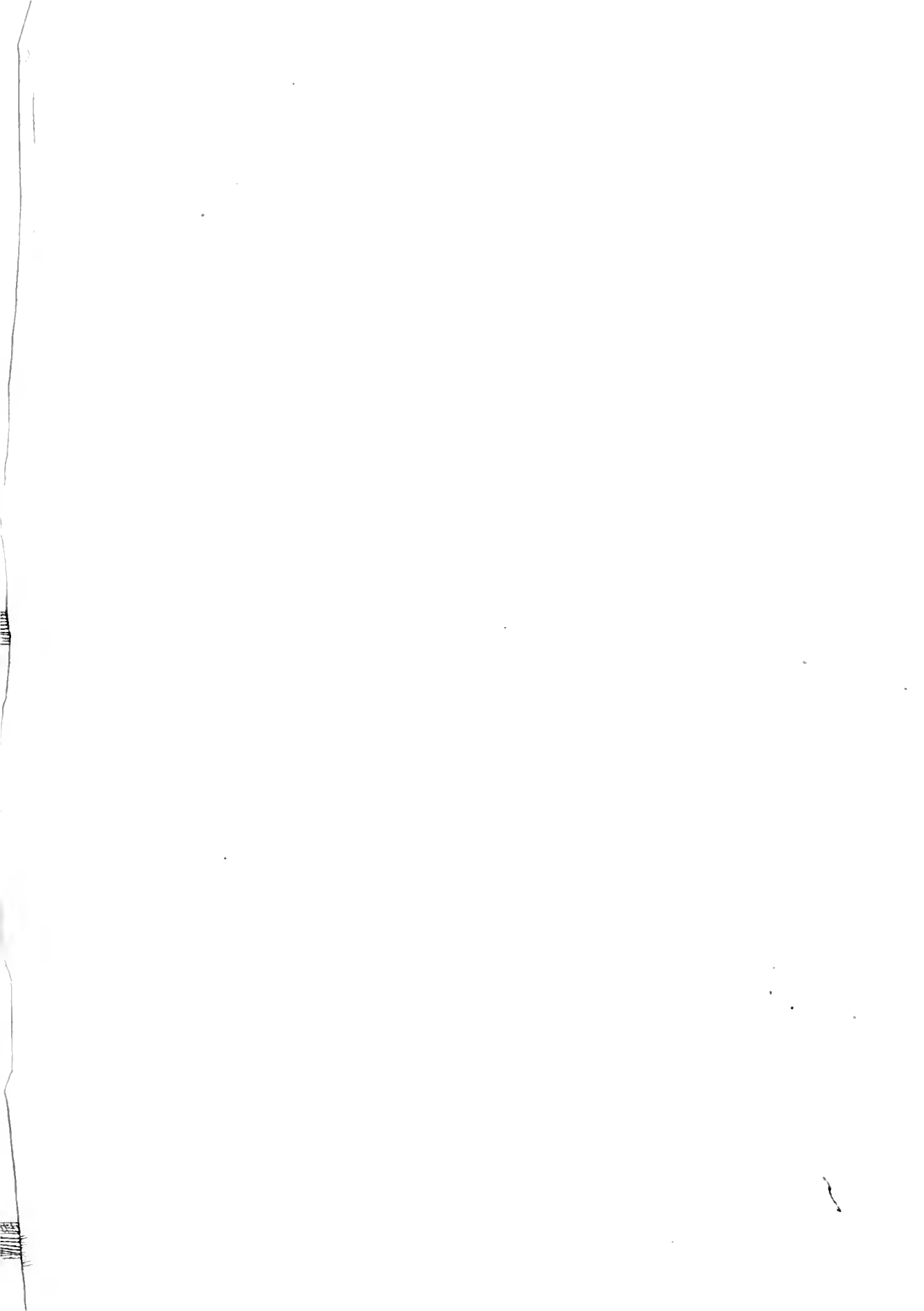
2. Pro Patria vitam posuit peregrinus; at ille
Non peregrinus erat, sed genuinus amor.

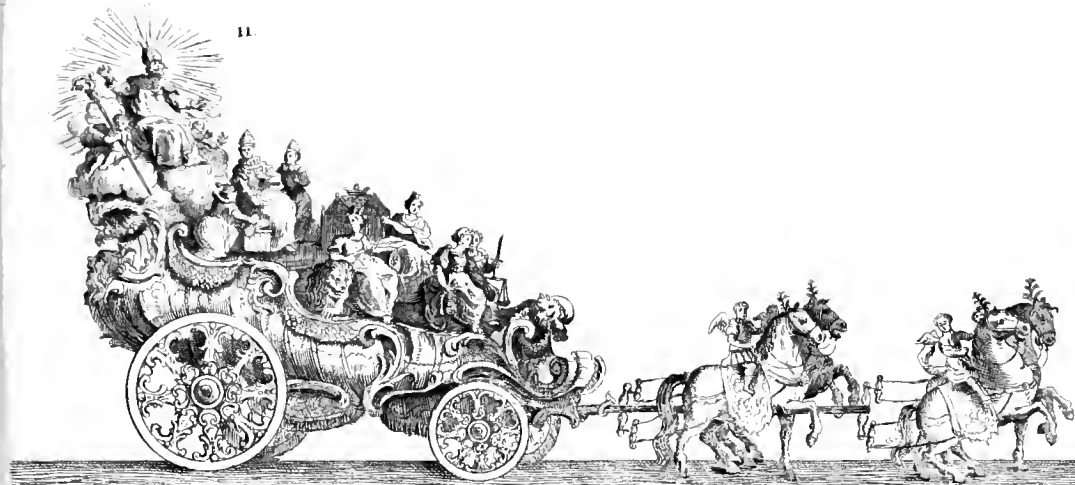
*Voor beel ons Vaderland stierf eenen vremdeling,
Door liefd' geen vremdeling, maer een inboreling.*

3. *Macarius* dum peste flagrat, dum flagrat amore
In populum, geminis ignibus ustus obit.

*De pest en liefd' een dobbel vier,
Macaer verteirt en rukt van hier.*

4. *Macarius* Gandam servat, servatur ab illa
Non peritura umquam gloria *Macarii*.

J. E. Wauclair, fils, fecit an. 1720.

*Macaer heeft Gend bewaert, zoo lang als Gend zal staen,
Zal zyn gedachtenis by haer ook noyt vergaen.*

5. Exul pro indigenis moritur, pro civibus hospes;
Crescere in humanis an magè possit amor?

*Verr' uyt zyn land en vremd, voor ons gaf by zyn leven,
Wat teeken kan oyt menscb van groot're liefde geven?*

6. Tu *Macari*, tu morte tuâ tot millia servas;
Quæ dabitur capiti digna corona tuo?

*Die zoo veel duyzend deed' door uwe dood berleven,
Macaer wat loon zal God, wat dank het volk u geven?*

Dum te Ganda olim, pestisque luesque premebant,
Et Populus Civesque tui per strata viarum
Exanimi hîc, illic, infecti peste jacebant,
Necquis erat miseris poterat qui ferre medelam.
Desperatarum tantarum in turbine rerum,
Macarius vir sanctus adest, Gandæque misertus,
Protinùs auxilium cœleste implorat, openque,
Et prostratus humi, Divos oratque, rogatque,
Pro Populi Gandæque Urbis se posse salute
Peste mori; moritur peste. Hæc vix victima cæsa est,
Pestis abit, cessatque lues, redivivaque Ganda est.
At non ingratis istud, Vir sancte, tulisti
Civibus auxilium: Populo ducente Triumphum,
Has tibi Ganda hodiè tanto pro munere grates
Reddit, & hæc tibi ventura in sæcula reddet.

DE HERKENTENISSE

39. **D**Raegende een Jaerschrift voor de zes volgende Maegden, verbeeldende eenige Plaetsen en Steden van Vlaenderen, alwaer de Reliquien van den H. *Macarius* besonderlyk geëert worden en mede gedeyld zyn door de Bisschoppen en het Kapittel van den H. Bavo.

reLIqUIarUM tantI patronI nos ganDa partICIpes feCIt.

*Van die Reliquien, door haer mildaedigbeyd
Heeft Gend ons megedeylt van over langen tyd.*

De zelve zyn elk met zyn kenteeken :

40.	LAERNE,	EENAEME,
	BOULAERE,	THIELT,
	AUDENAERDE,	RYSSEL, &c.

Deze verdeylinge word geëyndigt door de hooge achtbaere ende doorluchtigste Princen, onder de welke de voorgaende Jubiléen van honderd tot honderd jaeren zyn voorgevallen.

41. Voor uyt den grooten Standaerd-draeger der Graeven van Vlaenderen met dit Jaerschrift :

HI sanCtI MaCarII JUBILa VIDêre.

*Graeven die in 't leven waeren,
All' met menig deugd vercierd,
Als naer ider bonderd jaeren
Wierd het Jubelfeest geviert.*

42. Twee Edellieden van *Theodoricus*, waer van

1. Draegt het Jaerschrift van dien tyd 1167.
2. Het Wapen van den Graeve.

nOBILIs ALsatiUs pro ChrIsto beLLa gerenDo,
AC saCro aLLato sangUIne nobILlor.

*Men zag geen vromer Held oyt nae den oorlog gaen ,
Oft midden in het vier , als dezen Dierik staen ,
Die met veel eer en vreugd ons uyt Jeruzalem
Een deel van 't heylig Bloed tot Brugge bragt met bem.*

43. THEODORICUS van Alfatiën , XV. Graeve van Vlaenderen.

44. Twee Edellieden van *Margarita* van Constantinopelen.

1. Draegt het Jaerschrift van dien tyd 1267.

2. Het Wapen.

Margarita hæC est ConstantInopolitana ,
Et faUstls annls & pletate graVls.

*Marg'rita onz' Graevinn' , vol deugden en vol jaeren ,
Wist door haer goed bestier den Vrede te bewaeren ;
En als het Land noch was in volle slaverny ,
Zoo maekte zy het volk ten deele daer van vry.*

45. MARGARITA II. van Constantinopelen , XX. Graevinne van Vlaenderen.

46. Twee Edellieden van *Lodewyk*.

1. Draegt het Jaerschrift van dien tyd 1367.

2. Het Wapen.

hIC rarls oplbUs traXIIt LUDoVICUs onUstas
In portUs naVes UnDIqUe , beLga , tUos.

*Al wat m'in koopmanschap verzend uyt vremde landen ,
't Vernuft van Lodewyk deed' komen op onz' stranden.*

47. LODEWYK II. bygenaemd van *Maele* , XXV. Graeve van Vlaenderen.

48. Twee Ridders van het Gulde Vlies.

1. Draegt het Jaerschrift van dien tyd 1467.

2. Het Wapen.

INCLYtUs aUratI PHILippUs VeLLerIs aUCtor,
 QUI VIVens habUIt noMen UbIqUe bonI.
*Philippus, die met recht den Goeden word genaemt,
 Is door het gulde Vlies de weireld door befaemd.*

49. PHILIPPUS DEN GOEDEN, XXVIII. Graeve van Vlaenderen, Instelder van het Gulde Vlies.

50. Twee Groote van Spagnien.

1. Draegt het volgende Jaerschrift van dien tyd 1567.
2. Het Wapen.

HIC reX PHILippUs fortIssIMUs eXtItIt ULtor
 JUstItIæ, aC aCer beLLIger UsqUe fUIt.
*Den spaenschen Koning Ph'lip, bandbaever van het recht,
 Door Vrede zoo vermaerd als menig vrom gevecht.*

51. PHILIPPUS II. Koning van Spagnien, XXXIV. Graeve van Vlaenderen.

52. Twee Groote van Spagnien.

1. Draegt dit Jaerschrift van dien tyd 1667.
2. Het Wapen.

reX CaroLUs, sUb qUo feLIX hIspanIa teLLUs
 seXta CeLebraVIt JUBILa MaCarlo.

*Den Koning van 't spaensch Ryk is Carolus geweest,
 Wanneer men heeft geviert het zesde Jubel-feest.*

53. KAREL II. Koning van Spagnien, XXXVII. Graeve van Vlaenderen.

54. Twee Edellieden, de welke draegen de volgende Jaerversen voor Zyne Koninglyke Hoogbeyd den Hertog van Lorreynen.

1. DUX CaroLUs LotharUs, prInCeps non Charlor ULLUs,
 DeLICItæ popULI, tUtor UbIqUe sUI.

*Prins Karel, wyd vermaerd door zyne wond're deugd,
 Is van het Nederland de liefde en de vreugd.*

2. LangUebat prInCeps , ægrI CUM prInClIpe beLgæ,
 VIX Ubi ConVaLUIt , ConVaLUêre qUoqUe.
*Wanneer den Prins was ziek, het Nederland beel beefde,
 Maer als by was hersteld, het zelve ook herleefde.*

55. Zyne Koninglyke Hoogheyd den Hertog KAREL VAN LORREYNEN, &c. Gouverneur Generael der Oostenryksche Nederlanden, voor *Haere Majesteyt de Keyzerinne Weduwe ende Apostolyke Koninginne*, XL. Graevinne van Vlaenderen, &c. den welken door zyne godvruchtigheyd ende tegenwoordigheyd vereert dezen solemnelen Jubilé.

CaroLUs LotharUs pro Magna thelesia FLanDrIæ gUBernator.

56. Noch twee Edellieden, de welke insgelyks draegen deze voordere Versen en Jaerschriften:

3. præCLarUs prInCeps aDfert noVa gaUDIa ganDæ,
 aD sanCtI Ipse VenIt JUBILa MaCarII.
*Gelukkig Gend! den Prins brengt nieuwe vreugden mé,
 Wanneer by in persoon vereert het Jubilé.*

4. Ut VIVat feLIX pYLIIs DUX InCLYtUs annIs,
 CœLICoLIs, beLgæ, Vota preCesqUe Date.
*Wilt Nederland van God, wilt van den Hemel vraegen,
 Dat uwen lieven Prins bereykt de Nestors dagen.*

57. MADAME ROIALE VAN LORREYNEN, &c. Abdiffe van Remiremont, &c. de welke insgelyks vereert door haere tegenwoordigheyd dezen Jubilé.

58. De zelve is verzeld door twee Edellieden, draegende de volgende Versen:

I. Digna soror Caroli simili dum flagrat amore
 In Sanctum, præfens Jubila læta colit.
*De weirdige Princes uyt 't zelve bloed gesproten,
 Met Karel onzen Prins van vreugden overgoten,*

*Vereert dit Jubelfeest van ons Patroon Macaer,
Haer tegenwoordigbeyd verblyd ons allegaer.*

2. Ægroto nuper *Carolo*, dubitare licebat,
Num soror hæc *Caroli*, num foret ipsa parens.

*Wanneer onlangs den Prins in zwaere ziekte lag,
Men twyffelde met recht, als men geduerig zag
Haer' teer' gediensfigbeyd, haer' zorge, haere pyn,
Of zy de Zuster meer, oft Moeder mogte zyn.*

3. Hanc vinclum *Carolo* fraterni sanguinis unit,
Fortior ast unos sanguine fecit amor.

*Het bloed veel op haer wint,
Maer liefde vaster bind.*

59. Een Detachement Hussaeren van de gewoonelyke Lyfwacht van
Zyne Koninglyke Hoogbeyd den HERTOG VAN LORREYNEN.

V I.

D E N A R E N D *

60. **G**etrokken door twee peirden, verbeeld de overtreffende
godvruchtigheyd van het Huys van Oostenryk, met dit
Jaerschrift:

. omnes hæc Una VoLanDo
VInClit.

*Als hy door vliegen zig verbeest,
All' d'and're Vogels overtreft.*

Ut reliquas superat volucres avis ista volatu,
Sic superat reliquas hæc pietate Domus.

*G'lyk dezen door de vlugt de Vogels all' verwint,
Zoo in godvruchtigheyd dit Huys geen weergae vind.*

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de bruyne Menage-Brouwers.
Ziet plaats D N.º. 12.

✦

*Ascanius flammâ , flammâ quoque Servius omen
 Accepit regni : magni sed quid Jovis ales
 Denotat ante tuos , Mater pulcherrima , Currus ?
 Imperium sine fine tuum , sine limite terras
 Portendit , Regina , tuas . Oracula Vatis
 Compleat illa Deus , votum & Regina , tuorum .
 Tu super Æthiopes , super & Garamantas , & Indos
 Protendas sceptrum , tibi serviat ultima Thule ,
 Serviat & Natis ferisque Nepotibus Orbis .*

✦

61. Twee Edellieden van het gevolg van *Albert* van Saxen.

Cæsareæ aUgUstæ DoMUI non CharIor aLter.

*Geen Prins zoo minnelyk
 Aen 't Huys van Oostenryk.*

62. ALBERT van Saxen Hertog van Teffchen.

63. Twee Princen van het gevolg van den Ardshertog MAXIMILIAEN.

. Chara parentI
 progenies VIVat , spes hæC fIDIssIMA beLgIs.
*Dat leve het liefste kind van Threse zyne Moeder ,
 De hop' van 't Nederland , des Keyzers jongsten Broeder.*

64. Den Ardshertog MAXIMILIAEN.

65. Twee Princen van het gevolg van den Ardshertog FERDINAND.

. CeLebres , InslgnIs & ILLe
 fernandOs proaVos pletate æqUabIt & arMIs.
*Den Ferdinandus naem laet , Ferdinande , blyken ,
 In deugd en grooten moed aen d'Ouders wilt niet wyken.*

66. Den Ardshertog FERDINAND.

67. Twee Princen van het gevolg van den Ardshertog PETRUS LEOPOLDUS.

HIC sIt In HetrUrIæ LeopoLDUs aMabILIIs orIs.

*Gy zyt, ô Leopold! gy zyt door heel Toscanen
Bemind, en word geëert van uwe Onderdaenen.*

68. Den Ardshertog PETRUS LEOPOLDUS Groot - Hertog van Toscanen, &c.

69. De Lyfwacht van het Doorluchtig Huys van Oostenryk. *

De zelve word gevolgt door zes voornaeme Provincien en Ryken onder de gehoorzaamheid van onze genadige Souvereyne, draegende ider een Kenteeken ofte Lof-schrift, met aenwys tot den volgenden Praelwagen van Oostenryk; de zelve zyn :

70. BRABAND. VLAENDEREN.

1. Ab aUstrIaCâ DoMo, Innataæ pIetatIs gLorIa ILLUstrI,
2. beatI MaCarII patronI nostrI JUBILa DeCorantUr.

*Het Huys van Oostenryk, door deugden wyd bekend,
Vereert Macari feest, Patroon in Pest, tot Gend.*

MILAENEN. HONGARIEN.

3. bIs oCto IMperatorIbUs progenIta, pIetate sUperIs DILeCta.

*Uyt zestbien Keyzers stam is Thresa voordsgebracht;
Noyt is'er Huys geweest van zoo een groot geslacht.*

* Deze Rybende is bekostigd door het Gilden van den H. Ridder S. Joris, onderhouden by de vrye Cavalotters.

4. IMperatorIs DIgnIssIMA progenies, Ipsa genItrix,
InsignIs IMperatrix.

*Thresia, Keyzers kind, den Keyzer heeft gebaert,
En heel de weireld door is Keyzerinn' vermaerd.*

BOHEMEN.

OOSTENRYK.

5. æCQUIs ostenDat hUIC æqUaLeM?

*Wie zal op heel het aerderyk
My toonen een aen haer gelyk?*

6. perpetUò fLoresCat pla DoMUs AUstrIaCa.

*Lang bloeye het Oostenryksch Geslacht,
Lang groeye haer deugd en haere magt.*

Magna De Cæsare CaroLo seXto gUbernat regIna theresia. Serv. Ord.
Rom.

Quæ venit à longè? ... quæ Curru hoc vecta superbo?..
An Venus, an Pallas? non est: licèt illa videtur
Pallas, & ore Venus; vestra Augustissima, Cives,
Regina, & Comes est, nulli pietate secunda:
Principibusque suo augusto de Sanguine natis
Concomitata Parens, sensim inceditque, venitque
Jubileum celebrare Diem, Festumque *Macari*,
Et, pia Ganda, tuis sua vota adjungere votis.
Quàm *justa & clemens!** quàm Majestate decora!
Quàm graciles oculos, quàm plenum numine pectus
Præ se fert! tanto hinc omnes rapiuntur amore
In Dominam Cives, fatiari ut corda tuendo
Illorum nequeant: tanta hac in Principe virtus!

* Lemma Auftriac.

VII. P R A E L W A G E N *.

71. **B**Espannen met zes getigerde peirden, verbeeldende de he-
dendagsche Princeffen ende Keyzerinnen van het Doorluch-
tig Huys van Oostenryk; op den top eenen dobbelen Arend,
aen den welken toegepast zyn de volgende Versen:

Haud aquilæ imbelles umquam genuère columbas;
Nec Proavis Natos Auftria degeneres.

*Noyt is een' teere Duyf van Arends voordsgebragt,
Noyt Prins van Oostenryk ontaerd is van 't geslacht.*

Macarius Cœlo populum, tu Thresia Terris
Protegis; amborum quam benè gaudet ope!
*In Hemel gy Macaer, gy Thresia op d' Aerd'
Ons Nederland bevryd; door beyd' hoe wel bewaerd!*

Dit Deel word gesloten door de volgende Jaerschriften:

1. IsthæC DIVI MaCarII JUBILa
2. EX gratIssIMO CorDe CeLebrantUr.

*Gend viert het Jubelfeest van zeven honderd jaeren,
Wanneer wy met de pest besmet, bevangen waeren,
Wanneer Macarius ons op den zelven tyd
Van deze droeve plaeg verlost heeft en bevryd:
Daerom tot dankbaerbeyd doet zy haer' zegenpraelen
De Faem de weireld rond wytblaezen en verbaelen,
Tot meerder eere Gods, tot lof van haer Patroon,
Die in het Hemelryk heeft zyn verdienden loon.*

HæC UrbIs JUBILa DeI & MaCarII honorI.

Eynde van het eerste Deel.

* Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste van het Magistraet dezer Stad Gend, en van de Gedeputeerde ter Vergaderinge van de Stacten van Vlaenderen.
Ziet plaete E N.º 13.

T W E E D E D E E L ,

*Dienende tot Vercieringe van het Jubelfeest , ende waer in naementlyk
verbeeld worden de vier Elementen , &c.*

1. **D**It Deel word geopent door eene Bende Jagers en Amazonen met Waldhoorens, ende verscheyde andere musicale Jagt-Instrumenten. *

VII. G E D I E R T E

D E N H E R T **

2. **G**etrokken door twee peirden, waer op zit de Jagt-Godinne Diana.

VIII. P R A E L W A G E N *

3. **B**Espannen met vier peirden, verbeeld het Element der Aerde, met alle slach van boomen, vruchten en bloem-gewas: op het hoogste de Godinne der Aerde Ceres, benevens Flora en Pomona met de andere Goden en Godinnen van dit Element, ider met een bijzonder bediedsel van de Aerde, waer van de beschryvinge in het kort gedaen word door de volgende Versen:

Terra paris nitidas fruges, arbustaque læta,
Et genus humanum, paris omnia sæcla, ferarum
Pabula cùm præbes, quibus omnes corpora pascant,
Et dulcem ducant vitam, prolemque propagent.
Magna quidem virtus tua, tellus, singula gignens:
Majus at imperium, majorque potentia mortis:

* Deze Rybende is in het geheel uytgereed door de liberaele jonste der vrye Neiringe van de Vleeschhouwers.

** Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der zelve Neiringe.
Ziet plaete E N.º 14.

*** Den zelve is gegeven door de liberaele jonste der voorzeyde Neiringe.
Ziet plaete E N.º 15.

Te necat , & natos : & quidquid gignis in arvis ,
 Omnia sub leges tandem mors atra vocabit.
 Hanc superare tamen docuit *Macarius* , illic
 Dum fati imperium Præful post fata refrænât.

V I I I.

D E N V O G E L S T R U Y S *

4. Getrokken door twee peirden.
5. Eene Bende Locht-Godekens , houdende ider in de hand een Bediedfel van het Element der Locht **

I X. P R A E L W A G E N ***

6. **B**Espannen met vier peirden , verbeeld de Locht ; van boven Titan ; in de zonneſtraelen Aurora ; Juno met den Pauw , ende de andere Locht-Godinnen , &c. ; in den grond Æolus met zyne Wind-fluyzen , ende de vier Winden , den Zuyden , den Weſten , den Noorden ende den Ooſten.

I X.

D E D R A E K E ****

7. **G**etrokken door twee peirden ; dit gedierte verliest dikwils zyne jongens door het Arends gevecht.

Den H. *Macarius* den hemelſchen Arend heeft aen den hel-

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonſte der Neiringen van de Wagemackers , Mandemaekers en het Gilde van de Potbakkers.

Ziet *placte F N.º 16.*

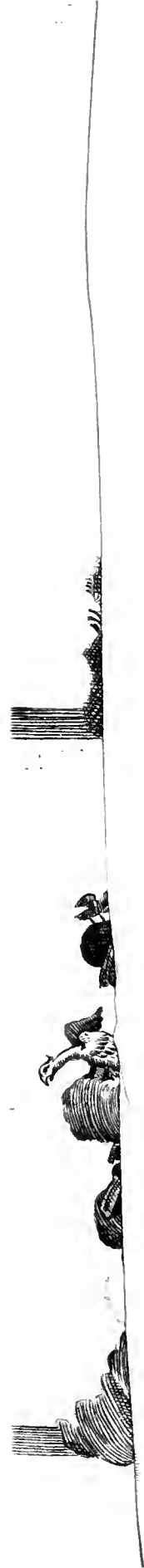
** Deze Rybende is uytgedoſt door de liberaele jonſte der Neiringen van de Molenaers en Olieſlagers.

*** Den zelve is gegeven door de liberaele jonſte der zelve Neiringen.

Ziet *placte F N.º 17.*

**** Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonſte der Neiringe van de Blekſlagers , Spellemaekers en Neſteling-Beflagers.

Ziet *placte F N.º 18.*

fchen Draek zyne jongskens ontnomen, en die verandert in zoete lammeren en kinderen des Heeren; waer van de volgende Verfen het kort begryp geven:

❖❖
Pignora tollit

Cùm petit invisum magni Jovis armiger hostem,
Illius nidum devastans, *pignora tollit*.
Hic frustra elapsam, & volitantem hinc inde volucrem
Insequitur, longos sinuum contractus in orbem,
Obliquoque levans sursum sua lumina visu.
Instar avis Cœli Divus, cùm pervolat orbem,
Pignora conspiciens, quæ Serpens gignit averni,
Destruit erroris nidos, & *pignora tollit*,
Inque agnos mutat, Christi sic pignora reddit.

❖❖

8. Eene Bende Cyclopen, zynde een flach van Reuzen, de welke volgens dat men geveynst heeft, maer eene ooge in 't voorhoofd hebben *

De zelve Bende is toegeëygend aen den folgenden Wagen.

X. P R A E L W A G E N **

9. **B**Espannen met vier peirden, verbeeld het schroomelyk Element van het Vier; Vulcanus aen het opperste der Steenrotse; daer onder verscheyde wapen-getuyg: in den grond de smisse met den handbyl, waer op de Cyclopen met accord smeden. Dezen Wagen is daerenboven zeer konstig en prachtyk verciert met alle de voordere eygdommen, eenigzins betrekkellyk tot dat Element.

* Deze Rybende is uytgedoht door de liberaele jonste der Neiringen van de Peirdefmeden, Slotmaekers, Wapenmaekers, &c.

** Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste der voorzeyde Neiringen.
Ziet plaete F No. 19.

HET ZEEPEIRD *

10. **G**etrokken door twee peirden; het zelve word bereden door de Godinne Tethys, de welke aenschouwt de zeldzaeme stroomen der Rivieren de Leye ende Schelde die door deze Stad vloeyen, ende in een stroomen ontrent het Kasteel, alwaer den H. *Macarius* zig vertrokken had; daer hy niet lang heeft kunnen verborgen blyven, vermids God hem geschikt had om deze Stad te helpen.

Jactare fluctus desine ponticos,
 Divina Tethys: flumina Virginis
 Mirare Virgines, simulque
 Conjugii thalamo potiri.
 In hocce casto littore conjugum
 Latebat olim gloria Præfulum:
 Latère dudum non licebat,
 Qui medicamina ferret urbi.

HET DRYMASTIG SCHIP **

11. **D**it uytnemende Vaertuyg, nieuw gebouwd, prachtelyk vercierd met alle de voordere toebehoorten noodig tot de uytredinge van een Zee-schip, is boven dien bemand met eene Bende Matroozen zeer behendiglyk gekleed, doende verscheyde oeffeningen ahangelyk van het bestieren der Schepen.

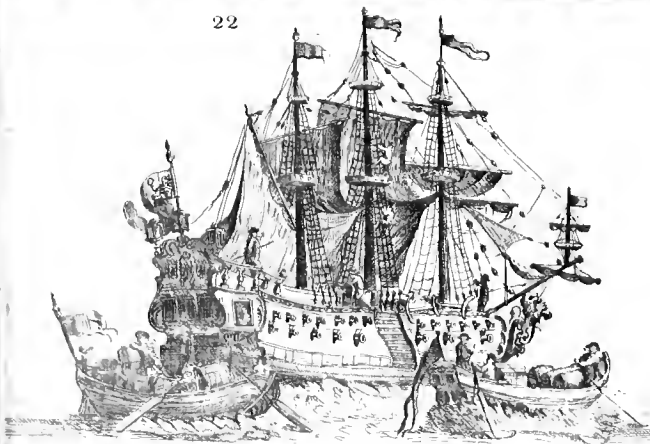
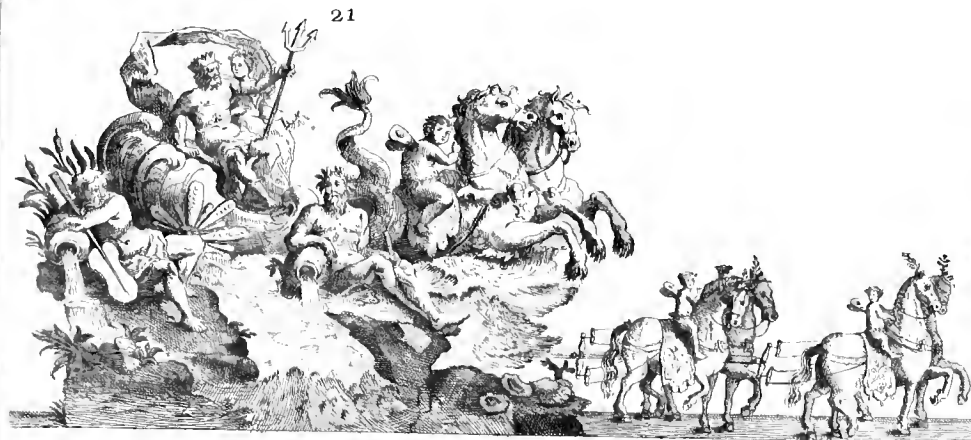
VIER WAGGELSCHUYTEN.

12. De zelve volgen het voornoemd groot Schip, ende worden infgelyks bestiert door eene Bende kleyne Matroozen.

* Het zelve is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Chirugyns Barbiers.
 Ziet plaete G N.º 20.

** Het is gegeven met de Bende Matroozen, benevens de vier Waggelschuyten, door de liberaele jonste der Neiringe van de vrye Schippers.
 Ziet plaete G N.º 21.

D. Whittes f. aqua fortis

XI. P R A E L W A G E N *

13. **B**Espannen met vier peirden, verbeeld het Element van het Water; op het leegste van den zelven wagen de zeepeirden van Neptunus, de welke bereden worden door zyne twee knechten: op het hoogste Neptunus in zynen wagen ofte schelpe: daer onder de Tritons en Zeemonsters: in den grond de Schelde met dry Nymphen, verbeeldende de vier Rivieren die door deze Stad vloeijen, als te weten, de Schelde, de Leye, de Lieve en de Caele: geheel het Element is bekleed met de eygdommen des waters, als zeebaeren, most, riet, schelpen en visschen.

X I.

D E C R O C O D I L L E **

14. **G**etrokken door twee peirden; dit zeldzaam Dier levende in den Winter zonder voedsel, zoekt in den tyd der Lente aen de riviere den Nilus door gewezen zynen buyt te behaalen; maer de Africaenen ontdekken zeer haest haere wegen door den zoeten geur die het naerlaet.

Den H. *Macarius* alle de wegen des Weirelds doorloopen hebbende, heeft over al zynen zoeten geur naer zig gelaeten, en aen de volkeren den weg tot den Hemel getoont. Dit gedacht is klaerder uytgeleyd door de naervolgende Versen:

Calles perfundit odore.

Tempore brumali latitat Crocodillus in antris,

Nec, nisi Vere novo, vescitur ille cibus.

Tum syivas, atque arva petens, & flumina Nili,

Allicit hic lacrymis obvia quæque suis.

* Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste der vrye Neiringe van de Vischverkoopers. Ziet plaete G N.º 22.

** Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der generaliteyt van de Bleekers. Ziet plaete G N.º 23.

At, quoniam miro *Calles perfundit odore,*

Vitat odoriferas Afer inire vias.

Esuriens animæ Divus, fratrumque salutis,

Per mare, per terras invia quæque petit.

Allicit & lacrymis, & verbis pectora Præful,

Ne pereant orco pignora chara Dei.

Denique virtutum *Calles perfundit odore,*

Sicque docet populum Divus ad astra vias.

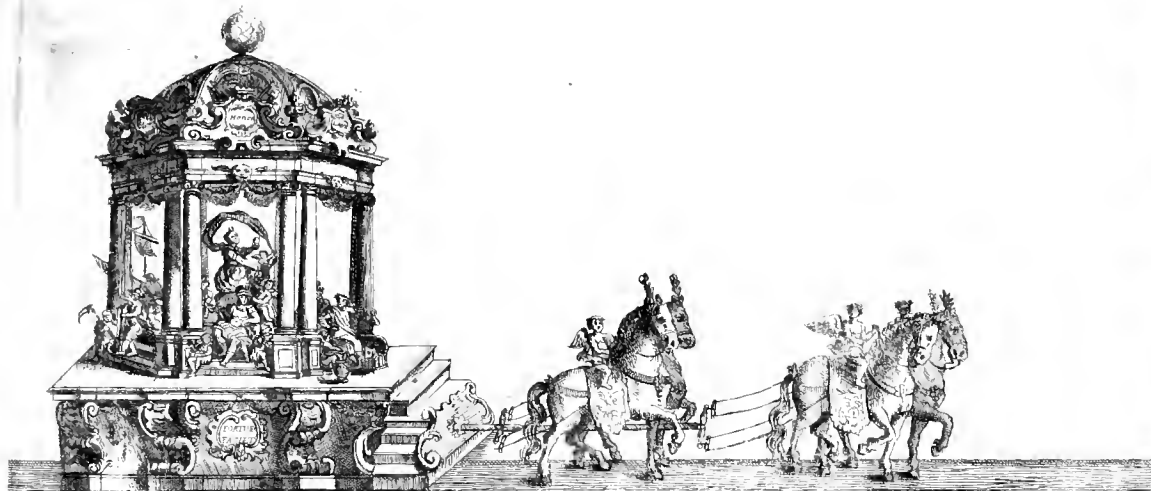
15. Eene Bende dolende Ridders , rydende voor den volgenden Wagen der Fortune , aen de welke zy ook zyn toegeëygend. *

XII. P R A E L W A G E N **

16. **B**Espannen met zes peirden , verbeeld de Fortune.
De blinde Godinne Fortuna met haere onstandvastige eygendommen zit op den Aerdbol in het midden van haeren Tempel , met eene vliegende wimpel op het hoofd , waer van Cupido het uytterste deel draegt in de rechte hand , ende in de flinke hand eene brandende fakkel : aen beyde kanten van de Fortune zyn twee kinders , waer van het een het welk rust op den schoot der Fortune , ontfangt uyt den Hoorn van Overvloed , croonen , sceptors , lauwerkranzen en olyftakken ; het ander kind bekomt goud , zilver en juweelen ; achter de Fortune rust het vierde kind , zeer behoefdiglyk gekleed , geboeyd aen eene hand en eenen voet , verbeeldende *Hirus* : in de zes oopeningen van den Tempel worden verbeeld 1. *Alexander den Grootten* met kroone , scepter , koninglyken mantel , &c. daer by de twee Genien met lauwerkranzen , olyftakken en andere tee-

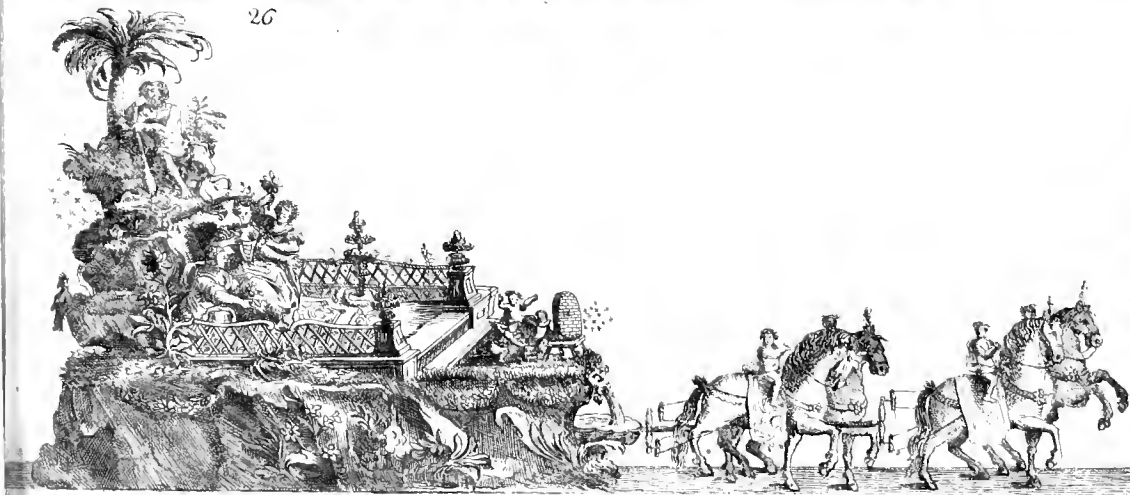
* Deze Bende is in het geheel bekostigd door de liberaele jonste der Admodiateurs van de Rechten dezer Stad.

** Den zelven is gegeven door de liberaliteyt der Neiringe van de oude Kleerkoopers.
Ziet plaete H N.º 25.

26

27

kens van zegenpraël ofte gelukkige Fortune in den ftryd. 2. *Crefus* met verfcheyde Schatten , daer by twee kinders met peirels , gefteenten , &c. verbeeldende de gelukkige Fortune in de rykdommen. 3. *Midas* met verfcheyde ftukken van ongemunt goud , verbeeldende zynen dwaezen wensch tot de gulde Fortune : daer by twee kinders , het een met den gulden waterftroom van de riviere de Ganges , het ander eenen Indiaen met koraelen , peirels en andere fchatten. 4. Eenen Akkerman ruftende op den ploeg met twee behoeftege perfoonen, den eenen met de fpae, ende den anderen met de zyzel , verbeeldende de ongelukkige Fortune op de aerde. 5. Eenen *Darius* geboeyd , en ruftende op verfcheyde gebroken wapengetuyg met twee geboeyde Slaeven , verbeeldende de ongelukkige Fortune in den ftryd. 6. Eenen Schipper armelyk gekleed , ruftende op eenen gebroken maft met een gefcheurd zeyl , daer by twee behoeftege Matroozen , den eenen met een gebroken roer , den anderen met eenen gebroken anker , vertoonende de ongelukkige Fortune op Zee.

De gelukkige Fortune word benood door den Genius van Gend om zig te vervoegen in dezen zegenpraël , ten eynde zy deze Hoofdfad zoude willen bezichtigen met een geftaedig aenfcbyn , en bezoeken met haere gunfte , waer toe dienen de volgende Verfen :

O Diva gratum , quæ Regis *Anthium* !
 Præfens vel imo tollere de gradu
 Mortale Corpus , vel superbos
 Vertere funeribus triumphos.
 Dum cuncta Gandæ numina jubilant ,
Fortuna jungas te quoque gaudiis ,
 Urbemque visita favore ,
 Muneribus , ftabilique vultu.

Eynde van het tweede Deel.

D E R D E D E E L.

*Dienende van gelyken tot Vercieringe van het Jubelfeest, ende waer in
bezonderlyk verbeeld worden de Vier Tyden des Jaers, &c.*

1. **D**It deel word geopent door eene Bende Muficanten, spelende op verscheyde Instrumenten.
2. De twaelf Maenden des Jaers geperfonifieert, ider met zyn gewoonelyk kenteeken. *

DE LENTE. DEN SOMER. DEN HERFT. DEN WINTER.

Martius.	Junius.	September.	December.
Aprilis.	Julius.	October.	Januarius.
Mayus.	Augustus.	November.	Februarius.

XII. GEDIERTE.

D E N B E I R **

3. Getrokken door twee peirden.

XIII. P R A E L W A G E N ***

4. **B**Espannen met vier peirden, verbeeld de Lente door eenen wel beplanten Hof, met menigte van bloemen en alderhande flach van kruyden: op het hoogste *Samson*, rustende by eenen verscheurden Leeuw, waer van uyt den muyl den honig vloeyt, en eenen zwerm biën vliegt, &c.

Wat leeger de Godinne Flora en twee Nymphen, verciert met bloemkranzen, en in den grond vier kinders met verscheyde oeffeningen van den biekorf, &c.

Den *H. Macarius* als eene wonderbaere bloeme opgewassen

* Deze Rybende is uytgereed door de liberaele jonste van het Magistraet dezer Stad.

** Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringen van de Lynnewevers; Tirenwerkers ende Ligatuerwerkers.

Ziet plaete H N.º 24.

*** Den zelve is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Wasse Keirsmackers.

Ziet plaete H N.º 26.

in Armenien, overtreft in glans en geneeskraft alle de bloemen en kruyden der aerde, die den tyd niet heeft kunnen hinderen, maer die altyd aengroeyende door luyfter ende kracht, binnen Gend op dezen Lentetyd verschynt in Jubelglans naer zeven honderd jaeren.

❖❖❖

Armeniaë florem, quo mundus gaudet & æther,
 Aspice vernantem Gandæ post sæcula septem;
 Nec medicis montes herbis, nec floribus hortos
 Talibus exornas: nam mortem pellere morte,
 Et morbo morbos novit, nec deficit annis;
 Nec timet interitum: dum crescunt sæcula, crescit;
 Virtutesque annis auget, virtutibus annos.
 Tempus, edax rerum miretur tempore verno
 Sæcula post septem dare Gandæ Jubila florem.

❖❖❖

5. Den Standaerd-draeger van het Gilden van den H. Antonius.
6. Een stuk grof Geschut getrokken door zes Slaeven, opgeleyd wordende door den God Mars.
7. Zes jongelingen in het plecht-gewaed van het zelve Gilden, waer van de twee eerste op schilden draegen de Eertitels der oeffeningen en het Wapen der Confrerie, en de vier andere de zilvere Pryzen aen hun gejongd van wegens het Magistraet dezer Stad, ter oorzaeke van dit buytengewoon plechtig Feest. *

X I I I .
 D E N I B E X **

8. Getrokken door twee peirden.

* Deze Rybende word uytgevoert door de liberaele jonste der generaliteyt van het zelve Gilden.
 ** Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Wollewevers en het Gilden van den zilveren Berg.
 Ziet *platte H N.º 27.*

XIV. P R A E L W A G E N *

9. **G**etrokken door vier peirden, verbeeld den Zomer; op het hoogste eenen boom gelaeden met Afrikaensche vruchten: daer onder de vruchtbaere Godinne der aerde Ceres, &c. in den grond verscheyde Tabak-bladeren, die door de Mooren geplukt en tot gebruyk van den Koophandel bereyd worden, &c.

De Nymphen der aerde voorkomen den zomer, vercierende met hunne bloemkranzen, ende begiftende met hunne vruchten den zegenpraelenden *Macarius*, die aen alle Herders naerlaet een uytnemende voorbeeld van liefde, zig zelveu flachofferende tot behoudenisse van vremde Schaepen.

Tempora præcurrit formosis frugibus æstas,
 Fulget & in campo spicis redimita capillos
 Flava Ceres: Zephyri nectit pulcherrima conjux
 Serta rosis: turgent Pomonæ cornua fructu.
 Muneribus sic læta cohors cupit illa Dearum
 Jubileum celebrare diem: nam sæcula septem
 Effluxère modò, quæis mundo splendet, & astris
 Armeniæ Pastor, Gandam quem misit Olympus.
 Ductus amore gregis peregrini Pastor, in urbe
 Pascua dum monstrat Cœli, furit horrida pestis:
 Ne pereat, cupit ipse mori, fit victima Pastor.
 Rarius exemplum mundus non cernit amoris:
 Pro grege namque suo vix Pastor fata subibit;
 Ille gregem pascit peregrinum, & funere salvat.

10. Den Standaard-draeger van het Gilden van den H. Sebastiaen.

* Dezen Wagen is gegeven door de liberale jonste van de Fabriqueurs en Kooplieden in Tabak.

Ziet placte I N.º 28.

11. Zes jongelingen in het plecht-gewaed van het zelve Gilden, waer van de twee eerfte op fchilden draegen de Eertitels der oeffeningen en het Wapen der Confrerie, de vier andere de zilvere Pryzen aen hun door de Stad gejongd. *

X I V.

DEN INDIAENSCHEN ZEBRA **

12. Getrokken door twee peirden.

XV. P R A E L W A G E N ***

13. **B**ESpannen met vier peirden, verbeeld op eenen wel beplanten Druyvenberg den Wynougft met de werklieden en de verfcheyde eygdommen van den zelve.

Den Wynougft met alle zyne eygdommen ende uytwerkfels word zeer levendig afgebeeld door den *H. Macarius*, die den Wyngaerd des Heeren bewerkt, en aen den zelve vruchten gegeven heeft ten tyde van zoo vele eeuwen, als hy zegentraelt in den Hemel.

❖❖❖

Jam nova vix largo pubescit vinea foetu,
 Vixque legunt pueri violas hilaresque puellæ;
 Et tamen ecce modò decerpunt vitibus uvas,
 Et portant calathis, celerique illidere plantâ
 Concava faxes super properant, vindemia fervet:
 Collibus in fummis crebro pede rumpitur uva,
 Udaque purpureo sparguntur pectora musto.
 Cur miror? Superis numquid sunt tempora messis,
 Ver, Ætas, Autumnus, Hiems? vindemia Christi

* Deze Rybende word uytgereed door de liberaele jonste der generaliteyt van het Gilden van den *H. Sebastiaen*.

** Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Brandewynstokkers en Bierstekers.

Ziet *placete I N.º 29*.

*** Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Wynschroeders, gezeyd Kraenkinders.

Ziet *placete I N.º 30*.

Tempora non spectat, sed fructus: fructibus autem
 Non caret electis dum Christi vinea crescit.
 Præfulis exemplo res sit notissima: Gandam
 Divus ab Armenia cultor descenderat: illic
 Excoluit vitem (vitem plantavit *Amandus*:)
 Jubilat hic Cœlo post septem sæcula cultor,
 Et Domino totidem sæclis fert vinea fructus.

14. Eene Bende Druyfwerkers, met betrek tot den volgenden Wagen. *

XVI. PRAELWAGEN *

15. **B**ESpannen met vier peirden, verbeeldende het Bachus Feest, alwaer dien heydenschen God onder den Wyngaerd rust op zyne Tigers; den Wagen is voorders vervold met Saters, wynschaelen en wynkruyken, &c.
16. Den Standaerd-draeger van het Gilden van den Ards-Engel Michaël.
17. Zes jongelingen in het plecht-gewaed van het zelve Gilden, waer van de twee eerste op schilden draegen de Eertitels der oeffeningen en het Wapen der Confrerie, de vier andere de zilvere Pryzen aen hun van wegens de Stad gejongd. **

XV.

DEN DROMADARIS ***

18. Getrokken door twee peirden.

* Deze Bende en den Wagen zyn gegeven door de liberale jonste der Neiringe van de Kuypers, Wynstekers, Wyzeggers, &c.

Ziet *placte I N.º 31.*

** Deze Rybende word uytgereed door de liberale jonste der generaliteyt van het zelve Gilden.

*** Dit Gedierte is gegeven door de liberale jonste der Neiringen van de Blompelers en Peperkoek-bakkers.

Ziet *plucte K N.º 32.*

Handwritten text or markings at the top left corner.

Small handwritten marks or characters.

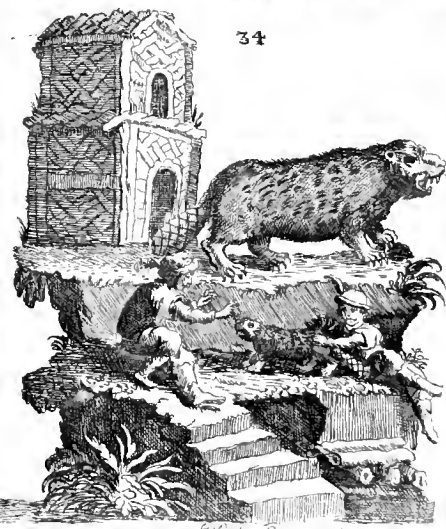
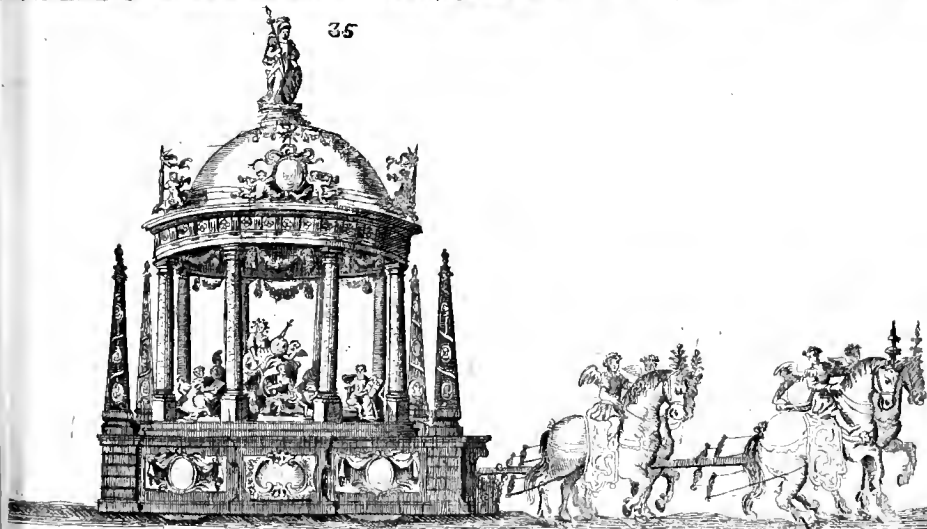
Small handwritten marks or characters.

Small handwritten marks or characters.

Small handwritten marks or characters.

Small handwritten marks or characters.

Small handwritten marks or characters.

XVII. P R A E L W A G E N *

19. **B**Espannen met vier peirden, verbeeld den Winter; op het hoogste eenen boom geheel besneeuwd, waer onder eene oude Vrouwe, op welkers kleederen sneeuwvlokken liggen, ondersteunende met de rechte hand het hoofd, ende met de flinke hand steunende op een wild zwyn: wat daer onder den Boreas met vleugelen, ende eenen sluyer, geteekend met de dry winterteevens van den Zodiac: daer nevens den Winter zonneftond met eenen Aerdsbol, die dry deelen van vier verduyfterd is: in den grond December houdende in de hand den steenbok: Januarius houdende in de hand het watervat, wezende volgens den Zodiac het teeken van die maend, daer by Februarius, houdende in de hand twee visschen.

Den Winter geeft ons noch voorders een treurig, doch levendig afbeeldsel van den tyd, op welken deze Stad was overlommerd door de duyfternissen der afgoderye, tot dat den H. *Amandus* deze heeft weg genomen, ende de herten der inwoonders ontsteken door het vier der godelyke Liefde, maer deze op nieuws verflouwd zynde naer zyne dood, ende die van den H. *Livinus*, is *Macarius*, als eenen anderen Titan, opgerezen, alles doende herleven door het licht van het Geloof ende het vier der Liefde.

❖❖❖

Candidus auratis aperit modò cornibus annum
 Taurus, & in nostra rigidis aquilonibus Urbe
 Horret hyems: quid sæva cupit turbare Triumphum?
 Quidve novo tentat subvertere tempora cursu?
 Fallimur, haud mutat cursum, sed tempus adumbrat,
 Nescia quo Superùm fuit Urbs hæc tristis imago
 Brumæ, dum Cœli gens lumine capta jacebat
 In tenebris mortis, dum fistile numen adorat,

* Den zelven is gegeven door de liberale jonste der Kooplieden in Brandhout.
 Ziet plaste K N.º 32.

Sacrilegisque focis gaudebat frigida Cœlo ;
 Hinc Deus ex alto gentis miseratus , & urbis ,
 Immisit Gandæ flammas, quas Præsul *Amandus*
 Accendit, subitò flagrant in pectore gentis :
 Præfulis ast obitu languescunt pectora sensim ,
 Et sensim brumæ gens rursum frigore torpet ;
 Phœbus at alter adest, descendens solis ab ortu
Macarius : nova lux Gandæ, nova flamma coruscat ;
 Prisca fides, pietas redit, & reverentia Divûm ;
 Numinis & cultus, Superis & Ganda refloret ;
 Lumine sic Titan Præsul, qui funere Phoenix.

20. Den Standaard-draeger van het Gilden van den H. Georgius.
 21. ZYNE KONINGLYKE HOOGHEYD den Hertog KAREL
 VAN LORREYNEN &c. als Koning van het zelve Gilden.
 22. Zes jongelingen in het plecht-gewaed van het zelve Gilden,
 waer van de twee eerste draegen de volgende Jaerschriften ter
 eere van ZYNE KONINGLYKE HOOGHEYD :

1. VIVat CaroLUs LotharIngIæ DUX, reX DIVI
 georgII ganDæ eXoptatUs.

*Dat lang Prins Karel leeft als Koning binnen Gend,
 Van Sinte Joris Gild' gewenscht, betracht, bekend.*

2. prInCeps CaroLe aUges gaUDIUM.

*Prins, uwe tegenwoordigheyd
 In't Jubilé ons meer verblyd.*

Twee andere draegen de Eertitels der oeffeningen en het
 Wapen, en de twee laeste de zilvere Pryzen aen hun door het
 Magistraet gejongd. *

N.B. *Dat de vier Gildens in dit Deel genoemd, alle de andere van
 Vlaenderen genood hebben om deel te nemen in hunne Oeffeningen op
 de bestemde dagen binnen de vyftien eerste dagen van Juny.*

* Deze Rybende word nytgevoert door de liberale jonste der Generaliteyt van het zelve Gilde.

DEN CASTOR *

23. Getrokken door twee peirden.

XVIII. PRAELWAGEN **

24. **B**ESpannen met zes peirden , verbeeldende de zeven vrye Konsten ; in den grond de Grammatica met eenige Leerlingen ; daer boven de Logica en Rhetorica met hunne bediedfels ; wat hooger de Musica en Arithmetica met hunne Instrumenten ; noch hooger de Geographie met verscheyde kinderkens , ider met een Instrument , en op den top de Astrologie , rustende op de hemels sphere , en omringd met sterren.

Deze zeven vrye Konsten , uytgeleyd door hunne zeven eygendommen en voorwerpsels , vercierden het zeven honderdjaerig Jubelfeest van den *H. Macarius* , en bewyzen in den zelve zeven uytmuntende deugden ; de welke overtreffen de zeven verscheyde uytwerkfels van deze Konsten.

Ut septem decorant Artes septena *Macari*
 Jubila , sic Divus decorat virtutibus Artes.
 Grammaticæ primas servans ex ordine leges ,
 Verba docet non vana loqui , sed verba salutis ;
 Utque regit mentem in verum Dialectica , Præsul
 Pectora sic regit in Cœlum , quod fallere nescit.
 Rhetoricæ superans artem , cœlestia pandit ,
 Et variis fulget meritis sicut illa figuris ;

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Hoedemackers.
 Ziet plaete K No. 34.

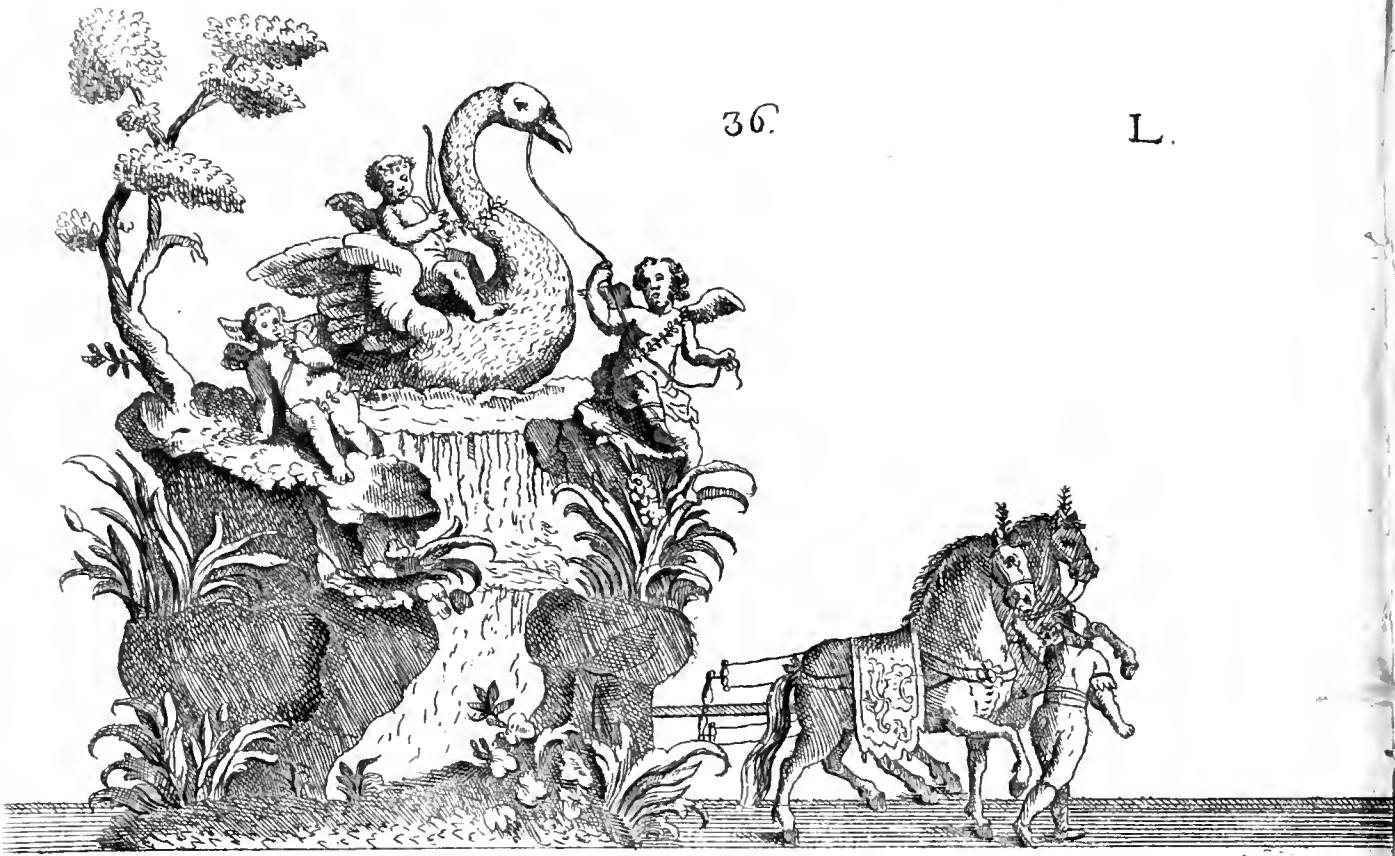
** Den zelve is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Metsers en Ticheldekkers.
 Ziet plaete K No. 35.

Ac veluti pectus modulamine Musica mulcet,
 Sic recreat mentem Præful cœlestibus hymnis.
 Arsque docens numeros disponere, dividat, addat,
 Multiplicet, minuat, sed & hæc quoque Præfulis ars est:
 Dividit en miseris, quidquid fortuna dedisti,
 Multiplicat Christi gentem, minuit sibi laudes
 Hic profugus famæ; meritum virtutibus auget.
 Ponderet & metas terræ Geqmetria figat:
 Ponderat hic Cœlum: Deus illi meta laborum.
 Denique quæ Cœli speculatur sidera, cedit
 Astrologia locum Divo, quem sidera cingunt.

Eynde van het derde Deel.

VIERDE DEEL,

Verbeeldende de vier Deelen des Weirelds, &c.

1. **D**It Deel word opgeleyd door eene Rybende met muficale Inftrumenten.
2. Den eerften Standaerd-draeger van het Collegie der Eerw. PP. Auguftynen.

XVII. GEDIERTE.

DE ZWAENE *

3. **G**etrokken door twee peirden, verbeeld door dit volgende Jaerschrift en Verfen de vreugd, die den H. *Macarius* bewyft in zyne dood over de verloffinge van Gend in de Pefte.

EXPIrans taM DULCe CanIt.

*G'lyk zingt zeer zoet de Zwaen, als zy het leven derft,
Alzoo Macaer in vreugd voor 't Gendfche Volk ook sterft.*

in funere lætus.

Tempus ubi venit, cuncti quod luctibus implent,
Lætitiæ hæc signum promere fertur avis:
Et quæ non cecinit toto quo vixerat ævo,
Sola canit moriens, dum filet omnis avis.
Pefte ruit populus, viduantur civibus Urbes,
Nec parcit Divo vindicis ira Dei.
Me moriente (canit Vates in funere lætus)
Salvus erit populus: Gandaque falva fuit.

4. Den Zang-god Orpheus, voerende dit volgende Jaerschrift:

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaale jonfte der Neiringe van de Brouwers der wite Bieren.
Ziet. plaete L N.º 36.

JUBILate MaCarlo In tUBIs, sonIs & organIs DeCantantes.

Verciert dit Jubilé met musicael geluyd,

Laet klinken voor Macaer trompetten, orgel, fluyt.

Dezen God is gevolgd door Amphion, ende zeven andere Goden.

XIX. P R A E L W A G E N *

5. **B**Espannen met vier peirden, verbeeldende den Parnassus Berg, op het hoogste het peird Pegasus, slaende eene fonteyne uyt den zelve; daer onder den Zang-god Apollo met de negen Mufen; waer naer dit volgende Jaerschrift:

HUC pInDI MUsæ ConVoLate.

Mufen laet met volle chooren

Op dees Feest uw' stemmen booren,

Terwyl Pegasi fonteyn

Phæbus laet verdobbeld zyn.

6. Tweeden Standaard van het voorseyd Collegie.

7. Pallas de Godinne der Wysheyd, voerende het Wapen van dit Collegie, met het volgende Jaerschrift en Versen:

EX A UgUstInIano CoLLegIo seX sophIæ pRIMI
ganDaVensIbUs sUrreXerUnt.

d'Augustynen Schol kan toonen

Zes behaelde eerste kroonen,

Die door Pallas wys beleyd

Haer gaf d'Universiteyt.

8. De Faeme aenwakkerende het Nederland tot dezen zegenprael, in het ahangsel van haer trompet voerende dit Jaerschrift:

* Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste van de Hofstellers en Herbergiers.
Ziet plaete L N.º 37.

UCCInate In neoMenlâ tUba In Die soLennltatls. Pfs. 80.

*Viert Neêrland met veel plechtigbeyd
Den dag van dezen Jubeltyd,
Steekt het trompet, draegt snelle Faem
Alom Macaris hoogen Naem.*

9. De zeventhien Provinciën waer op dit volgende Jaerschrift:

CUnCtIs profUlt aD saLUteM.

*Geen Provinci' van dit land
Of zy voelt zyn hulpzaam band.*

X V I I I.

D E N R H I N O C E R O S *

10. G Etrokken door twee peirden, met het volgende Jaerschrift en Verfen:

ILLI non ULLUs fIt forMIDabilIs hostIs.

*Gelyk dit Dier geen vyand vreeft
Hoe kloek, boe sterk, boe vreedde beest,
Macarius geen vrees belet,
Dat by 't geloof te vooren zet.*

11. Den Opleyder der Africaenen voerende dit volgende Jaerschrift:

afrICa se hIC nostrIs aDJUnGIt Læta trIUMphIs.

*Afriken voegd zig by ons vreugd,
Hoe wel vervremd nu van de deugd,
En 'twaer Geloof, 't wenscht weêr nae 't licht,
Waer in het eertyds was gesticht.*

12. Den Standaard-draeger der Africaenen.

13. De Africaensche Lyfwacht ten getalle van twintig.

14. Den Keyzer van Maroc.

15. Zes Pagen van dezen Monarch.

16. Vier handpeirden.

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Gaerentwynders.
Ziet plaete M N.º 38.

17. Den Gouverneur van de Provincie ende Stad Bamba.
 18. Den Gouverneur van de Provincie ende Stad Sunda.
 19. Den Koning van Congo.
 20. Den Onderkoning van Barnagas.
 21. Den Onderkoning van Dangali.
 22. Den Koning van Mauritanien.

XX. PRAELWAGEN *

23. **B**Espannen met vier peirden , verbeeldende Africa , de welke ruft op eenen Leeuw: dezen Praelwagen is verciert met de volkeren , gedierten , planten en vruchten van dit weirelds deel.

❖❖❖

Numinis illa prius cultrix , nunc barbara Tellus ,
 Vult rursum Christi subdere colla jugo.
 Munera cumque sciat placare hominesque Deosque ,
 Numina muneribus flectere læsa cupit:
 Hinc rogat ut redeant cultus , reverentia Divûm ,
 Prisca Fides , Pietas , Relligionis amor.

XIX. DEN TIGER **

24. **G**etrokken door twee peirden ; met dit volgende Jaerschrift :

DULCI paCantUr MUNere tlgres.

*Tigers vreedbeyd word verwonnen
 Door zoet streelen , gunste jonnen ,
 't Vreedste volk ook dat men vind
 Zoo Macarius verwint.*

25. Den Opleyder der Americaenen , met dit volgende Jaerschrift:
 aMerlCana Cohors ganDæ sUa Vota LtatUr.
*'t Americaensche volk komt Gend zyn wenschen geven ,
 Vraegt door Macaris hulp' van pest beoryd te leven.*

* Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Kruideniers.
 Ziet plaete M N.º 39.

** Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Kouffemackers.
 Ziet plaete M N.º 40.

26. Den Standaard-draeger van America.
27. De Americaensche Lyfwacht ten getalle van 20.
28. Den Keyzer van Mexico.
29. Zes Pagen van den Keyzer.
30. Vier handpeirden.

Twee Princen verzellende den Koning van Spagnien,

31. Den Prins van Asturien,
32. Den Onderkoning van Galicien.
33. Den Koning van Spagnien als Monarch van een Deel van America:

Twee Princen vergezelschappende den Koning van Engeland,

34. Den Hertog van Glocester,
35. Den Hertog van Cumberland.
36. Den Koning van Engeland als Monarch van een ander Deel van America.

XXI. P R A E L W A G E N *

37. **B**Espannen met vier peirden, verbeeld America, leunende op de Crocodile: dezen Praelwagen is voorder verciert met Americaenen, verscheyde zeldzaeme vruchten, en gedierten.

❖❖

Latebat orbem magna Mundi pars diu.
Putatur error, navis errans ubi novam
Vidisse terram se refert, aurum brevi
Convincit Orbem: & Mundus, ubi retur Mare,
Aurum latère cernit & Mundum novum.
Ast vacuus hospes ne foret Mundus novus,

* Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste der Neeringe van de Bakkers.
Ziet plaete M. N.º 41.

Effudit orbi plura, quàm orbis noverat :
 Et plura recipit, Cœli ubi novit Deum :
 Sicque nova Tellus discit authorem suum ;
 Hinc juncta nostris gaudiis, Divum colit,
 Quo gaudet æther, quo Deus Gandam beat :
 Oratque Cœli Numen hoc fidere novo
 A Peste salvet Orbis hanc partem novam.

X X.

D E N E L E P H A N T *

38. **G**etrokken door twee peirden ; dit Gedierte herkent zynen weldoender zelfs in het sterven ; en aldus verbeeld het de dankbaerheyd van den H. *Macarius* zig slachofferende voor die van Gend.

non seCUs aC ELephas se gratUM fUnere ganDæ
 præstIt.

*Den Elephant zelfs met zyn dood
 Herkent het weldaed in den nood,
 Macarius zyn leven waegt
 Voor gunste, die 't Gendsch Volk hem draegt.*

se gratum funere præbens.

Est apud extremos Elephas Garamantas & Indos
 Rectori placido gratus ubique suo.

Ut vixit, pariter *se gratum funere præbens*,
 Ne pereat Rector, mons animatus obit.

Armeniaë Præsul, Gandæ gratissimus hospes,
 Dum colit hîc Divos, cuncta perire videt.

Non secus ac Elephas, *se gratum funere præbens*,
 Ut salvet Gandam, fata subire cupit.

39. Den Opleyder van Asien met het volgende Jaerschrift :

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaete jonste der Neiringe van de Schoenmaekers,
 Ziet plaete N N.º 42.

Læta sUa en teLLUs aSIatICa MUnera Defert.

*Afien eerst uytverkoren ,
Daer Gods Zone wierd geboren ,
Nu in turksche slaverny ,
Voegt ook hier haer jonste by.*

40. Den Standaerd-draeger van dit Weirelds deel.

41. De Afiatische Lyfwacht ten getalle van 20.

42. Den Keyzer van China.

43. Den Parasol-draeger van den Keyzer.

44. Zes Pagen van dezen Monarch.

45. Vier handpeirden van den zelven.

De volgende Perfoonen zyn van het gevolg van den Keyzer,

46. Den Gouverneur van Junnan.

47. Den Gouverneur van Peking.

48. Den Onderkoning van de Provincie van Nanking.

49. Den Gouverneur van Queilin.

50. Den Gouverneur van Fochen.

51. Den Onderkoning van Foquien.

XXII. P R A E L W A G E N *

52. **B**ESpannen met vier peirden , verbeeld Afien , leunende op den Kemel , en is voorder vercierd met verscheyde Afiatiquen , zeldzaeme gedierten , kruyden en vruchten van dit Weirelds Deel.

* Dezen Wagen is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Kleermaekers.
Ziet plaete N N.º 43.

H E T W I L D V E R K E N . *

53. **G**etrokken door twee peirden : het volgende Vers en Jaerschrift geven eenen van de bezondere eygdommen van dit Dier.

angUIs MItesCIIt non LæDens sangUIne tInCtos
fortIs aprI

*Die met het bloed van een wild Zwyn
Besproeyt word, schaedigt geen venyn :
De vreedde Pest en schaedigt niet ,
Aen die Macaer zyn hulpe bied.*

54. Den Opleyder der Romeynen voerende dit Jaerschrift voor Zyne Majesteyt den Keyzer.

ΛUstrIaCorUM DeCUs & gLorIa.

*Josephus volgt hier op de glori' van den Troon ,
Uyt d'Oostenrykschen Stam , den glans van Ryk en Kroon.*

55. Den Standaerd-draeger van Europa.

56. De Romeynsche Lyfwacht ten getalle van twintig.

57. Den Keyzer der Romeynen JOSEPHUS II. oppersten Vorst van Europa.

Het is aen dien Doorluchtigen Prins dat men de volgende Jaerschriften en Versen toe-eygent.

Serv. Ord. Magno De Cæsare Cæsar
Rom. beLgas eX VotIs regIs

*Tolle caput modò, Ganda tuum, venit ipse Josephus,
Qui cum Matre sua Regna Statusque regit.*

* Dit Gedierte is gegeven door de liberaele jonste der Neiringen van de Leertouwers, Handschoenmaekers, Verweraers, &c.
Ziet plaete N N.º 44.

Tolle, inquam, caput, augustos hos aspice vultus,
 Cæsar adest, magnæ Matris imago suæ.
 Illi eadem pietas, eadem virtusque fidesque,
 Unus ei veræ Relligionis amor.
 Quis decor, ac animi candor toto enitet ore!
 Quam Majestatem vultus, & ora ferunt!
 Stirpis ea Austriacæ dos est servare Deorum
 CULtUsqUe, & Leges, & sine Labe FIDeM.
 Ecce, venit sancti solemnia Festa *Macari*,
 Jubileumque ejus concelebrare diem.
 Olim ut *Macarius*, te; Ganda, à peste redemit,
 Ille Lares redimet, Cæsar ab hoste tuos.

58. Zes Pagen van Zyne Keyzerlyke Majestejt.
 59. Vier handpeirden.

Twee Hertogen van het gevolg van den Koning van Polen,

60. Den Hertog van Litthauwen,
 61. Den Hertog van Masovien.
 62. Den Koning van Polen, als Vorst in Europa.

Twee Princen verzellende den Koning van Portugael,

63. Den Prins van Brazilien,
 64. Den Onderkoning van Algarve.
 65. Den Koning van Portugael.

XXIII. P R A E L W A G E N *

66. **B**Espannen met vier peirden, verbeeld Europa zittende op den witten Stier; den Wagen is vervuld met Nymphen, en Europiaenen, en voorder verciert met alderleye bloem-kranzen, kruyden, vruchten, ende gedierten van dit Weirelds deel.

* Deze Wagen is gegeven door de liberaele jonste der Neiringe van de Huydevetters.
 Ziet placte N N.º 45.

Respue lascivum Tauri sub imagine Numen
 Europa, & Divum, cui sacra Trophæa paramus,
 Floribus exorna: mundi qua parte fuisti
 Nata, fuit natus, vectusque per æquora, quæ te
 Abduxêre priùs. Timor absit, porrige ferta:
 Virgine namque Deo nato de virgine, Divi,
 Qui nocuêre, ruunt, & sunt modò Numina casta;
 Ac bene conveniunt, & in una sede morantur
 Majestas, & amor cum Virginitatis honore.

ACCeDat Magno FELIX EUropa Josepho.

*Europa komt, 't geluk u door Josephus groeyt,
 't Is door zyn Moeders gunst, dat gy in 't Neerland bloeyt.*

67. Den Opleyder der Hongaeren voerende dit volgende Jaerschrift :

. sCeptra
 Cæsaris HUNGARlæ popULO Defensa ManebUNT.

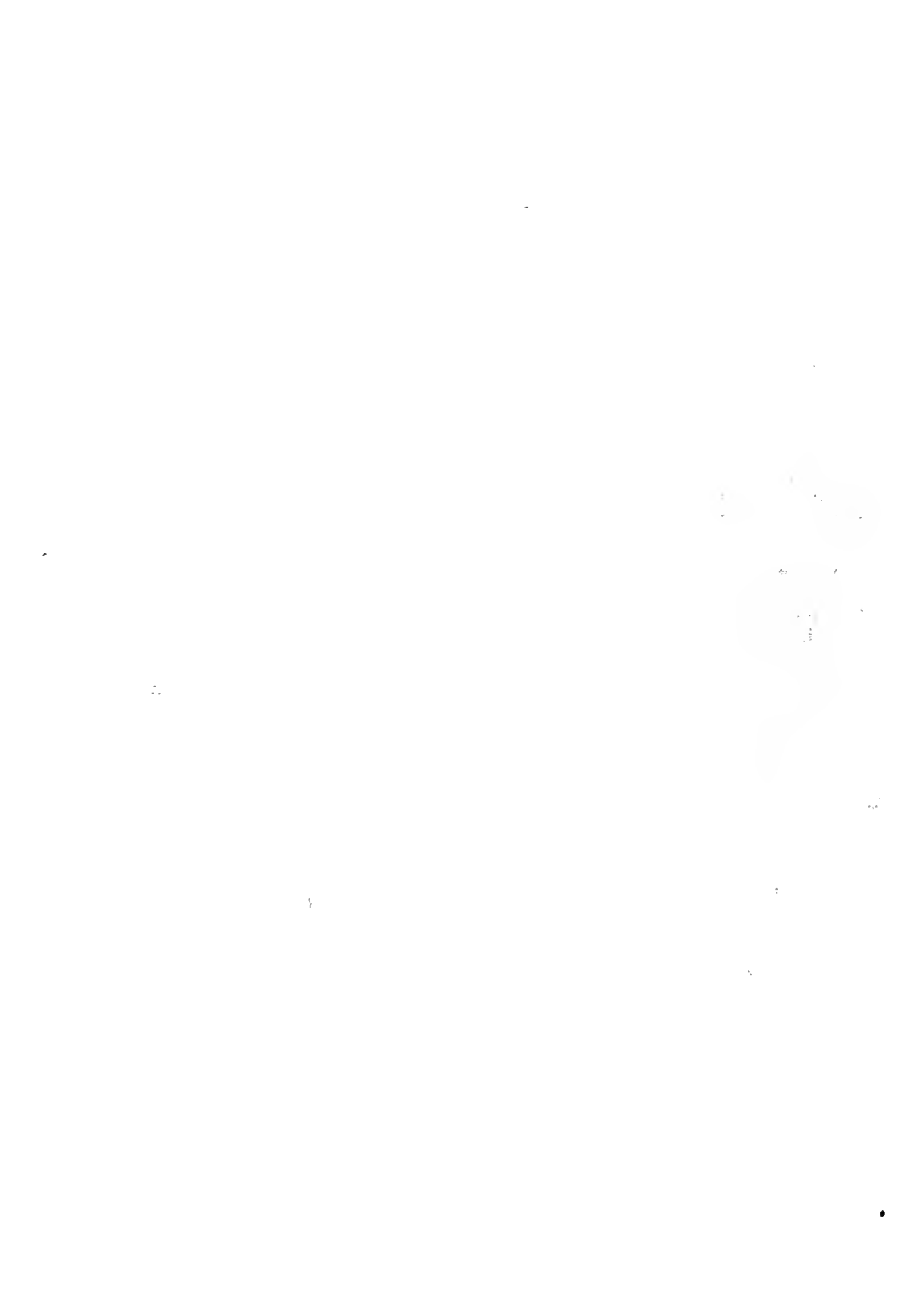
*Door 't Hongerscb Volk zal t'allen tyd
 Het Ryk van rampen zyn bevryd.*

68. Den Standaard-draeger der zelve.

69. Eene Bende Hongaeren ten getalle van twintig. *

70. Zes Personagien in 't Harnas, rydende voor den volgenden
 Wagen, tot den welken zy betrek hebben.

* Deze Rybende word uytgereed door het Gilden van den H. Ridder S. Joris, onderhouden by de vrye Cavalotters.

P.W.F.

XXIV. P R A E L W A G E N *

71. **B**Espannen met zes peirden , verbeeld den Zegenprael van de Stad van Gend ; beneden den Wagen KAREL *den Stouten* Hertog van Bourgognen , &c. wat hooger MARIE *van Bourgognen* zyne Dochter onder de Bescherminge van deze Stad ; ter zyden den Keyzer MAXIMILIANUS *van Oostenryk* haeren Gemael, vereenigd door de bemiddeling van de voorzeyde Stad ; wat hooger PHILIPPUS *den Schoonen* met zyne Gemaelinne , als Maegen van den grooten Keyzer KAREL den V. gebortig van Gend ; noch hooger bevinden zig de vier vereenigde Huyzen ,

LORREYNEN ,
SPAGNIEN ,

VRANKRYK ,
OOSTENRYK.

Op het hoogste de Stad van Gend met dit Byfchrift op den Standaerd uytdrukkende het welvaeren van deze Vereeninge.

His Geniis tuta Ganda.

De volgende Jaerschriften en Versen zyn betrekkelyk tot Keyzer KAREL den V. , en tot de voordeelen der zelve Vereeninge.

1. JaCtI tet aLeXanDrUM peLLa ,
2. te, CaroLe, CIVItas ganDa sUUM.

*Alexander word verbeven ,
En van Pella lof gegeven ;
Keyzer Karel Gend verbeft ,
En verr' Pella overtreft.*

✻

Romanum Imperium quid jactas , Roma superba ,
Urbis , & Orbis idem ? Regni cum Sceptra teneret

* Deze Bende en den Wagen zyn gegeven door de Bende der voornaemste Koopliden.
Ziet plaete O

Augustus Cæsar, latuit pars maxima Mundi.
 Falleris: aut forsan tum vaticinata fuisti
 Tempora, quæis *Carolus* surrexit, gloria Gandæ,
 Imperium sine fine cui Telluris, & Undæ
 Concessere Dii: veteri conjungere Mundo
 Ipse novum docuit: *plus ultrà* tendite naves,
 Victor ait: *non plus ultrà*, quod cæca vetustas
 Scripserat, est error: neque totum terminat orbem
 Africa, quam teneo. Cùm Mundum junxerat Orbi,
Plus ultrà pietatis amor fert Cæsar's arma:
 Impugnat, superat, prosternit Numinis hostes.
 Cùm non offerret mundus, quod vinceret ultrà,
Plus ultrà, dicit Cœlum: te vincere discas.
 Vincere se discit, *Philippo* Sceptra relinquens.
 Quàm bene conveniens Festis hæc Martia virtus!
 Funere sic Divi, sic magni Cæsar's ortu
 Et crescit Terris, & Cœlo gloria Gandæ.

reLIX ConCorDIa rerUM.

Austria quadruplici jam crescet fœdere: quippe
 Mars, Venus, & Pallas *Josepho* Cæfare, firmant.

*'t Viervoudig hoog Verbond, dat nu is aengegaen
 Door Venus, Pallas, Mars, zal door Josephus staen.*

72. Den Optocht zal gesloten worden door een Detachement Grenadiers Dragonders.

Deo, UrbisqUe proteCtorI MaCarlo sIt sine fine gLoria.

*Alles tot meerdere eere Gods en van den H. Macarius bezonderen
 Beschermmer dezzer Stad.*

Eynde van het vierde ende leste Deel.

KORTE BESCHRYVINGE VAN DE ARKEN VAN TRIUMPH,

Welkers Afbeeldinge tot hier toe niet en heeft konnen gegraveert worden, by gebrek van tyd.

VOor eerst de Arke opgerecht ende gegeven door het Kapittel der Cathedrale van den *H. Bavo*, staende aen den Voorgevel der Kerke: de hoogte van die Arke is 80. voeten, ende het Kroonement is rondom behangen met Vendels.

Is breed 110. voeten, zynde in het Order Composite.

De zelve verbeeld den *H. Macarius* in Glorie, rondom omringeld met Engels in de Wolken.

Zy is geschilderd op Raemen, verbeeldende eene kreuze Façade met zyne Doorzichten op zyde, ende in het midden een opgaende werk met het Beeld van den *H. Macarius* in het Kroonement; deze Arke heeft noch twee andere Beelden van bezyden op de Pedestalen, verbeeldende de Heylige *Amandus* ende *Bavo*, ende op de Arke zyn geene andere Inscriptien als de naemen van die dry Heylige.

Zy heeft eene Openinge van 16. voeten breed, ende 32. voeten hoog.

Het achterwerk is ieder breed 30. voeten. Deze Arke is geheel geschilderd in eene schoone goufte met veranderinge van kouleuren.

II. ARKE TRIUMPHAL,

DE welke zal opgerecht ende gegeven worden door zyne Hoogweirdigheyd den Bisschop van Gend, beneden den Kalandenberg nevens de Koestraete, des zelfs geheele hoogte bestaet in 72. voeten ende de breedde in 42., zy verbeeld in 't Perspectif de Conca-viteyt van eenen halven Cirkel, de welke vertoond is door dry Arcaden, van welkers de middelste maer alleenelyk is open, ende

deze Openinge begrypt in haere hoogte 31. voeten en half, ende is 16. voeten breed, boven welkers Openinge staet dit Jaerschrift:

In soLennIs MaCarII epIsCopUs ganDaVensIs.

De voorzeyde Arcaden schynen ondersteund te zyn door witte Marbere Kolommen met hunne entablementen in een ander kouleur, het order der Architecture zynde Doricq.

Is ook vercierd, zoo op de Pedestalen, als in de Nichen met zyne Figuren in 't wit, verbeeldende de vier Cardinaele Deugden, als zyn, Voorzichtigheyd, Rechtveirdigheyd, Maetigheyd, Sterkheyd.

Boven de Corniche tusschen de voorzeyde Arcaden, staen verscheyde stutfels, de welke ondersteunen eene Balustrade, op welkers Pedestalen staen differente Piramiden, Vazen, &c.; daerboven staet een openlochtig Coupel vercierd met zyne Draperien ofte Gordynen, Kinderkens, &c.

Op het opperste van den Dom is geplaeft de Wapen van zyne Hoogweirdigheyd, ondersteund door diversche vliegende Kinderkens ende vercierd met zyne teekens van Triumph, als Standaerd, Vlaggen, &c. alles in gevarieerde doch aengenaeme kouleuren.

III. ARKE TRIUMPHAL,

DE welke zal opgerecht ende gegeven worden door de Eerw. PP. Capucinen, aen den ingang van den Kauter aen het Huys van Mynheer *Draeck*, tot aen het Kauterstraetjen.

De hoogte van den grond tot het opperste bestaet in 68. voeten, en van het Kroonement tot het onderste der passage is van 32. voeten ende de breedde van 16.; de zelve is gemaekt in het Order Corinthien, en zal van den eenen kant vertoonen hoe de Voorspraeke van den H. *Macarius* door de Maegd van Gend word afgesmeekt tot Bescherminge tegen de Peste, het welk op de naervolgende maniere zal verbeeld worden.

In het middelste verdiep van het Kroonement zal tusschen de Wolken gezien worden den H. *Macarius* in zyn Bisschoppelyk Gewaed, een weynig leeger in het verdiep de voorzeyde

Maegd weenende , en de oogen nae den Hemel ende de handen nae de Aerde , verzoekende zyne hulpe voor haere Borgerye.

In de verdiepen ter zyden tuffchen de Pilafters zullen van ideren kant verbeeld worden verfcheyde Perfonagien hunnen toevlucht nemende in de ziekten tot den H. *Macarius* , breeder uytgeleyd door verfcheyde Jaerschriften.

Van den anderen kant zal noch verbeeld worden den H. *Macarius* zyn Bifdom ftellende in handen van den weirdigen *Eleutherius* , om te gaen bezoeken de heylige Plaetfen te Jeruzalem , 't welk ook door Jaerschriften zal uytgedrukt worden.

Den kant van de ftraete , tegenftrydig aen het voorenfte der Arke , zal verbeelden eene Wilderniffe , in de welke den H. *Macarius* word gevangen , gepynigt , en ten laeften los gelaeten zynde , nae de Nederlanden komt gereyft , &c.

IV. ARKE TRIUMPHAL,

DE welke zal opgerecht ende gegeven worden door de Eerw. PP. Recollec̄ten , beneden de Zonneftraete nae de Brugge der zelve Paters , ontrent het begin der Veldftraete met het zicht nae den Kauter.

Deze Arke is geheel gefchilderd , zal in de hoogte hebben 68. en in de breedde 36. voeten.

Zy zal gemaakt zyn in het Order Compoſite.

In 't Kroonement zal verbeeld worden den H. *Macarius* op de Aenroepinge van de Stad van Gend , door des zelfs Maegd verbeeld , voor den Throon des Alderhoogften biddende , op dat Gend van de Peſte worde verloft en bevryd blyve. Dit alles *en Bas-relief*.

Van beyde zyden zullen wefen dry Kolommen , welkers eerſte zullen draegen eenen Pedestal , onderſteunende des werks Kroonement , gemaakt *en Conſonne* met Figuerkens , draegende Standardſ. De tweede en derde Kolommen zullen draegen eene Plinthe met eene blaazende Faeme van elke zyde , ider aenwyzende een Jaerschrift : te weten , van den rechten kant :

hæC In DIVI MaCarII JUBILæo.

Van den flinken kant :

FAMILIa FranCIsCana ganDensIs, pestiferIs serVIens, serVata.

De Openinge voor de passage zal wesen 30. voeten hoog, en 20. breed.

Van onder in plaetse van Pedestalen zal van elken kant zyn een Ornament van 8. voeten breed *en Bas-relief*, vertoonende de Recollecſten in Exerctie van Geestelyke bedieningen aen de geïnfecteerde zieke.

V. ARKE TRIUMPHAL,

Opgerecht ende gegeven door de Eerw. PP. der Societeyt Jesu, staende op het eynde van de Veldfracte tegen de Kooremerkt.

Deze Arke is van twee kanten geschilderd in kouleur van Bentemſchen Steen, in het Order van Corinthien: zy is 58. voeten hoog, en 32. breed. Haere Openinge heeft 16. voeten wydde, 30. voeten opwaerds ofte hoogte. Boven de Pilaeren ziet men van wederkanten als in wit Steen uytgedrukt de Hope ende de Liefde van den H. *Macarius*, die met veel betrouwen op Gods bermhertigheyd zyn leven opgedraegen heeft tot welvaerd van het Volk door de Peste besmet. In het midden leeft men dit eenig Jaerschrift:

In JUBILæo MaCarII ganDæ soCietas JesU.

VI. ARKE TRIUMPHAL,

Opgerecht ende gegeven door de Exempte ende Koninglyke Abdye van S. *Pieters* nevens Gend, t'eynden de Kooremerkt ontrent de Jurisdicſtie der zelve Abdye, aldaer zicht hebbende; is 90. voeten hoog ende 58. voeten breed.

Deze Arke zal gemaakt ende geschilderd zyn in het Order Compositie, in het midden is eene Openinge ofte Doorgang

van 31. voeten hoog en 17. breed , verzeld met Pilasters , Contrepilasters ende ronde Kolommen , ondersteunende eenen groote Koupel ofte Dom ; ter zyden op de selve Kolommen zyn geplaetst de Figuren van *S. Pieter* ende *Pauwel* Patroonen van deze Abdye , de welke maeken het uytstreckende deel van de Arke ; dit uytspringende deel is in 't geheel 36. voeten breed ; ende aengezien dese Arke boven des zelfs groote Openinge voorzien is van Architraven , Frizen ende Cornichen , die malkanderen van binnen doorkruyssen , staet boven de Corniche ende Pilasters eenen Bogen op de wyze van eene Niche , verciert met Festons ende andere verciersels , boven de welke , onder den voorseyden Dom , staen de Wapens van den Abt ende van de Abdye van *S. Pieter* , in het geheel gekroond met verscheyde Vendels ende Trophéén , staende in het midden de Figure van den *H. Macarius* , opdraegende tot den Hemel zyne wenschen ende gebeden om ons te bevryden van de pestilentielle ziekten.

Geheel het werk van deze Arke zal geschilderd zyn in het kouleur van Bentemschen Steen , alle de Figuren in Marber , ende de Verciersels , Bloemen , Festons , Kapiteelen , &c. in goud : ter wederzyden van dit uytgestrekt werk ziet men eene hollige Galderye , welkers Openinge 13. voeten hoog ende 6. breed is , ondersteund zynde met Kolommen , Kapiteelen en Cornichen ; verciert ende gekroond door twee Engelen ofte Genii , houdende eenen Schild met de volgende Jaerschriften :

1. Vero Deo sanCtoqUe MaCarlo præsUL selger ,
2. bLanDiniUMqUe ConseCrarUnt.

VII. ARKE TRIUMPHAL,

OPgerecht en gegeven door de Eerw. PP. Predikheeren , Lieve Vrouwe-Broeders en Augustynen , staende aen den ingang van de Drapstraeste , met 't zicht nae de Gersbrugge.

De hoogte is 66. voeten en 28. breed , zy is in het Order Corinthien , geheel geschilderd ; dese Arke verbeeld een aerdig verschiet , waer van de Kolommen en Pilasters zeer aengenaem aen een gebragt ,

geschilderd zyn in wit en rood, doorloopende met alderleye Aderen van Marber.

Zy is verciërd van boven in de Niche met den weirdigen Pest-Patroon den *H. Macarius*, verbeeldende de Liefde, medewerkende met de Zyde-Figuren het Geloof en de Hope, maekende de dry Godelyke Deugden, ende op de Onder-Corniche staen de verlichtende Bisschoppen *Livinus* en *Amandus* Patroonen van Gend.

De Openinge is 16. voeten en 31. hooge, de zyde-stukken zyn 6. voeten breed.

Boven den Bogen staen de Wapens van de dry Orders hier vooren vermeld, waer onder staen de volgende Jaerschriften :

CONVOCAIONIS MUNERE, DOTE, ZELOQUE,
PRÆDICATORES, ÆLIANI, AUGUSTINIANI MACARIO.

De anderezyde met het zicht nae de Drapstraete is insgelyks konstiglyk geschilderd ende rykelyk verciërd.

VIII. ARKE TRIUMPHAL.

OPgerecht ende gegeven door de Broeders Alexiaenen, staende ontrent de Torrebrugge.

De zelve is in het geheel hoog 52. voeten, ter breedde van 25.; de zelve is gemaekt van wederzyden met eene Kolomme, Architraven, Frizen ende Cornichen in 't Order Ionicq, gesteld op zyne Plinthen, &c., met Consolen en Bloemfestons: in het midden van de zelve eene Kartelle, waer in staet het volgende Jaerschrift:

ÆLIANI GANDENSES S. PRÆULEM CELEBRANT.

Boven de wederzydsche Kolommen staen Consolen tot verval en dragt van de groote Corniche, die haer bestrekt rond en boven den zelve Bogen; boven de zelve Consolen staen twee Engelkens houdende ider eenen Schild, waer op staen de volgende Jaerschriften:

ACCIPERE ÆLIANORUM DONA.

EXULTATE IN DEO & SANCTO MACARIO.

Boven de zelve groote Corniche op eenen geconsoleerden Pedesttal is gemaakt eene groote Kartelle, ondersteund door twee Engels waer opgeschreven zyn de volgende Jaerschriften :

LUX ANTIQVORVM RECREAT.

MAGNVS LVCIDVS.

HIC LAUDATUR MAGNVS.

Boven de gemelde Corniche en achter de voorzeyde Kartelle staet geformeert eenen Koepel ofte Dom van onder kreus, ende van boven rond, alles afgebeeld met draeyende Consolen, Banden en Loofwerk, boven welken Koepel staet gefigureert den H. *Alexius* in de Wolken, met een Kindeken houdende eenen Trap, als een eygenschap van den zelve H. Patroon van dit Klooster.

De zelve is geheel geschilderd; de Kolommen en Figuren in witten Marber, alle de Cornichen, Plinthen, Architraven, in zwart Marber, alle de Tusschen-Panneelen in rooden Marber, alle de Kartellen, Loofwerken, &c. zyn in geel kouleur, vertoonende goud.

De Openinge van de Poorte is wyd 16. voeten, en de hoogte 30.

IX. ARKE TRIUMPHAL,

Die gestelt word door de Stad op d'Hoogstraete in den ommekeer van de Peperstraete, nevens het Huys van den Heer Schepenen *Pattheet*.

De zelve is geschilderd in 't geheel, en heeft de hoogte van 65. voeten, ter breedde van 33.; van onder op de Pedestalen tusschen de Kolommen twee Figuren, verbeeldende de Justitie, ende *Pallas* de Wysheyd.

Boven de Cornichen vier andere Figuren vertoonende twee met den Hoorn van Overvloed, ende de twee andere daer achter met Vendels, verbeeldende de Triumphe, &c.

Daer tusschen boven den Bogen eene Kartelle van wederkanten met eene blaeyende Faeme; boven de zelve Arke de Stad Gend

met den Leeuw en het Wapen ; op de Kartellen staen deze naervolgende Jaerschriften :

senatUs & popULUs ganDensIs sanCto MaCarIo.

Het Magistraet en het Volk van Gend heeft deze Arke opgerecht ter eere van haeren Beschermmer den H. Macarius.

Ita LaUDibUs ConseCraMUs.

Aldus vieren wy hem door onze Lofzangen.

X. ARKE TRIUMPHAL,

Opgerecht ende gegeven van wegens het Groot Begghynhof van *S. Elizabeth*, staende op de Burg-sraete ontrent het zelve Hof met het zicht nae de Peperstraete.

De zelve zal hooge wezen 85. voeten, en in haere breedde 34., de zelve is gemaekt in het Order Ionicq.

Zy verbeeld eene doorzichtige Rotonde, ende van boven eenen doorzichtigen Koepel ofte Dom; boven de Pedestalen van onder zyn geplaatst 4 Figuren, twee langs wederzyden, verbeeldende het Geloof en de Hope, ende de twee andere de Voorzichtigheyd ende Standvastigheyd; boven de Kolommen van wederzyden twee Engelkens houdende eenen Schild, waer op staen de volgende Jaerschriften :

't Is geJont Door 't beggYnhof Van s. ELisabeth aen
MaCarIUs BlssChop.

't beggYnhof soeCkenDe hier In hULpe bY MaCarIUs.

Op den Koepel in het midden staet de *H. Elizabeth* gevende eene Almoesse aen eenen armen Man.

De zelve is geheel geschilderd, de Kolommen en Figuren zyn in wit Marber; de Panneelen, Pedestalen, &c. in rood Marber; alle de Architraven, Frizen en Cornichen zyn in zwart Marber; alle de Ornamenten, Bazementen en Kapiteelen zyn in goud.

De Openinge in het midden is 12. voeten en in de hoogte 25.
De

De twee werken ter zyden de poorten, zyn ider breed **II.** voeten. Men leeft boven de Kolommen van de Arke noch de volgende latynsche Jaerschriften :

HOCSOLenne trophæUM obtULERunt begInæs ELIsabethæ ganDæ.
opeM ILLIUs epIsCopI DeVotè pro IpsIs FLagItantes.

XI. ARKE TRIUMPHAL,

OPgerecht ende gegeven door de Eerw. PP. Carmeliten Discal-
cen, staende voor hun Klooster op de Burgstraete.

De zelve is 50. voeten hoog, in het Order Doricq; haere breedte is 33. voeten; van onder met dry Openingen ofte Poorten, de welke 12. voeten hoog zyn; de middenste is 9. voeten breed, ende de andere twee ider 7. voeten.

De geheele Arke is opgemaekt in den Most, in het midden verbeeld zy den *H. Joannes Baptista*; aen wie den *H. Macarius* word vergeleken: want volgens de getuygenisse van de *H. Schrifture*, *Joannes* is geheyligd geweest in den schoot van zyne Moeder: zoo ook *Macarius* van zyn Doopsel af was met naem ende daed geheyligd, aengezien *Μακαριος* ofte *Makarius* in 't Grieksch, beteekent *Beatus* in 't Latyn, in 't Vlaemsch *Heylig*, en gelyk *Joannes* vele Menschen heeft bekeert door het Doopsel van Boetveirdigheyd, zoo ook *Macarius* door het Doopsel **CHRISTI**; gelyk *Joannes* heeft gepredikt het toekomstige Lam, zoo *Macarius* het Lam voor ons gekruyft; gelyk *Joannes* was den Voorlooper **CHRISTI**, zoo was *Macarius* den Verbreyder van het Geloof **CHRISTI** &c. Om deze eygenschappen schynt het, dat het door het ingeven van den Alderhoogsten geschied is, dat zyne Reliquien gedraegen en gesteld zyn in de Kerke van den *H. Joannes Baptista*, die nu genoemt word *S. Bavo*, om aldaer met die van den *H. Joannes* geëert te worden.

Op het hoogste van de Arke staet eenen Engel met een blaazende Trompet, ende met dit volgende Jaerschrift:

NUnC CeLebrIs gorDUna trIUMphat.
Nu zegenpraelt de vermaerde Stad van Gend.

Wat leeger het Wapen van het Order van Carmelus , met dit volgende Jaerschrift:

CarMeLUs sCUto gaUDIa sIgnat.

Door dit Wapen betoonen de Eerw. PP. Carmeliten hunne vreugd.

Boven op ideren hoek staet wederom eenen Engel met een blaezende Trompet met deze volgende Jaerschriften:

Den Engel aen den rechten kant :

1. ECCE Deo JUBILAMUs oVantes.

Ziet wy Jubileren in God met vreugd.

Den Engel aen den linken kant :

2. proteCtæ spLenDetqUe MaCarIUs Urbl.

In deze behoude Stad schynt Macarius in glans.

Op de bovenste Corniche , dit Vers ende Jaerschrift :

QUI fUlt In Vita CoMpar spLenDore JoannI,

ILLIUs In teMpLo Corpora fanDa CUbant.

In het midden *Joannes Baptista* in eene Kartelle , ende rond de Kartelle van onder dit Jaerschrift :

VoX aCCLaMantIs In Deserto.

Wat leeger :

HIC MaCarIUs DIVo JoannI parILLIs, &c.

XII. ARKE TRIUMPHAL,

OPgerecht ende gegeven door de Gedeputeerde der Staeten van Vlaenderen , de zelve zal staen ontrent het eynde der Burgstraete maekende vanden eenen kant zicht nae de PP. Discalcen , ende van den anderen kant nae de Hoofdbrugge ontrent de straete van het Gewat.

Deze Arke is tot 120. voeten hoog , en breed tot 57. , zynde de Openinge ofte Doorgang hoog tot 40. voeten ende breed 20. ; de zelve is geheel geschilderd in 't Order Ionicq , verbeeldende eenen Dom , in het Frontispice met de Wapens van Haere Majesteit , de welke gehouden worden door twee Genien met deze Jaerschriften:

αUstrIaCIs αUpICIIs seMper pla ganDa fLorebIt.

Van onder is die Arke verciërd op de Pedestalen met vier Figuren, verbeeldende de Voorzichtigheyd, Rechtveirdigheyd, Goedertierendheyd en de Wederhoudinge, welke Figuren zyn 10. voeten hoog.

Benevens de Wapens zyn twee Bas-reliefs, verbeeldende de Predikatien van den H. *Macarius* aen het Volk, met dit Jaerschrift:

PIUs & zeLosUs ethnICorUM DoCtor.

Het ander alwaer hy glorieus optrekt nae den Hemel, met het volgende Jaerschrift:

CoronatUs In splenDorIbUs sanCtorUM.

De Arke is geschilderd in rooden ende grauwen Marber, hebbende haer zicht nae de PP. Discalcen.

Aen de andere zyde word verbeeld eene tweede Arke geschilderd in het groen, verciërd met witte Vazen; deze Arke is van de zelve hoogte ende breedde als de voorgaende.

In haer Frontispice verbeeld zig een groot Bas-relief, alwaer den H. *Macarius* de menschen bystaet, besmet zynde van de Peste, met het volgende Jaerschrift:

VerUs CœLestIs MeDICUs.

Aen wederkanten vertoonen zig twee Engelen, ondersteunende eenen schild, waer op de Wapens van de Provincie, met zeven Vendels, &c. &c.

ponIt proVInCia MaCarIo ganDæ JUBILantI.

XIII. ARKE TRIUMPHAL,

DE welke zal worden opgerecht ende gegeven door de Kasselrye van den Auderburg, aen den hoek van de Pharailde-plaetse gaende nae de Vleeschhuys-brugge.

De hoogte zal wezen 76. voeten, en de breedde 42.; gewerkt in het Order Doricq, verbeeldende den Akkerbouw met alle zyne eygdommen, langs de gezeyde Pharailde-plaetse: boven de Kolommen langs den rechten kant word vertoont de Fa-

brique der Kaffelrye in de lyne Laekens , door eene Vrouws-perfoone met haer Spinnewiel , langs den flinken kant boven de Kolommen word verbeeld de Landbouwerye , door eenen Landsman rustende met zynen flinken erm op eene Spae , ende in de rechte hand houdende eene Zyzel.

In het midden boven de Cornichen staet het Wapen der Kaffelrye , rondom verciert met de eygdommen van den Landbouw , bestaende in Koeyen , Schaepen , &c. ende in voorder Werktuyg van de Landbouwerye , als Ploeg , Egde , &c.

Op den Bogen opgerecht boven het voorzeyd Werktuyg word verbeeld Aurora , ende de neirftigheyd der Landslieden door eenen kraeyenden Haen.

In het opperfte deel boven de Corniche zyn de dry Godinnen Tellus , Pomona en Ceres , de eerste Godinne Tellus verbeeld de Aerde , zittende op eenen Leeuw , in den rechten erm houdende den Hoorn van Overvloed ; de tweede Godinne Pomona , vertoone de Vruchten , presenteert de zelve in eene Mande aen Tellus ; ende de derde Godinne Ceres verbeeldende den Ougft , draegt op haere fchouder eenen fchoof Tarwe.

Ter zyden is de zelve Arke verciert met Boomgewas , eenen der voornaemfte eygdommen der Landbouwerye.

Zy zal gefchilderd wezen in het kouleur van Bentemschen Steen , wanof de Bazementen , Kapiteelen , ende de tuffchen gevoegde Bloemen zullen opgehelderd zyn met goud.

De Gordynen , hangende onder de Architrave tuffchen beyde de Kolomen in het midden , zullen gefchilderd zyn in cramoifi kouleur , ende verciert met vergulde Feftons.

De Openinge ofte Doorgang van deze Arke in het midden , zal breed wezen 14. voeten , zullende de zelve Openinge in haere hoogte hebben tot 32. voeten , ider deel van wederzyden der voornoemde Arke zal breed zyn 14. voeten , waer op gefigureert zullen worden de Kolommen in het voorzeyd Order Doricq.

Deze Arke , die van d'andere zyde het zicht nae de Groensfelmerkt zal hebben , zal op de zelve wyze met veel pracht gefchilderd zyn.

XIV. ARKE TRIUMPHAL,

Opgerecht en gegeven door de Abdye van Baudeloo, staende aen den hoek van de Langemunte recht over het groot Kanon met het zicht nae de Vrydagmerkt.

De geheele hoogde der Arke is 67. voeten, ende de breedde 48. zynde het Order der Architecture van onder Ionicq, en van boven Composit, zy verbeeld de Verzoeninge die *Macarius* heeft gemaekt tusschen *Baudewyn* den IV., en zyne Onderzaeten binnen Doornyk.

De zelve is geschilderd, te weten de Kolommen, Figuren en Ornamenten in wit Marber, en de entablementen der Kolommen, Pedestalen, gronden, &c. in een purperachtig Steen, de Kapiteellen, Bazementen, Cieraeden, &c. in goud.

Zy verbeeld eene Arcade circulaire en convexe met zyne uytspromgen, Kolommen en Contrepilasters &c. alwaer ook perspectivelyk is zienelyk het interieur concave der gezeyde Arcade, alles in het voornoemd Order Ionicq, welkers gezeyd werk ondersteunt eene tweede Colonnade in het Order Composit, ook met haere Doorzichten, &c.

Waer boven voor Frontispice is staende het Wapen der Abdye van Baudeloo, ondersteund door twee Engelen, en verciert met zyne teekens van Triumph, als Standaerds, Vlaggen, Wimpels, &c.

De Figuren, die zy verbeeld, zyn de vier christelyke Deugden, verscheyde Kinderkens, en zoo voords.

De Openinge ofte Doorgang is in d'hoogde 25. voeten, en de breedde van 12. voeten en half, daer boven leeft men het volgende Jaerschrift:

sanCto MaCarlo ereXlt BAUDELOO.

Deze is opgerecht ter eere van den H. Macarius door de Abdye van Baudeloo.

XV. ARKE TRIUMPHAL,

Opgerecht ende gegeven door het Magistraet dezer Stad , op de Paradeplaetse ontrent het Belfort.

De zelve heeft in het geheel de hoogte van 75. voeten , en in haere breedde 30. voeten , wanof den Doorgang van de groote Poorte in het midden is van 16. voeten , ende in haere hoogte 30.

Deze Arke is geheel geschilderd schynende Creusgewys , verciert met zyne Kolommen , in het Order Doricq ; boven de Cornichen ende boven den grooten Bogen staet het Wapen dezer Stad met zyne eygdommen ende de daer toe behoorende Ornamenten , ende vervolgens zyn gesteld boven de Kolommen , twee Statuën ofte Figuren , d'eene verbeeldende de Rechtveirdigheyd ende d'andere de Voorzichtigheyd ; boven de Corniche , waer in het voorzeyd Wapen staet , word verbeeld de Maegd zittende in haeren Thuyn , verciert met haere behoorelyke Ornamenten ende eygdommen ; welke Arke geheel geschilderd is in het kouleur van Bentemfchen Steen , de Bazementen , Capiteelen , Bloemfestons , ende alle de voordere Ornamenten zullen verbeeld worden in het goud , &c. &c.

Op de zelve Arke vind men ook dit Jaerschrift :

EXULTat ganDa In sanCto MaCarlo.

De Stad van Gend verbeugt zig in den H. Macarius.

XVI. ARKE TRIUMPHAL,

Opgerecht ende gegeven door zommige Parochiaenen van Sinte Michiels , staende voor den Ingang der Kerke langs den kant der Paters Predikheeren.

Deze Arke is in haere hoogte bestrekkende 65. voeten en 32. in haere breedde , van het Order Ionicq ; zy verbeeld eenen Dom geheel uytgewerkt , zynde in het Frontispice zes Pilaeren , en zes die hun van achter vertoonen , welke benevens de Frizen en platte Werken in witten Marber geschilderd zyn ; de Pedestalen , Architraven , Cornichen , Plinthen in zwarten Marber , en alle de Cie-raeden in het geel : voor de Pilaeren zyn twee Figuren , 't Geloof ende de Hope met hunne bediedfels in witten Marber. Op de

Cornichen zyn 4. Cherubinen van witten Marber, ende zes Vaenen; de Cherubinen houden elk eenen schild in de hand met Jaerschriften, verklaerende den lof van den H. *Macarius*.

1. præsUL MaCarlUs orbIs DeCUs.
2. CœLestIbUs CongaUDIUM.
3. ganDaVo LUe affLICto soLatIUM.
4. aC DULCe hannonlæ refUGIUM.

't Opperste van d'Arke is den zegenpraël van den H. Ards-Engel Michaël vertoond in de Wolken, in de welke ook de wederspannige Engelen al vallende gezien worden.

In het midden van d'Arke is eene Kartelle in de welke gelezen word het volgende Jaerschrift:

DIVI MaCarlI JUBILæo paroChIa.

Het diepste deel van den Dom word gevolt met eenen Dais ofte Troon, de hoogte is 20. voeten en 10. breed, dienende om op den dag van de Processie van Devotie te stellen eenen Autaer, om daer op te rusten het Venerabel.

XVII. ARKE TRIUMPHAL,

Opgerecht ende gegeven door de Confrerie van S. *Joris*, staende voor hun Gildenhuis op de Hoogpoorte.

De zelve is geheel geschilderd, vertoonende in het midden het Afbeeldsel van Zyne Koninglyke Hoogheyd, verciërd met verscheyde teekenen van zegenpraël, &c. &c.

N O T A :

Men kan voor als noch geene Beschryvinge geven van de Vercieringe der Huyzen, langs waer de Processien van Devotie en de Cavalcade zullen passeren, dewyl de zelve maer in gereedbeyd zullen gebragt zyn op de vastgestelde dagen; nochtans volgens den iver en de genegendbeyd, die men in 't algemeyn ziet uytscyynen, en ten welkers opzicht men van nu groote beweginge en aenzienelyke toebereydzelen bemerkt, kan men niet anders oordeelen of die Vercieringen zullen volkomentlyk aen de schoonbeyd en kostelykbeyd der Arken beantwoorden.

U Y T L E G G I N G E

Van het Vierwerk , het welk opgerecht ende aengesteken zal worden binnen de Stad Gend op de groote Merkt , genaemd Vrydag-merkt , ter oorzaeke van het zeven honderdjaerig Jubilé van den H. Macarius , van wegen ende ten privativen koste van de Heeren Gedeputeerde der Staeten van Vlaenderen , den eersten schoonen dag der dry volgende , te weten 1. , 2. ofte 3. Juny.

E E R S T E D E E L.

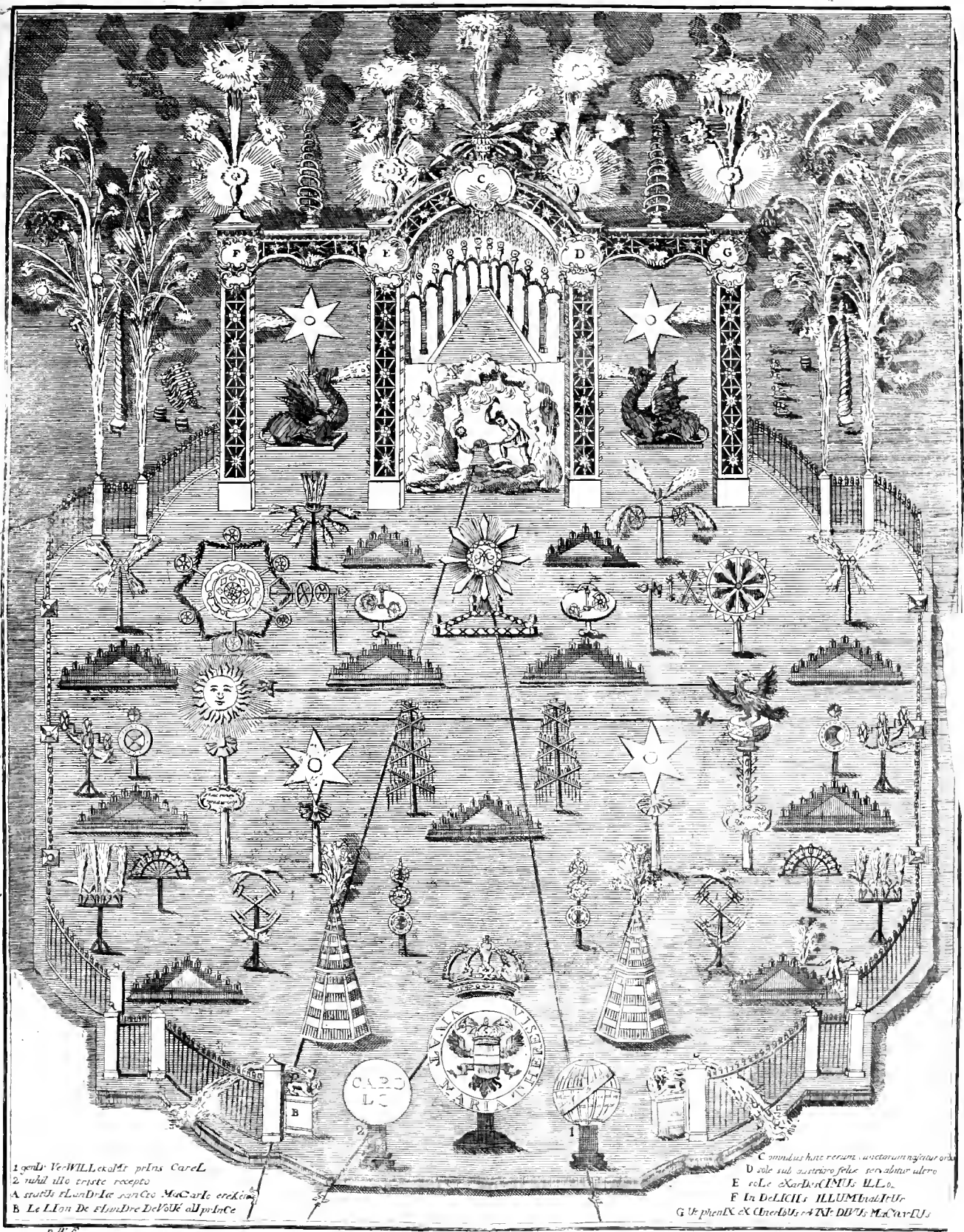
1. **D**It Deel zal verbeelden eene Sphere ofte Aerdbol draeyende op zyne as , den welken zal veranderen ende opengaen in eene Tulipe , gemaekt van zes bladeren , danof het langzaam middendeel verdeyld in dry logen , zal vertoonen verscheyde afbeeldfels ; 't gene van *Zyne Koninglyke Hoogbeyd* zal zig laeten zien recht over het gezicht van *Zyne gezeyde K. H.* zoo haest den Aerdbol zal ophouden van draeyen.
2. In de middenste verbeeldinge zal verthoont worden het Wapen van het Huys van Oostenryk , bedekt met de Keyzerlyke Kroone in wit vier , met een voorgaende vercierfel in doorschynende vier , het welk zal doen lezen deze woorden : **VIVAT MARIA THERESIA.**
3. De Plaete ter rechte zyde zal voor eerst verbeelden den Naem van *Zyne Koninglyke Hoogbeyd* in vierige pylen , ende de tweede vercieringe in rood vier , het Jaerschrift overeenkomstig met de blydschap over de gelukkige komste van *Z. K. H.*

NOTA: Deze dry Deelen zullen samen verthoont worden , en des zelfs Cieraeden zullen gelykelyk achtereenvolgende zyn.

4. Het Paleys van de Zonne in dry achtereenvolgende vercieringen , welkers openinge in het verschiet tusschen de Pilaeren zal vertoonen in een duyfter en rood vier den kuyl van Vulcanus , in den welken de Cyclophen smeden.

Het eerste cieraed der Pilaeren , zal bestaen in een verlichtende

1 genle Ve-WILLokoffr prins CareL
 2 nihil illo criste recepto
 A staty FLandrie parCo MacArle ericko
 B Le LLon De FLandrie DelVolK allprince

C omniaz hinc rerum iusticia nignitur ordo
 D solo sub auctore felice servabitur ultro
 E solo & NoDes(PTU) LLLo
 F In De-LICIT, ILLUMInatITUr
 G Ut phenIX ex CinisUr-4TIT-DB7e MacCar-LU

tende vier; het bovenste zal vercierd zyn met vierschichten in krollinien.

In de tweede vertooninge het midden der Pilaeren zal vercierd wezen met Sterren, ende de Kroonlyfte met ringen van Vierpylen, Cometen ende met twee groote onbewegelyke Zonnen, de welke drymael zullen veranderen.

In de derde vertooninge alle de openingen van de Pilaeren zullen verschynen in een klaer vier, ende de hoogden in waterfallen ende in chineesche boomen met de Jaerschriften: *litt.* C. D. E. F. G. volgens de aenwyzinge der plaete hier vooren.

I I. D E E L.

Dit Deel zal beginnen met dobbele Vierpylen, met Kanon ende Mortierscheuten.

1. **H**Et zelve zal voorders verbeelden eene groote onberoerelyke Zonne met een onderstaende opschrift in vier: deze Zonne zal met haere straelen aensteken eenen Phoenix, allusie maekende op den H. *Macarius*, den welken zig zelve heeft opgedraegen tot behoudenisse van het Volk van Vlaenderen in de verwoedende plaege der Peste, *Moriendo pestem extinguit.*
2. Den Naem van den H. *Macarius* omringeld met de straelen, genaemd in de konstwoorden van vierwerk *Groote Glorie*, ende op den voet eenen waterval overdekt met boomen, verbeeldende chineesche bloemen.
3. Een groot konstig werktuyg, genaemd *Machine Pyrrhique.*
4. Eene tafel op de welke draeyen dry Raden der Fortune met verscheyde dobbele Roozen.

I I I. D E E L.

Dit Deel zal geopent worden als het voorgaende.

1. **E**En tweede Pyrrhicq konstig werk, vercierd met vier veranderende Vertooningen.

* Ziet de plaete van het Vierwerk *Litt.* C. D. E. F. G.

2. Twee ringen van vierpylen, genaemd *Guillochis* ende *Girandolen*.
3. en 4. Verscheyde Molekens ende draeyende Zonnen, twee van de zelve zynde van vier verscheyde kouleuren: te weten, groen, rood, blouw ende geel, de welke men onderscheydendlyk d'een naer d'ander zal zien. Twee onevenmiddelpuntige Molens.

I V. D E E L.

Het zelve zal beginnen als het tweede.

1. **H**Et zal voorders vertoonen eene Sterre, ende eene Comete van metael, welke schoone stukken drymael zullen veranderen in onbegewelyke Zonnen.
2. Een groot Pyrrhicq werktuyg van dobbele Roozen, ende van draeywinden ofte tafel vierpylen.
3. Eene wel geschikte kiste vervold met vierpylen, die in de locht zal verbeelden eene kantige Naelde ofte Piramide.
4. Verscheyde kantige Naelden ofte Piramiden van vier ofte stinkpotten.

V. D E E L.

Dit Deel zal begonst worden gelyk de dry voorgaende.

1. **E**Ene geschikte kiste van zes honderd vierpylen van verscheyde formen.
2. Twee Leeuwen met de Jaerschriften: *litt.* A. B.
3. Twee Draeken voor de openinge van den kuyl van Vulcanus.
4. Eene Hof-galderye van vier; verscheyde kisten van springbussen en stinkpotten, waernaer de smisse van Vulcanus, ende al het gene maekt den kuyl der Cyclophen, verdwynt, ende alles word geëyndigt met groot verlichtende vreugde-vier.

E T N D E.

* Ziet plaete van het Vierwerk *Litt.* A. B.

Vidit Æ. F. AUDENAERT Deken van S. Baefs, L. C.
Vidit J. F. DIERICK.

LYSTE DER PERSOONEN

De welke de CAVALCADE vergezelschappen , opgesteld volgens het Order der Nombres van ider Deel.

E E R S T E D E E L.

<p>1. DE twee Majors der Stad ,
<i>Carolus-Josephus de l'Epée.</i>
<i>Petrus Della Faille.</i></p> <p>2. Een Detachem. Dragonders.</p> <p>3. Dē Timbalier en Trompetters.</p> <p>4. Den PAUW, op den welken is gezeten <i>Monica de Kimpe.</i>
Van vooren , <i>Joannes Pyn.</i></p> <p>5. I. WAGEN van den Heyligen AMANDUS.
Heydenschen Offeræraer,
<i>Philippus de Favyn.</i></p> <p>1. Kleyne Dochter,
<i>Judoca Pycke.</i></p> <p>2. <i>Isabelia de Cooman.</i></p> <p>1. Kleynten Jongen ,
<i>Macarius de Loof.</i></p> <p>2. <i>Joannes Poelman.</i>
De Triumpherende Religie.
<i>Maria vanden Broek</i>
Engel geleydende de peirden,
<i>Philippus Sermon.</i>
<i>S. Amandus,</i>
<i>Joannes Telliers.</i></p> <p>6. De Religie , <i>Coleta Racy.</i></p> <p>7. De Kasselryen en Landen ,
<i>Jacobus Herman.</i>
<i>Josephus Malfeson.</i>
<i>Joannes Scheire.</i>
<i>Emanuel Boele.</i>
<i>Henricus Simoens.</i>
<i>Joannes Hoovent.</i></p> <p>8. Den PHOENIX.
Ter zyden } <i>Jacobus Cornand.</i>
 } <i>Judocus Moreels.</i></p> <p>9. II. WAGEN van den Heyligen LIVINUS.
Engel Geleyder , <i>Joann. Evens.</i></p> <p>1. Engel houdende het Bischoppelyk Gewaeld ,
<i>Petrus Riets.</i></p> <p>2. Engel , <i>Joannes Duyvetter.</i></p> <p>1. Engel houdende de Instrumenten der Martelie ,
<i>Jacobus Evens.</i></p> <p>2. Engel , <i>Benedictus Duyvetter.</i></p> | <p>1. Engel in Glorie ,
<i>Henricus Delvaux.</i></p> <p>2. Engel ,
<i>Jacobus van Rentergem.</i>
<i>S. Livinus , Petrus Iman.</i></p> <p>10. De Faeme ,
<i>Ægidius Hertschap.</i></p> <p>11. Zeven Engels met Trompettē.
<i>Servatius Somers.</i>
<i>Joannes Sulmon.</i>
<i>Paulus Steenbeke.</i>
<i>Constantinus Thylaert.</i>
<i>Franciscus Gofjuert.</i>
<i>Jacobus Landsbeere.</i>
<i>Antonius Ronse.</i></p> <p>12. III. WAGEN, de Maegd van Gend , <i>Coleta Coppens.</i></p> <p>13. Twee Standaerd-draegers ,</p> <p>1. <i>Franciscus Terby.</i></p> <p>2. <i>Ignatius van Laer.</i></p> <p>14. Den Bewaer-Engel ,
<i>Bernardus Claeys.</i></p> <p>15. De Godvruchtigheyd ,
<i>Carolina Musschebroeck.</i>
De Geleerdheyd ,
<i>Theresa du Bosch.</i></p> <p>16. Den Standaerd-draeger van Boudewyn , <i>Carolus Morel.</i></p> <p>17. De Edellieden van Boudewyn ,
<i>Amandus d'Hane.</i>
<i>Petrus de Rudder.</i>
<i>Josephus Keerffe.</i>
<i>Emanuel Heyman.</i>
<i>Jacobus vander Maeren.</i>
<i>Joannes de Naeyer.</i>
<i>Guillielmus de Moerloose.</i>
<i>Guillielmus Kerwyn.</i>
<i>Carolus Kerwyn.</i>
<i>Carolus de Sadelcree.</i>
<i>Bernardus Huybrecht.</i>
<i>Bernardus du Bosch.</i>
<i>Petrus Hamelinck.</i>
<i>Josephus van Waes.</i>
<i>Franciscus de Naeyer.</i>
<i>Joannes Boele.</i></p> | <p>18. Baudewyn den IV. ,
<i>Emanuel d'Hane , d'Eeckhove.</i>
<i>Ognie van Luxembourg ,</i>
<i>Albertina Ravalli.</i></p> <p>19. Op den PELICAEN ,
<i>Theresa Maldegheem.</i>
Om leeg } <i>Jacob. van Drieffche.</i>
 } <i>Joann. Josephus Racy.</i></p> <p>20. WAGEN , de Peste.
De zieke en boetveirdige.
<i>Joannes van Achten</i>
<i>Gregorius Meefmael.</i>
<i>Franciscus Ardynaes.</i>
<i>Joannes Remel.</i>
<i>Petrus Emanuel Garffe.</i>
<i>Carolus Colier.</i>
De verwoeste Stad.
<i>Coleta Vignerou.</i>
<i>S. Macarius ,</i>
<i>Franciscus Telliers.</i>
Den verwoestenden Engel ,
<i>Guillielmus Telliers.</i></p> <p>21. Den Standaerd-draeger van Koning Philippus den I.
<i>Joannes Kerwyn.</i></p> <p>22. Edellieden van den Koning.
<i>Livinus van Damme.</i>
<i>Josephus de Bast.</i>
<i>Thomas de Bruyne.</i>
<i>Josephus Thienpont.</i>
<i>Joannes Scouwemont.</i>
<i>Livinus Claes.</i>
<i>Joannes van Benaden.</i>
<i>Philippus Gooffens.</i>
<i>Jacobus Masquillier.</i>
<i>Emanuel de Keuckelaere.</i>
<i>Joannes Schellinck.</i>
<i>Joannes Pennemari.</i>
<i>Carolus de Witte.</i>
<i>Joannes Heyman.</i>
<i>Petrus van Rijfgebem.</i>
<i>Lucas de Kimpe</i></p> <p>23. Philippus Koning van Frankryk ,
<i>Carolus Bauwers.</i></p> <p>24. Twee Edellieden van Baudewyn ,</p> |
|---|--|--|

- wyn,
 1. *Lucas de Groot.*
 2. *Franciscus Saey.*
25. Boudewyn den V.
Carolus Goethals.
 Adela van Vrankryk,
Catharina de Goefn.
26. Twee Edellieden van Baude-
 wyn den VI.,
 1. *Josephus de Wolf.*
 2. *Carolus Carpentier.*
27. Boudewyn den VI.,
Ludovicus Papeleu.
 Richilde van Henegouw,
Catharina Wieme.
28. Den EENHOORN, op den
 welken gezeten is
Carolus Ryffchoot.
 Ter zyden,
Franciscus de Coster.
Franciscus de Moorem.
Anna Reyffchoot.
29. V. WAGEN, Verheffinge der
 Reliquien
 De Lye, *Barbara Masquillier.*
 De Schelde,
Petrus de Keersmaeker.
 4. Engels houdende het Bif-
 schoppelyk Gewaad,
Daniël Grenier.
Franciscus Curfus.
Franciscus van Daele.
Jacobus van Daele.
 Den Bisschop Balduinus,
Michaël Benaeuw.
 Den Bisschop Litbertus,
Paulus de Cuyper.
 Den Abt van S. Baefs,
Guilielmus Vermeulen.
 Den Abt van S. Pieters,
Petrus de Cuyper.
 1. *Bystaender,*
Jacobus Hendrix.
 2. *Bystaender,*
Franciscus Dankegnier.
30. Het Geloof, *Maria Racy.*
31. De Steden,
Theresia Wamberse.
Coleta Moerman.
Maria de Cooman.
Carolina de Loof.
Joanna Delmaye.
Isabella Robyn.
32. Den Standaerd-draeger der
 Ards-hertogen,
Franciscus Hasty.
33. Groote van Spagnien,
Antonius Wydooge.
Jacocus Broesom.
Joannes Verloge.
Jacobus Vispoel.
Ludovicus Tolliers.
Nicolaus la Fontaine.
Ludovicus Bernaert.
Eugenius Verplanken.
Franciscus van Beneden.
Bernardus Bernaert.
Joannes Vlaming.
Joannes van Bavegem.
Joannes Knudde.
Franciscus Molyn.
Alexander Douterlinge.
Franciscus van de Vyvere.
34. 2. Edellieden van Albertus,
 1. *Livinus de Bast.*
 2. *Ignatius Carton.*
35. Albertus, *Guilielmus Pycke.*
Isabella, Isabella Pycke.
36. 2. Edellieden van Albertus,
 1. *Bernardus Seth.*
 2. *Joannes Masquillier.*
37. Den LEEUW, op den wel-
 ken gezeten is *Petrus Necker.*
 Ter zyden, *Joannes de Raet.*
38. VI. WAGEN, S. MACA-
 RIUS in Glorie.
 Den Vrede, *Coleta Toebast.*
 De Rechveirdigheyd,
Carolina de Bisschop.
 De Stad Gend,
Maria vander Plaetsen.
 De Stad Bergen Henegouw,
Maria Anna vander Plaetsen.
Isabella, Maria Provoost.
 Staet-Joffrouwen,
 1. *Maria de Rynke.*
 2. *Maria Herisckap.*
 Engelen,
 1. *Josephus de Kerfmaeker.*
 2. *Franciscus Triconi.*
 S. Macarius, *Franc. Egremont.*
39. De Herkentenisse, *Cath. Racy.*
40. Plaetsen en Steden,
 Laerne, *Isabella Verlinde.*
 Eenaeme, *Petronella Mulders.*
 Boulaere, *Anna Vermeire.*
 Thielt, *Judoca Christiaens.*
 Audenaerde, *Joanna Gillyn.*
 Ryffel, *Coleta Branbaders.*
41. Den Standaerd-draeger der
 Graeven van Vlaenderen,
Emanuel Wieme.
42. 2. Edellieden van Theodo-
 ricus,
 1. *Henricus Raguet.*
 2. *Felix Defarme.*
43. Theodoricus, *Ludovic. Morel.*
44. 2. Edellieden van Margareta
 van Constantinopelen,
 1. *Christianus Musschebroek.*
 2. *Judocus de Moerloose.*
45. Margareta,
Catharina vander Maeren.
46. 2. Edellieden van Lodewyk
 van Maele,
 1. *Jacobus de Sutter.*
 2. *Albertus Gyrardin.*
47. Lodewyk van Maele,
Franciscus vander Bilt.
48. 2. Ridders van het Gulden-
 Vlies,
 1. *Petrus Lancel.*
 2. *Paulus Lancel.*
49. Philippus den Goeden,
Judocus Huyttens.
50. 2. Groote van Spagnien,
 1. *Cornelius van Boterduel.*
 2. *Petrus Nevejans.*
51. Philippus den II. Koning van
 Spagnien,
Joannes de Meulemeester.
52. 2. Groote van Spagnien,
 1. *Alexander Defarme.*
 2. *Petrus Gugtenaer.*
53. Karel den II. Koning van
 Spagnien,
Carolus le Clerc.
54. 2. Edellieden van Zyne Ko-
 ninglyke Hoogheyd,
 1. *Martinus de Bast.*
 2. *Joannes Bettens.*
55. Zyne Koninglyke Hoogheyd
 den Hertog van Lorreynden,
Franciscus Josephus Pycke.
56. 2. Edellieden van Z. K. H.
 1. *Joannes d'Anvers.*
 2. *Joannes Beylmaeker.*
57. Madame Roiale,
Barbara de Turnhout.
58. 2. Edellieden van M. R.
 1. *Joannes Toebast.*
 2. *Jacobus de Naeyer.*
59. De Lyfwacht van Z. K. H.
60. Den AREND, op den wel-
 ken gezeten is
Ambrosius Behiels.
 Om leeg,
Theresia Egremont.

61. 2. Edellieden van Albert van Saxon ,
 1. *Joannes Wamberfe.*
 2. *Franciscus Malfefon.*
62. Albert van Saxon ,
Joannes Schoorman.
63. 2. Edellieden van den Ards-
 hertog Maximiliaen ,
 1. *Petrus Riemslog.*
 2. *Carolus Teirlink.*
64. Den Ardsh. Maximiliaen ,
*Ludovicus Coppens d'Eckenbrug-
 ghe.*
65. 2. Princen van het gevolg van
 den Ardshertog Ferdinand ,
 1. *Judocus Ramond.*
 2. *Joannes van Doorne.*
66. Den Ardshertog Ferdinand ,
*Joannes - Baptiste d'Hane de
 Leeuwergem.*
67. 2. Princen van het gevolg van
 den Ardshertog Petrus-Leo-
 poldus ,
 1. *Jacobus Meyer.*
 2. *Franciscus Carpentier.*
68. Den Ardsh. Petrus-Leopold.

- Carolus de Thiennes de Rum-
 beke.*
67. De Garde van Oostenryk ,
De Vonst.
Destelbecq.
Dignant.
Albertus Schelsaut.
Franciscus Demfcbet.
Le Mercier.
Joannes Clays.
Franciscus Alifon.
Vande Velde.
De Riable.
De Clercq.
Aegidius de Block.
Govaert.
Vervenne.
Vander Straeten.
Vande Velde.
PZas
Floryn.
70. De Provinciën en Ryken ,
 Brabant , *Neckebrouk.*
 Vlaenderen , *Isabella Pycke.*
 Milaenen , *Marie de Clerc.*
 Hongariën , *Ioanna de Clerc.*

- Bohemen , *Maria Gyselink.*
 Oostenryk , *Barbara Dregge.*
71. VII. WAGEN , verbeeldende
 het Huys van Oostenryk.
 Keyzerinne Doüariere &c. ,
 &c. , *Coleta d'Olyf.*
 Regerende Keyzerinne ,
Coleta Goeman.
 Dochter van den Keyzer ,
Anna Fowarge.
 De Groot-hertoginne van
 Toscanen , *Isabella Goeman.*
 De Princesse van Modena ,
 toekomstige Vrouwe van
 den Ardshertog Ferdinand ,
Ioanna Huybrecht.
 1. Ardshertoginne ,
Carolina de Meulemcester.
 2. *Carolina Herman.*
 3. *Theresa van Aken.*
 4. *Maria Boele.*
 5. *Ioanna Haegeman.*
 6. *Coleta Malfefon.*
 7. *Ioanna Lenacrt.*

Eynde van het Eerste Deel.

T W E E D E D E E L.

En detachement Dragonders.
 Eene Bende Musicanten.

1. Eene Bende Jagers en Ama-
 zonnen ,
Jagers ,
*Petrus van Loo , Fs. Franciscus-
 Viſtor.*
*Philippus van Melle , Fs. Ioan-
 nes.*
*Chriftianus Minne , Fs. Maxi-
 milianus.*
Ioannes Vollaert , Fs. Arnoldus.
Petrus Minne , Fs. Ioannes.
*Iacobus van Loo , Fs. Iacobus-
 Andreas.*
Ioannes van Melle , Fs. Gaspar.
Arnoldus de Raeve , Fs. Ioannes.
*Ioannes van Loo , Fs. Francif-
 cus-Viſtor.*
Matbias van Loo.
Adrianus Deynoodt.
*Guillielmus Minne , Fs. Petrus-
 Maximilianus.*

- Ioannes van Loo , Fs. Ioannes-
 Antonius.*
*Marcus - Antonius Minne , Fs.
 Livinus.*
Franciscus Vollaert , Fs. Ioannes.
Gerardus Minne , Fs. Iacobus.
Petrus de Raeve , Fs. Ioannes.
*Ioannes-Baptista de Raeve , Fs.
 Ioannes.*
Iacobus Minne , Fs. Ioannes.
*Franciscus-Cornelius van Melle ,
 Fs. Ioannes.*
*Petrus van Melle , Fs. Bartho-
 lomeus.*
Ludovicus Deynoodt.
 De Jagt-Godinnen.
*Maria van Melle , Fa. Ioan-
 nes-Livinus.*
Isabella van Loo , Fa. Ioannes.
*Antonia Deynoodt , Fa. Fran-
 ciscus.*
Regina Minne , Fa. Chriftianus.
2. Diana zittende op den Hert.

- Agnes Minne , Fa. Chriftianus.*
 De Jagt-Godinnen.
*Francisca Vollaert , Fa. Arnol-
 dus.*
*Theresa van Melle , Fa. Fran-
 ciscus.*
*Petronella van Melle , Fa. Ioan-
 nes.*
Anna van Loo , Fa. Laurentius.
 Op de peirden trekkende den
 HERT.
*Ioannes van Melle , Fs. Ioannes-
 Chriftianus van Melle , Fs.
 Chriftianus.*
3. Op den VIII. WAGEN , ver-
 beeldende d'Aerde.
*Flora , Ioanna Minne , Fa.
 Chriftianus.*
 Andere Godinnen.
*Catharina van Melle , Fa.
 Guillielmus.*
*Iacobus van Melle , Fa. Iacobus-
 nes.*

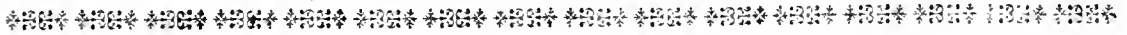
- Maria Minne*, Fa. *Ioannes*.
Catharina Minne, Fa. *Ioannes*.
Hovenier, *Christophel Minne*,
 Fs. *Iacobus*.
Cupido, *Dominicus van Melle*,
 Fs. *Guillielmus*.
 Op de 4. peirden van het
 Gespan,
Franciscus Minne, Fs. *Christia-*
nus.
Cornelius van Loo, Fs. *Ma-*
thias.
Henricus van Loo, Fs. *Pe-*
trus.
Franciscus van Loo, Fs. *Ma-*
thias.
4. Ter zyden den Vogel Struys.
Iacobus de Rudder.
Adrianus Servaes.
Petrus van Hoeke.
Guillielmus Hellin.
5. Eene Bende Locht-Gode-
 kens,
Ioannes Braekman.
Ioannes Schellink.
Bernardus Waldric.
Cornelius Waldric.
Livinus de Loof.
Iosephus Vaernewyk.
Ioannes de Winne.
Livinus Corryn.
Petrus Vaernewyk.
Paulus Verschuere.
6. IX. WAGEN, verbeeldende
 de Locht.
Titan, *Petrus Vercluyse*.
Aurora, *Ferdinandus Santford*.
Juno, *Maria de Winne*.
 Locht-Godinnen,
Rosa Verschuere.
Maria Ioanna de Winne.
Ioanna Pieters.
Isabella Verschuere.
Maria Hooghstoel.
Aëolus, *Petrus Klinckspoor*.
 Den Zuyden Wind,
Guillielmus Vaernewyk.
 Den Westen Wind,
Iacobus Klinckspoor.
 Den Noorden Wind,
Petrus Pieters.
 Den Oosten Wind,
Ioannes Sebire.
7. Op de DRAEKE,
Apollo, *Augustinus Kreps*.
Cupido, *David Hulpia*.
8. Eene Bende Cyclopen,
Martinus de Vos.
Philippus Montyne.
Franciscus Raspe.
Petrus de Rudder.
Albertus Poddevin.
Ioachim van Hoecke.
Guillielmus Volan.
Petrus d'Anvers.
Franciscus Hebbelink.
Paulus Hamelink.
9. X. WAGEN, verbeeldende
 het Vier,
Vulcanus, *Antonius Verplancke*.
Jupiter, *Michaël de Bleeker*.
Cupido, *Guillielmus Verstorme*.
Venus, *Theresa de Vos*.
 4 Cyclopen,
Georgius Verstorme.
Livinus Dentyn.
Iacobus Buck.
Ioannes de Smet.
10. HET ZEEPEIRD.
 De Godinne *Thetys*,
Anna Broesom.
 Ter zyden 4. Bosch-Goden.
Iacobus Broesom.
Ioannes Broesom.
Iacobus de Block.
Iacobus de Clerck.
11. HET 3. MASTIG SCHIP.
 Eene Bende Matroozen
 Kapiteyn, *Iosephus Simoens*,
 Fs. *Ioannes*.
 Onder-Kapiteyn,
Iacobus Neyt, Fs. *Iacobus*.
 Kapelaen, *Ioannes Neyt*, Fs.
Iacobus.
1. Stierman, *Guillielmus van-*
der Haegen, Fs. *Passebier*.
 2. Stierman, *Passebier vander*
Haegen, Fs. *Guillielmus*.
12. Matroozen, Schips-Timmer-
 man-, Zeylmaekers, Kano-
 niërs ende Jongens van de
 Cabute.
Petrus Stevens, Fs. *Tobias*.
Ioannes de Waele, Fs. *Gillis*.
Henricus de Waele, Fs. *Mat-*
theus.
Mattheus Neyt, Fs. *Franciscus*.
Iacobus van Leaucourt, Fs.
Gillis.
Stephanus Neyt, Fs. *Mattheus*.
Petrus Vanderfluyt, Fs. *Franc-*
iscus.
- Ioannes Stevens*, Fs. *Ioannes*.
Ioannes Mast, Fs. *Lucas*.
Iacobus Lammens, Fs. *Pas-*
schafus.
Petrus Stevens, Fs. *Ioannes*.
Ægidius Stevens, Fs. *Ioannes*.
Carolus vander Haegen, Fs.
Guillielmus.
Petrus Lammens, Fs. *Iacobus*.
Ioannes Lammens, Fs. *Iacobus*.
Iosephus Mast, Fs. *Ioannes*.
Ioannes van Leaucourt, Fs.
Gillis.
Christophel Lippens, Fs. *Tho-*
mas.
Ioannes Maes, Fs. *Adrianus*.
Iudocus van Leaucourt, Fs.
Dominicus.
13. XI. WAGEN, verbeeldende
 het Water.
Neptunus, *Ioannes van Loo*,
 Fs. *Iudocus*.
Godinne, *Ioanna van Loo*,
 Fa. *Iacobus-Michaël*.
 Zee-Goden,
Iudocus van Loo, Fs. *Nico-*
laus.
Martinus Cauweryck, Fs. *Bal-*
thazar.
Iosephus van Loo, Fs. *Petrus-*
Christophel.
 Tritons,
Iudocus van Loo, Fs. *Antonius*.
Petrus de Moor, Fs. *Guilliel-*
mus.
 Nymphen.
Anna van Loo, Fa. *Bartholo-*
meus.
Maria Cauweryck, Fa. *Petrus*.
Maria van Loo, Fa. *Ioannes*.
 Riviere de Schelde,
Baudewyn van Loo, Fs. *Ia-*
cobus.
 Op de Zeepeirden,
Petrus Cauweryck, Fs. *Petrus*.
Emanuel van Loo, Fs. *Bar-*
tholomeus.
14. DE CROCODILLE, op
 de welke is zittende,
Antonius de Somere.
 Ter zyden } *Adrian. Verstraeten*.
 } *Ioannes de Rudder*.
15. Eene Bende dolende Rid-
 ders,
Ioannes de Wolf.
Iudocus de Mulder.

Ioſephus Mareſt.
Franciſcus van Roy.
Adrianus Gooffens.
Albertus Gilles.
Ioannes-Baptiſta Gooffens.
Jacobus de Raewe.
Ambroſius de Fou.
Gillis de Cuyper.
 16. XII. WAGEN, verbeelden-
 de de Fortune.
 Alexander,
 Carolus Ryſſenaere.

2. Kinders { *Ioannes Daele.*
 { *Philippus Frieſt.*
 Croeſus, *Ioannes-Baptiſta Cal-*
 lens.
 2. Kinders { *Catbar. Daele.*
 { *Iacobus Biſſe.*
 Midas, *Philippus Daele.*
 2. Indiaen- { *Bernard. Callens.*
 { *Anna Callebaut.*
 Akkerman, *Ioannes vande*
 Plaſſche.

2. Kinders { *Hend. Siquentyn.*
 { *Mart. Teerlynck.*
 Darius, *Ludovicus Goetgebuor.*
 Twee { *Carol. vande Vyver.*
 { *Maria Siquentyn.*
 Schipper, *Freder. vande Vyver.*
 Twee { *Ignat. Siquentyn.*
 { *Carolus de Wint.*

Eynde van het Tweede Deel.

DERDE DEEL.

En Detachement Dragon-
 ders.

1. Dē Timbalier en Trompetters.
2. De 12. maenden des Jaers.
 Januarius, *Joannes - Baptiſta van Hove.*
 Februarius, *Petrus de Wēver.*
 Martius, *Joannes Reynaert.*
 Aprilis, *Joannes Hofman.*
 Mayus, *Joannes vander ſtraeten.*
 Junius, *Petrus de Poorter.*
 Julius, *Guillielmus Goewie.*
 Auguſtus, *Ludov. van Ghendt.*
 September,
Livinus Kregelmans.
 October, *Joſephus Deltour.*
 November, *Joannes Malſit.*
 December, *Antonius Baeyens.*
3. DEN BEIR, op den Boom,
Joannes de Veſtre, ter zyden
Carolus de Vos, en *Carolus*
Scherrens.
4. XIII. WAGEN. verbeelden-
 de de Lente.
 Samſon, *Joſephus de Smet.*
 Flora, *Maria de Coninck.*
 1. Nymphe, *Joanna Aria.*
 2. *Joanna Dorez.*
 2. Maegd { *Maria Viſſaer.*
 { *Bern de Vlieger.*
 Cupido, *Petrus Vereecken.*
 Kinders { *Petrus de Coninck.*
 { *Jacobus Boddaert.*
5. Den Standaerd-draeger van
 de Conſrerie van den H.
 Antonius, *Jud. le Mercier.*
6. Mars, *Laurentius Reuſlon.*

7. Verſcheyde Perſoonen van
 de zelve Conſrerie.
Guillielmus van Damme.
Franciſcus Belone.
Franciſcus Bertin.
Petrus Bertin.
Fredericus Croone.
Petrus Lepelecre.
8. Den IBEX,
 Ter zyden { *Hermanus Rooſier,*
 { *Georgius Segers.*
 { *Laurentius Dierickx.*
9. XIV. WAGEN, verbeelden-
 de den Zomer.
 Godinne der Aerde,
Magdalena Verheggen.
 Ceres, *Maria Ryckboſch.*
 Pomona, *Maria Glorieux.*
 Flora, *Maria de Ceuleneer.*
 Tellus, *Thereſia Dullaert.*
 Mooren,
Joannes vander Cruyſſen.
Livinus Steperaert.
Ludovicus de Meulemeſter.
Jacobus Roſſeel.
Joannes Hovaere.
10. Den Standaerd-draeger van
 het Gilden van den H. Se-
 baſtiaen,
Joannes Hubertus van de Gucht.
11. Verſcheyde Perſoonen van
 de zelve Conſrerie,
Judocus Raewe.
Joannes Lemet.
Joannes Heveans.
Franciſcus Mallé
Baudewyn van Dooren.

- Joannes-Joſephus Jubert.*
12. Den ZEBRA, op den wel-
 ken gezeten is, *Jacobus van*
Lockeren, ter zyden *Joannes*
Triest en *Judocus Wandemon.*
 13. XV. WAGEN, verbeelden-
 de den Herſt.
 Op de Peirden van het Ge-
 ſpan,
Egidius Maſt, Fs. *Petrus.*
Iſabella Maſt, Fa. *Petrus.*
Joſephus de Pauw, Fs. *Guil-*
lielmus.
Rofa de Pauw, Fa. *Emanuel.*
Kuyper, *Carolus de Pauw*,
 Fs. *Livinus.*
 Druyſdraegers en Druyſ-
 draegſters,
Livinus de Pauw, Fs *Joannes.*
Joannes Maſt, Fs *Petrus.*
Franciſca Maſt, Fa. *Petrus.*
Joannes de Pauw, Fs. *Livinus.*
Franciſca Maſt, Fs. *Joannes.*
 Rond de Wyn-kuype,
Petrus Maſt, Fs. *Michaël.*
Petrus Maſt, Fs. *Petrus.*
 14. Eene Bende Druyſwerkers,
Joannes de Vulder.
Joannes Hebbereck.
Jacobus van Houcke.
Carolus Martelaer.
Joannes Braeckman.
Andreas van Hoorebeke.
Jacobus Norré.
Joannes Stevens.
Franciſcus de Buck.
Maximilianus de Kimpé.

15. XVI. WAGEN , verbeelden-
de het Bacchus Feest.
Bacchus ,
Joannes vander Steens.
Bosch-Goden ,
Joannes Pol.
Joannes Steemaere.
Livinus Steemaere.
Carolus Steemaere.
Antonius Steemaere.
Franciscus Bettens.
Joannes de la Motte.
16. Den Standaard-draeger van
de Confrerie van S. Mi-
chaël , Petrus de Taeye.
17. Zes Persoonen van de zelve
Confrerie ,
Jacobus Grenier.
Joannes Broutin.
Joannes van le Vivere.
Cornelius Langenbove.
Alexander Joury.
Carolus Cardon.
12. Den DROMADARIS , op
den welken gefeten is ,
Petrus Verchuyfen ,

- Ter zyden { Laurent. Gautier.
Joannes-B. Romel.
19. XVII. WAGEN , verbeel-
dende den Winter.
Den Winter , Theresia Wieme.
Boreas , Emannël Biesbrouck.
Den Zonneftond ,
Bernardus Wieme.
December , Isabella Wieme.
Januarius , Josephus Wieme.
Februarius , Agnes Wieme.
20. Den Standaard-draeger van
de Confrerie van S. Geor-
gius , Christopbel de Smet.
21. Zyne Koninglyke Hoogheyd
als Koning dezer Confrerie ,
Carolus Wieme.
22. Ses Persoonen van de zelve
Confrerie.
Joannes Saingentyn.
Philippus Spillebaut.
Philippus de Springer.
Franciscus van Affche.
Antonius de Lepelreire.
Joannes de Buck.

23. Den CASTOR.
Ter zyden { Petrus Benau.
Anna Benau.
24. XVII. WAGEN , verbeel-
dende de 7. Vrye Konsten.
De Grammatica ,
Eleonora Billie.
De Logica ,
Michelle Thomas.
Rhetorica ,
Anna-Maria Fermondt.
De Musica , Maria Thomas.
De Arithmetica ,
Maria de Vivier.
De Geographia ,
Catharina Ronse.
De Astrologia ,
Coleta Bertrand.
De Leerlingen ,
Francisca Thomas.
Livinus Fermond.
Petrus Doop.
Lucas Pletfier.
Petrus Clou.
Bernardina Rudderbosch.

Eynde van het derde Deel.

VIERDE DEEL.

1. Eene bende Musicanten.
2. Den Standaard-draeger.
Franciscus de Temmerman.
3. De Zwaene , op de welke ge-
zeten is
Franciscus de Roy.
Ter zyden { Franc. Verburght.
Joannes Verburght.
4. De Zang-goden ,
Orpheus , Lindeman.
De andere ,
Moriz.
Tepick.
Lagrut.
Helffer.
Pelit.
Tabourau.
Seracs.
5. XIX. WAGEN verbeeldende
den Parnassus Berg.
Apollo , Martinus de Rudder.
De 9. Mufen.
Maria Thys.

- Catharina Morel.
Helena Seracs.
Maria Snoeck.
Anna Pridon.
Joanna de Rudder.
Francisca Lippens.
Carolina Godignon.
Clara de Vaere.
De Schelde , Jan Meerleire.
6. Standaard-draeger ,
Philippus de Wulf.
7. Pallas , Jacobus de Waele.
8. De Faeme ,
Bernardus Loridon.
9. De zeventhien Provincien.
Vlaenderen ,
Ambrosius Goethals.
Braband , Joannes Slock.
Luxembourg ,
Franciscus Grenier.
Artois , Petrus Hyde.
Holland , Jacobus Tricot.
Namen , Joannes van Damme.

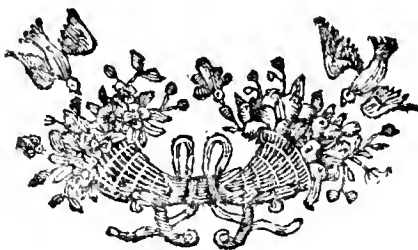
- Het Marquisaet van Antwer-
pen , Livinus Lyon.
Mechelen , Jacobus Grenier.
Overyffel , Carolus Bauwens.
Limbourg ,
Jacobus Verheggen.
Guelder , Livinus Roelant.
Henegauw , Joannes Speelmae.
Zeeland , Joannes Grenier.
Zutphen , Judocus Clemmen.
Westvrieftand , Petrus de Smet.
Utrecht , Joannes Coppens.
Groeningen ,
Carolus Blommaert
10. Den RHINOCEROS , op
den welken is zittende ,
Martinus Heyse.
- Ter zyden { Bened. Wademont.
Philippus de Nobel.
11. Den Opleyder der Africanen.
Carolus Verwaet.
12. Den Standaard-draeger ,
Ludovicus Aerts.

13. Eene Bende Africaenen ,
Judocus de Breuck.
Nicolaus Coupet.
Adrianus Toma.
Ludovicus Lalloux.
Joannes-Baptista Janniau.
Joannes Poucin,
Petrus de Veerdegem.
Albertus Manbaut.
Bernardus Verbrugge.
Franciscus de Somer.
Joannes van Wachbeke.
Jacobus de Bruycker.
Emmanuël van den Abbeel.
Jacobus de Backer.
Emmanuël van Drieffbe.
Franciscus de Groot.
Petrus van Gremberghen.
Joannes Meurichi.
Petrus Musfche.
Judocus Kerrebroek.
14. Den Keyzer van Marocco ,
Joannes Baston.
15. Zes Pagen van den zelve ,
Thomas Sebelsaut.
Augustinus Gysfel.
Bernardinus Wieme.
Petrus vande Velde.
Carolus Villiot.
Petrus Verstraeten.
17. Den Gouverneur van Bamba ,
Joannes Gysfel.
18. Den Gouverneur van Sunda ,
Augustinus de Bock.
19. Den Koning van Congo ,
Jacobus Visspoel.
20. Den Onderkoning van Bar-
nagas ,
Petrus Bekaert.
21. Den Onderkoning van Dan-
gali ,
Petrus Angelis.
22. Den Koning van Maurita-
nien , *Petrus Fraes.*
23. XX. WAGEN , verbeelden-
de Africa , op den welken
zyn zittende ,
Marie van Haute.
Marie Geniets.
Joannes Lauwers.
Guilielmus de Coninck.
24. Den TIGER , op den wel-
ken is zittende ,
Theresia Brauwer.
Ter zyden , *Joannes Gooffens.*
25. Den opleyder der Ameri-
caenen , *Carolus Touffyn.*
26. Den Standaard-draeger ,
Jacobus Dhaemer.
27. De Americaensche Lyfwacht ,
Franciscus Caron.
Jacobus Jacobs.
Franciscus Hellyn.
Joannes Pernot.
Joannes Portois.
Augustinus Portois.
Petrus Blommaert.
Marianus van Maldegem.
Petrus van Acker.
Balduinus de Plancke.
Joannes Lancksweyer.
Guilielmus Sartel.
Joannes Thiebaut.
Philippus de Pauw.
Joannes de Veerman.
Ludovicus Pietermans.
Gerardus Wallex.
Philippus Caeckaert.
Martinus Braeckman.
Laurentius de Smet.
28. Den Keyzer van Mexico ,
Joannes Borhuit de Noordonck.
29. Zes Pagen ,
Jacobus Tack.
Bernardus Grenier.
Judocus Martens.
Martinus Lotu.
Jacobus Stobbelaers.
Petrus Martens.
31. Den Prins van Asturien ,
Petrus Anthemis.
32. Den Onderkoning van Ga-
licien ,
Philippus van Ostende.
33. Den Koning van Spagnien ,
Franciscus Taintenier.
34. Den Hertog van Glocester ,
Petrus Lyon.
35. Den Hertog van Cumberland ,
Joannes Taintenier.
36. Den Koning van Engeland ,
Franciscus Grenier.
37. XXI. WAGEN , verbeelden-
de America , op den wel-
ken zyn zittende ,
Maria vander Haeghen.
Isabella vander Linden.
Theresia van Gelder.
Petrus Stichelbaut.
Petrus Geers.
Jacobus vander Linden.
38. Den ELEPHANT , op den
welken is zittende ,
Joanna van Audenaerde.
Ter zyden *Bernardus van Au-
denaerde.*
39. Den Opleyder der Asiaticquen ,
Josephus Bertrant.
40. Den Standaard-draeger ,
Franciscus Heye ,
41. De Asiatische Lyfwacht ,
Josephus Gervoise.
Joannes Lefebure.
Georgius Pallet.
Josephus du Pont.
Adrianus Foucart.
Albertus Pernot.
Ferdinandus Pernot.
Nicolaus Monclergcon.
Philippus van Ackere.
Joannes Krell.
Amandus Bauwens.
Egidius Lotu.
Joannes van Wyck.
Joannes le Begue.
Franciscus Verspeye.
Laurentius Thienpont.
Franciscus Couffement.
Emanuël van Ceulenbroeck.
Gerardus Bauwens.
Jacobus van Renterghem.
42. Den Keyzer van China ,
Philippus Gobert.
43. Den Parasol-draeger ,
Albertus Gooffens.
44. Zes Pagen van den zelve ,
Joannes Gobert.
Guilielmus de Meyer.
Emanuël van Goethem.
Ludovicus van Goethem.
Augustinus van Goethem.
Ferdinandus van Goethem.
46. Den Gouverneur van Junnan ,
Theodorus van Damme.
47. Den Gouverneur van Peking ,
Petrus van Gbelder.
48. Den Onderkoning van Nan-
king , *Pilippus Mertens.*
49. Den Gouverneur van Quei-
lin , *Philippus de Beer.*
50. Den Gouverneur van Fochen ,
Livinus Martens.
51. Den Onderkoning van Fo-
quien ,
Petrus Glorieux.
52. XXII. WAGEN , verbeel-
dende Asien , op den wel-
ken zyn zittende ,

- Francisca Teeuws.
 Theresia Seth.
 Joanna Seth.
 Isabella Huysman.
 Franciscus Seth.
53. Het WILD ZWYN, op het
 welk is zittende,
 Joanna van Weefemaele.
- Ter zyden } Petrus Vlilynck.
 } Joannes van Loo.
54. Den Opleyder der Romey-
 nen, Josephus Goethals.
55. Den Standaerd-draeger,
 Petrus Millecam.
56. De Romeynsche Lyfwacht,
 Emmanuël vander Donck.
 Arnoldus Vollaert.
 Josephus Bisschop.
 Alexander van Lierde.
 Franciscus Sartel.
 Philippus Buyck.
 Carolus Volbracht.
 Josephus d'Hoecker.
 Joannes Peerds.
 Joannes Yseboodt.
 Ludovicus Yseboodt.
 Jacobus Debbaut.
 Antonius de Roy.
 Franciscus de Yaepe.
 Joannes van Breugel.
 Jacobus de Clercq.
 Joannes Verheggen.
 Judocus van Braeckel.
 Joannes Spillebaut.
 Georgius Aelsters.
57. Den Roomschen Keyzer,
 Alphonfus Huytens.
58. Zes Pagen,
 Carolus van Gbelder.
 Jacobus van Beneden.

- Joannes Wauters.
 Petrus Eggremont.
 Josephus Velleman.
 Petrus Lybaert.
60. Den Hertog van Litthauwen,
 Jacobus van Loo.
61. Den Hertog van Masovien,
 Stephanus Millecam.
62. Den Koning van Polen,
 Carolus Audenrogghe.
63. Den Prins van Brazilien,
 Guillielmus Millecam.
64. Den Onderkoning van Al-
 garve, Benedictus Haesebyt.
65. Den Koning van Portugael,
 Joannes Nuytens.
66. XXIII. WAGEN, verbeel-
 dende Europa, op den wel-
 ken zyn zittende,
 Philippina Lammens.
 Coleta Francisca Meyer.
 Joanna Daesschoot.
 Franciscus Josephus Meyer.
 Anna de Ruddere.
 Tobias de Ruddere.
67. Den Opleyder der Hongae-
 ren, Livinus Vervenne.
68. Den Standaerd-draeger der
 Hongaeren,
 Petrus vande Velde.
69. De Hongaeren,
 Joannes Fassaert.
 Livinus Diricx.
 Jacobus Moentjens.
 Jacobus van Eeckbaute.
 Joannes Doncker.
 Joannes van Damme.
 Joannes Moentjens.
 Franciscus Coppemolle.
 Jacobus de Rudder.

- Joannes Claey.
 Franciscus Stobbeleere.
 Petrus Wuih.
 Livinus Byft.
 Cornelius van Keer.
 Petrus Champon.
 Philippus le Febure.
70. Zes Perfoonen in 't Harnas,
 Ludovicus Davainc.
 Cornelius Piffon.
 Maximilianus van Belleghem.
 Joannes van Erwegen.
 Guillielmus de Buck.
 Petrus de Smet.
71. Den WAGEN, verbeelden-
 de den Zegenpraël der Stad
 Gend, op den welken zyn
 zittende,
 Karel den Stouten,
 Philippus le Cat.
 Maria van Bourgognen,
 Cecilia Burgelman.
 Den Keyzer Maximilianus,
 Joannes d'Haese.
 Philippus den Schoonen,
 Petrus la Haye.
 Zyne Vrouwe,
 Maria Theresia de Blauws.
 Keyzer Karel den V.
 Franciscus le Cat.
 Lorreynen,
 Maria vanden Driefche.
 Vrankryk, Joanna van Daele.
 Spagnien,
 Philippina Coppens.
 Oostenryk,
 Isabella Coppens.
 De Stad Gend,
 Chriftina le Cat.

K O R T B E G R Y P

Der algemeyne Vreugde-bedryven, de welke zullen geschieden binnen deze Stad van den 30. Mey tot ende met den 15. Juny 1767.

30. Mey. **T**EN 6. uren 's avonds Fransche Comedie door de Comedianten van Z. K. H. op den Theater van S. Sebastiaen.
31. Tegen de zelve ure, Fransche Comedie.
 Ten 9. uren de algemeyne Vieringe ende Verlichtinge door de geheele Stad.
 Ten 11. uren Bal publicq, gemasqueert ende ongemasqueert op den gemelden Theater.
1. Juny. Des naermiddags de Cavalcade van Triumph.
 Ten 7. uren Fransche Comedie.
2. Des naermiddags ten 3. uren op den Kauter de Gaey-schietinge van het Gilden van S. Joris, benevens de andere Gildens der Provincie van Vlaenderen.
 Ten 7. uren de Nederduydsche Opera.
 Ten 10. uren het groot Vierwerk op de Vrydagmerkt.
NOTA. Ten aenzien van het zelve Vierwerk, zoude het kunnen geschieden, dat volgens het weder ende ter gelegendbeyd van Zyne K. H., het zelve op den 1. ofte 3. Juny zoude worden afgesteken.
3. Ten 4. uren naer middag zullen de exercitien der Schermers van de Confrerie van den H. Michaël op den Kauter verricht worden.
 Ten 6. uren en half de Nederduydsche Opera.
4. Ten 6. uren 's avonds Fransche Comedie.
5. Ten 3. uren naermiddag de Uytdeelinghe der Pryzen van de Academie der Teekenkonste &c. op de Zaele der zelve Academie op de Kooremerkt.
 Ten 6. uren Fransche Comedie.
6. Ten 6. uren Nederduydsche Opera.
7. Ten 6. uren naermiddag Geestelyk Concert op de Cavalcade Kamer op het Stadhuys.

8. Ten 3. uren naermiddag de Schietinge nae den Vogel met Buffen door de Confrerien van den H. Antonius, op de plaetse genaemd *t'Eynden Weire*.
- Ten 6. uren en half Fransche Comedie.
- Ten 11. uren Bal gemasqueert en ongemasqueert op den Theater van S. Sebastiaen.
9. Des naermiddags de Cavalcade van Triumph.
- Ten 7. uren de Nederduydsche Opera.
- Ten 9. uren en half de Schietinge nae den Viervogel op den Kauter, door de Confrerien van den H. Antonius.
10. Ten 3. uren naer middag de Gaeyfschietinge op den Kauter, door de Confrerien van den H. Sebastiaen.
- Ten 6. uren en half de Nederduydsche Opera.
- Ten 11. uren Bal gemasqueert en ongemasqueert, het welke gratis zal gegeven worden door het Gilden van den H. Sebastiaen aen de andere Gildens met uytdeeling van gedrukte briefkens.
11. Ten 3. uren naermiddag zullen door de Néiringe der Vrye Schippers op de Gersleye, verscheyde oeffeningen op het water gedaen worden, door Tournoispel, het trekken van den Paling, &c. &c.
- Ten 6. uren en half de Nederduydsche Opera.
12. Ten 6. uren naermiddag Fransche Comedie.
13. Ten 3. uren naer middag het steken van den Ring op den Kauter door het Gilden van S. Joris, onderhouden by de Cavalotter, benevens de voordere dezer Provincie.
- Ten 6. uren en half, de Nederduydsche Opera.
14. Ten 6. uren 's avonds de Fransche Comedie.
- Ten 11. uren Bal publicq, gemasqueert ende ongemasqueert op den Theater van S. Sebastiaen.
15. *Juny.* Des naermiddags de Cavalcade van Triumph.
- Ten 7. uren Fransche Comedie:

SPECIAL 34-B
31961

